

“...ดิฉันอยากเห็นการพัฒนาคนตั้งแต่ในครรภ์มารดาจนถึงเชิงตะกอน ... กรณีเรื่องเด็ก สตรี ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ เราต้องดูช่วงอายุที่เร่ร่อนมาก่อน เพราะฉะนั้นงานที่ต้องทำเรื่องแรกคือ การปฏิรูปการศึกษา ... เราต้องการสร้างเอกลักษณ์ของไทย ต้องเริ่มสอดแทรกเข้าไปในเนื้อหาการศึกษา บูรณาการเนื้อหาหลักสูตร และวิธีการเรียนการสอนที่เปลี่ยนไปใช้เทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้อง ใช้การเรียน ที่สอนให้เด็กถึงศักยภาพของตนเองออกมาให้มากที่สุด ... เด็ก สตรี ผู้ด้อยโอกาส หรือใครที่ถูกกดขี่ ข่มเหง รังแก ไม่ได้รับการดูแล สามารถมาติดต่อขอความช่วยเหลือได้ทุกส่วนของราชการ เพื่อให้ความช่วยเหลืออย่างเบ็ดเสร็จร่วมกับเครือข่ายภาคเอกชนและหน่วยงานภาคประชาชน นี่คือนี่สิ่งที่อยากเห็นเรื่องของการพัฒนาเรื่องของความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม...”

ในโอกาสมอบนโยบายสำหรับขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ประเทศ
และการชี้แจงการจัดทำงานประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗
ณ โรงแรมเซ็นทารา แกรนด์ เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพฯ วันอังคารที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๖

แนวนโยบายด้านศาสนา สังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม

มาตรา ๗๙ รัฐต้องให้ความอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาซึ่งเป็นศาสนาที่ประชาชนชาวไทยส่วนใหญ่นับถือมาช้านานและศาสนาอื่น ทั้งต้องส่งเสริมความเข้าใจอันดีและความสมานฉันท์ระหว่างศาสนิกชนของทุกศาสนา รวมทั้งสนับสนุนการนำหลักธรรมของศาสนามาใช้เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมและพัฒนาคุณภาพชีวิต

มาตรา ๘๐ รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านสังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรมดังต่อไปนี้

- (๑) คุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน สนับสนุนการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาปฐมวัย ส่งเสริมความเสมอภาคของหญิงและชาย เสริมสร้างและพัฒนาความเป็นปึกแผ่นของสถาบันครอบครัวและชุมชน รวมทั้งต้องส่งเสริมและจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและพึ่งพาตนเองได้
- (๒) ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาระบบสุขภาพที่เน้นการสร้างเสริมสุขภาพอันนำไปสู่สภาวะที่ยั่งยืนของประชาชน รวมทั้งจัดและส่งเสริมให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณสุขที่มีมาตรฐานอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้เอกชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสุขภาพและการจัดบริการสาธารณสุข โดยผู้มีหน้าที่ให้บริการดังกล่าวซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณย่อมได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย
- (๓) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับ ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนา และเอกชน จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ
- (๕) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยในศิลปวิทยาการแขนงต่าง ๆ และเผยแพร่ข้อมูลผลการศึกษาวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนการศึกษาวิจัยจากรัฐ
- (๖) ส่งเสริมและสนับสนุนความรู้รักสามัคคีและการเรียนรู้ ปลูกจิตสำนึก และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติ ตลอดจนค่านิยมอันดีงามและภูมิปัญญาท้องถิ่น

มาตรา ๗๙ รัฐต้องให้ความอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาซึ่งเป็นศาสนาที่ประชาชนชาวไทยส่วนใหญ่นับถือมาช้านานและศาสนาอื่น ทั้งต้องส่งเสริมความเข้าใจอันดีและความสมานฉันท์ระหว่างศาสนิกชนของทุกศาสนา รวมทั้งสนับสนุนการนำหลักธรรมของศาสนา มาใช้เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมและพัฒนาคุณภาพชีวิต

รัฐบาลได้ดำเนินการให้การอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนา และสนับสนุนการนำหลักธรรมของศาสนา มาใช้เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมและพัฒนาคุณภาพชีวิตมาอย่างต่อเนื่อง โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

๑. อุปถัมภ์ คุ้มครองและทำนุบำรุงพุทธศาสนา และศาสนาอื่น รวมทั้งสนับสนุนองค์กร และการจัดกิจกรรมทางศาสนา มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

๑.๑ การเฉลิมฉลองพุทธชยันตี ๒๖๐๐ ปี แห่งการตรัสรู้ ได้ขอประทานพระบรมสารีริกธาตุจาก สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เพื่อประทานให้แก่ตัวแทนอำเภอ/เขตทั่วประเทศ รวม ๙๒๔ อำเภอ/เขต มีกิจกรรมสำคัญ ดังนี้

นำหลักธรรมคำสอนมาสร้าง
สังคมแห่งปัญญาและการเรียนรู้
เสริมภูมิคุ้มกันทางด้านจิตใจ
เพื่อให้เด็กและเยาวชนเกิด
การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ดี
มีคุณธรรม จริยธรรม
และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคม
อย่างมีความสุข

๑.๑.๑ จัดพิมพ์หนังสือคู่มือสักการะพระบรมสารีริกธาตุ จำนวน ๒๓๐,๐๐๐ เล่ม และหนังสือแนวทางในการฉลองพุทธชยันตี ๒๖๐๐ ปี แห่งการตรัสรู้ จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ เล่ม เพื่อแจกจ่ายให้กับ ผู้ปฏิบัติงานและผู้เข้าร่วมกิจกรรมสักการะพระบรมสารีริกธาตุทั่วประเทศ

๑.๑.๒ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการโครงการเฉลิมฉลองพุทธชยันตี ๒๖๐๐ ปี แห่งการตรัสรู้
เมื่อวันที่ ๑๓-๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ณ หอประชุมกองทัพเรือ เพื่อสร้างความเข้าใจให้กับวัฒนธรรมจังหวัด
และเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบโครงการในส่วนภูมิภาค เพื่อนำกิจกรรมไปขับเคลื่อนในแต่ละจังหวัด เพื่อให้ประชาชน
ในพื้นที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมสักการะพระบรมสารีริกธาตุ พร้อมปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา
มีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๑,๒๕๐ คน

๑.๑.๓ พิธีมอบพระบรมสารีริกธาตุ ให้กับผู้แทน ๙๒๘ อำเภอ/เขตทั่วประเทศ ในวันที่ ๑๔
กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ณ วัดบวรนิเวศวิหาร

**๑.๒ โครงการสอบธรรมศึกษาปีพุทธชยันตี สร้างความดีถวายพ่อหลวงฉลอง ๑๐๐ ปี
สนามหลวงแผนกธรรม ในปี ๒๕๕๕** โดยประชาสัมพันธ์เพื่อเชิญชวนให้มีการเรียนและสอบธรรมศึกษา
ทางสื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ และวิทยุ ส่งผลให้มีนักเรียน นิสิต นักศึกษา ข้าราชการ และประชาชน
ทั่วประเทศ สมัครเรียนและสมัครสอบธรรมศึกษา จำนวน ๑,๔๔๙,๒๗๑ คน มีวัด โรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย
เรือนจำ และบริษัทเอกชนต่าง ๆ ได้รับอนุมัติจากแม่กองธรรมสนามหลวงให้เปิดสนามสอบธรรมศึกษา จำนวน
๔,๒๗๕ แห่ง นอกจากนี้ มีการจัดพิธีเปิดสอบธรรมศึกษาในส่วนกลาง ณ โรงเรียนสตรีวิทยา กรุงเทพมหานคร
มีผู้เข้าร่วมพิธี ประกอบด้วย นักเรียน ครู อาจารย์ ข้าราชการ ที่เข้าสอบธรรมศึกษา และสื่อมวลชนต่าง ๆ ประมาณ
๕๐๐ คน

๑.๓ โครงการสวดมนต์ข้ามปี ทำความดีถวายในหลวง จัดโครงการสวดมนต์ข้ามปี ทำความดี
ส่งท้ายปีเก่า พ.ศ. ๒๕๕๕ ต้อนรับปีใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๖ ตามมติมหาเถรสมาคม ที่เห็นชอบให้วัดทุกวัด
ทั่วประเทศจัดให้มีการเจริญพระพุทธมนต์ข้ามปี และเจริญจิตภาวนา ในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ โดยมี
ประชาชนทั่วไปเข้าร่วมพิธีทั้งในกรุงเทพมหานคร
และส่วนภูมิภาค ให้วัดเป็นศูนย์กลางการจัดกิจกรรม
และประชาสัมพันธ์ จังหวัดละ ๑ วัด โดยวัด
เจ้าคณะจังหวัดเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรม
และขยายกิจกรรมครอบคลุมทุกวัดทั่วประเทศ

๑.๔ งานสำคัญทางพระพุทธศาสนา
มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

**๑.๔.๑ โครงการกิจกรรมสัปดาห์
ส่งเสริมพระพุทธศาสนา เนื่องในวันวิสาขบูชา
ประจำปี ๒๕๕๖** ตั้งแต่วันที่ ๑๔-๒๔ พฤษภาคม
๒๕๕๖ ณ พุทธมณฑลพืชมงคลท้องสนามหลวง และ
พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร เช่น จัดประชุม
ผู้นำพุทธศาสนาโลกเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมและ
กระบวนการส่งเสริมศูนย์กลางพระพุทธศาสนาโลก
จัดปฏิบัติธรรมของพระสงฆ์และฆราวาส

จัดแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา การอภิปรายธรรม การแสดงพระธรรมเทศนา การตักบาตรพระสงฆ์ และการถวายสังฆทาน การเจริญพระพุทธมนต์จัดการประกวดสวดมนต์หมู่ทำนองสรภัญญะ การแข่งขันบรรยายธรรม มีผู้เข้าร่วมงานกว่า ๓ ล้านคน

๑.๔.๒ โครงการจัดกิจกรรม
วิสาขบูชานานาชาติ ครั้งที่ ๑๐ เรื่อง “การศึกษา
กับความเป็นพลเมืองโลก : มุมมองพระพุทธศาสนา”

ระหว่างวันที่ ๒๑-๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๖ เพื่อดำเนินกิจกรรมเฉลิมฉลองวันวิสาขบูชา วันสำคัญสากลของโลก และสร้างความร่วมมืออันดีระหว่างชุมชนชาวพุทธและองค์กรชาวพุทธตั้งแต่ระดับประเทศถึงนานาชาติ ณ ศูนย์การประชุมสหประชาชาติ กรุงเทพมหานคร และพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน ๑,๕๐๐ คน จาก ๘๗ ประเทศ

๑.๕ โครงการจัดงานเฉลิมฉลองครบรอบ ๒๖๐ ปี แห่งการสถาปนาพุทธศาสนานิกาย
สยามวงศ์ในศรีลังกา โดยการบรรพชาอุปสมบทพุทธศาสนิกชนชาวศรีลังกา ๒๖๐ คน การจัดสัมมนานานาชาติ และนิทรรศการ ณ เมืองแคนดี้ การบูรณะพัฒนาวัดธรรมาราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และการปรับปรุงพื้นที่จัดแสดงนิทรรศการ เรื่อง พระพุทธศาสนาในประเทศไทย ณ World Buddhist Museum บริเวณวัดพระธาตุเขี้ยวแก้ว สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา

๑.๖ โครงการประชุมผู้นำพุทธศาสนาโลกเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมและกระบวนกรส่งเสริม
ศูนย์กลางพระพุทธศาสนาโลก เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ณ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๗๐ รูป/คน มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอและรับฟังความคิดเห็นรูปแบบการก่อสร้างพุทธมณฑลเป็นศูนย์กลางพระพุทธศาสนาโลก และรูปแบบการบริหารจัดการศูนย์กลางพระพุทธศาสนาโลก

๑.๗ โครงการประชุมสัมมนาพระธรรมทูตไทยปฏิบัติศาสนกิจในต่างประเทศประจำปี ๒๕๕๖
เมื่อวันที่ ๑๘-๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ณ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยมีพระธรรมทูตไทยปฏิบัติศาสนกิจในต่างประเทศ และนักวิชาการเข้าร่วมประชุมสัมมนา จำนวน ๑๖๕ รูป/คน

๑.๘ การจัดกิจกรรมด้านศาสนาเพื่อส่งเสริมเด็กและเยาวชน มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

๑.๘.๑ โครงการจัดค่ายเยาวชนสมานฉันท์ “ปิดเทอมเปิดใจศาสนิกสัมพันธ์” ระหว่างวันที่ ๑๗-๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๕ มีเยาวชนศาสนาพุทธ อิสลาม และคริสต์เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๑๐๐ คน และได้ร่วมกับองค์กรศาสนา ๕ ศาสนา จัดค่ายเยาวชนสมานฉันท์โดยการนำเยาวชนต่างศาสนาเข้าค่ายอบรมเรียนรู้หลักธรรมพิธีกรรมของศาสนาต่าง ๆ ระหว่างวันที่ ๑-๓ มิถุนายน ๒๕๕๖ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๑๒๒ คน

๑.๘.๒ โครงการศูนย์การเรียนรู้คุณธรรมจริยธรรมสำหรับเยาวชน จัดค่ายคุณธรรมสำหรับเยาวชนที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดทั่วประเทศ มีกิจกรรมที่สำคัญ ดังนี้

๑.๘.๒.๑ โครงการค่ายคุณธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด ณ ศูนย์กลางปฏิบัติธรรมพุทธสถานตุลาการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครปฐม ระหว่างวันที่ ๗ กุมภาพันธ์-๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๖ และส่วนภูมิภาค ได้แก่ จังหวัดชลบุรี ราชบุรี เชียงใหม่ สงขลา อุบลราชธานี พิษณุโลก และสกลนคร ผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๒๕๔ คน

๑.๘.๒.๒ โครงการศูนย์เรียนรู้ทางพระพุทธศาสนา (ต้นแบบ) ระหว่างวันที่ ๒-๔ เมษายน ๒๕๕๖ ณ วัดโรงธรรมสามัคคี จังหวัดเชียงใหม่ ผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๓๕๐ คน

๑.๘.๒.๓ โครงการค่ายคุณธรรม “น่าน้องพบพระ พบธรรม” ณ วัดชลประทานรังสฤษฎ์ จังหวัดนนทบุรี ผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๒๐ คน

๑.๘.๓ โครงการประกวดสวดมนต์หมู่สรรเสริญพระรัตนตรัย ทำนองสรภัญญะ และประกวดบรรยายธรรม จัดประกวดสวดมนต์ฯ ในระดับจังหวัดและภาคคณะสงฆ์ มีโรงเรียนจากทั่วประเทศเข้าร่วมประกวดจำนวน ๑,๔๕๗ แห่ง สำหรับการประกวดสวดมนต์ฯ ในระดับประเทศ เมื่อวันที่ ๑๕-๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ณ วัดอนงค์ราม กรุงเทพมหานคร และการประกวดบรรยายธรรมในระดับประเทศ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ณ วัดประยุรวงศาวาส กรุงเทพมหานคร มีผู้เข้าร่วมโครงการทั้ง ๒ กิจกรรม จำนวน ๒,๐๘๕,๑๙๕ คน และจำนวน ๒,๘๒๘ คน ตามลำดับ

๑.๘.๔ โครงการคลินิกคุณธรรมในสถานศึกษา เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการนำมิติทางศาสนา มาสร้างสังคมแห่งปัญญาและการเรียนรู้เสริมภูมิคุ้มกันทางด้านจิตใจ เพื่อให้เด็กและเยาวชนเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข โดยมีสถานศึกษาเข้าร่วมโครงการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวน ๓๐ แห่ง

๑.๘.๕ โครงการฝึกหัดสวดโอ้เอื้อวิหาราย เพื่อปลูกฝังให้เยาวชนมีศีลธรรมอันดีงามตระหนักและเข้าใจถึงภูมิปัญญาไทย มีพื้นฐานการสวดโอ้เอื้อวิหารายได้ถูกต้องตามแบบแผนถูกต้องวิธี เป็นการอนุรักษ์สืบทอดการสวดโอ้เอื้อวิหารายตามโบราณราชประเพณีให้คงอยู่เป็นเอกลักษณ์ของสังคมไทยสืบไป โดยจัดฝึกหัดสวดให้แก่ครูและนักเรียนที่สังกัดสถานศึกษาในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน ๑๔๘ คน ระหว่างวันที่ ๒๒-๒๔ เมษายน ๒๕๕๖ ณ วัดสามพระยา กรุงเทพมหานคร และจัดประกวดสวดโอ้เอื้อวิหาราย ระหว่างวันที่ ๑๘-๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ณ บริเวณสนามด้านข้างพระที่นั่งพุทไธสวรรย์ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร โดยมีนักเรียนเข้าร่วมการประกวด จำนวนทั้งสิ้น ๒๘ ทีม จากโรงเรียนต่าง ๆ จำนวน ๒๒ โรงเรียน

๑.๙ โครงการสำคัญอื่น ๆ ที่ดำเนินการเพื่อส่งเสริมพระพุทธศาสนา มีดังนี้

๑.๙.๑ โครงการยกย่องผู้ทำคุณประโยชน์แก่พระพุทธศาสนา โดยคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์แก่พระพุทธศาสนา มีผู้ที่ได้รับการคัดเลือก จำนวน ๑๖๐ คน เข้ารับพระราชทานเสมาธรรมจักรจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง

๑.๙.๒ โครงการพัฒนาสมรรถนะพระธรรมวิทยากรเผยแผ่พระพุทธศาสนา แบ่งออกเป็น ๒ รุ่น รุ่นที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑๔-๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖ และรุ่นที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๑๐-๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๖ ณ วัดสามพระยา กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นการถวายเป็นกุศลแด่พระสงฆ์ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค มีพระสงฆ์เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๖๑๘ รูป

๑.๙.๓ โครงการสนับสนุนศาสนทายาทสืบสานและเผยแผ่พระพุทธศาสนา จัดพิธีปฐมนิเทศพระภิกษุสามเณรที่ได้รับทุนการศึกษาและเข้าฝึกอบรมวิปัสสนากรรมฐาน จำนวน ๔๐๐ ทุน ซึ่งได้จัดพิธีปฐมนิเทศและมอบทุนการศึกษา ในวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ณ วัดพิชยญาติการาม กรุงเทพมหานคร

๑.๙.๔ โครงการส่งเสริมพระสงฆ์และพุทธศาสนิกชนเดินทางไปประกอบศาสนกิจ ณ สังฆมณฑล ๔ ตำบล ประเทศอินเดีย-เนปาล เพื่อเป็นการเปิดโลกทัศน์ ตลอดจนได้เรียนรู้และสัมผัสกับบรรยากาศที่เป็นจริงในแดนพุทธภูมิ เพื่อสร้างขวัญกำลังใจและเกิดพลังในการที่จะอุทิศตนให้แก่การเผยแผ่พระพุทธศาสนามากยิ่งขึ้น โดยในปี ๒๕๕๖ มีพระสงฆ์และพุทธศาสนิกชนที่เป็นเครือข่ายไปประกอบศาสนกิจ ณ สังฆมณฑล ๔ ตำบล จำนวน ๔ ครั้ง ครั้งละ ๑๓๕ รูป/คน รวม ๕๔๐ รูป/คน

๑.๙.๕ โครงการธรรมะสู่คนพิการ ได้นำคนพิการประเภทต่าง ๆ เข้าร่วมกิจกรรมงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ระหว่างวันที่ ๑-๘ ธันวาคม ๒๕๕๕ ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง และวัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร และเข้าร่วมกิจกรรมทางด้านศาสนาในงานสัปดาห์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาเนื่องในวันมาฆบูชา ระหว่างวันที่ ๒๑-๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง โดยมีผู้เข้าร่วม ๓๐๐ คน นอกจากนี้ได้จัดอบรมปฏิบัติธรรมสำหรับคนพิการและนักศึกษาจากโครงการคลินิกคุณธรรม วันที่ ๑๗-๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๖ ณ วัดชัยพฤกษ์มาลา รวม ๑๒๐ คน และวันที่ ๒๘-๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๖ และวันที่ ๑๒-๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ณ วัดสัมมาชัญญาวาส กรุงเทพมหานคร รวม ๑๒๐ คน

๑.๙.๖ โครงการลานธรรม ลานวิถีไทย เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนตามหลักศาสนา ตลอดจนใช้หลักธรรมของศาสนาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต แก้ปัญหาครอบครัว พัฒนาสังคมและประเทศชาติ โดยในปี ๒๕๕๖ มีศาสนสถานเข้าร่วมโครงการทั้งส่วนกลางและภูมิภาค จำนวน ๙๕๑ แห่ง

๑.๙.๗ โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ศาสนพิธี เพื่อรักษาภูมิปัญญา ในกิจกรรมด้านศาสนพิธีทางพระพุทธศาสนาของสังคมไทย ส่งเสริมให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจ เกิดทักษะเกี่ยวกับงานศาสนพิธีเพิ่มขึ้น เป็นการสร้างความเข้าใจในการปฏิบัติกิจกรรมด้านศาสนพิธีถูกต้องตามแบบแผน และเป็นแนวทางเดียวกัน สามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดและขยายผล ตลอดจนสามารถนำไปใช้ในสังคมได้อย่างถูกต้อง มีผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๒,๔๘๔ คน

๑.๑๐ โครงการอุดหนุนองค์การและจัดกิจกรรมทางศาสนาอื่น

๑.๑๐.๑ โครงการจัดงานศาสนิกสัมพันธ์ ๔ ครั้ง เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างองค์การศาสนาและสร้างความสมานฉันท์ระหว่างศาสนิกชน นอกจากนี้ ได้จัดคาราวานศาสนิกสัมพันธ์จังหวัดเลย ระหว่างวันที่ ๒๒-๒๕ มกราคม ๒๕๕๖ และประชุมจัดทำแผนยุทธศาสตร์ศาสนิกสัมพันธ์อาเซียน ผู้เข้าร่วมประชุม ๗๐ รูป/คน จัดคาราวานช่วยเหลือผู้ประสบภัยในพื้นที่จังหวัดเลย อำเภอเชียงคาน ท่าลี่ และภูเรือ และมอบหนังสือประจำห้องสมุด พร้อมอุปกรณ์การศึกษาแก่โรงเรียนในพื้นที่รวม ๗ โรงเรียน

๑.๑๐.๒ โครงการจัดกิจกรรมทางศาสนาคริสต์ พราหมณ์-ฮินดู และซิกข์ จัดกิจกรรมเดินเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๕ ธันวาคมหาราช ร่วมกับมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช ในวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๕ ณ บริเวณรอบพระบรมมหาราชวัง สนามหลวง มีศาสนิกชนจากองค์การศาสนาพุทธ อิสลาม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดู และศาสนาซิกข์ เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๕,๐๐๐ คน

๑.๑๐.๓ โครงการส่งเสริมกิจการฮัจญ์ ณ ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย มีการดำเนินการดังนี้

๑.๑๐.๓.๑ คณะผู้แทนไทยเดินทางไปประชุมเจรจาเตรียมการฮัจญ์ ประจำปี ๒๕๕๖ ระหว่างวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์-๒ มีนาคม ๒๕๕๖ ณ ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย เพื่อหารือเกี่ยวกับแผนการดำเนินงานและข้อปฏิบัติต่าง ๆ ที่ต้องดำเนินการในปี ๒๕๕๖ และพิจารณาจัดสรรจำนวนผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ให้กับประเทศไทย ซึ่งประเทศไทยได้รับการจัดสรรจำนวนผู้ประกอบพิธีฮัจญ์ ๑๓,๐๐๐ คน และเมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๖ ทางราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียได้ปรับลดจำนวนผู้ประกอบพิธีฮัจญ์ร้อยละ ๒๐ จึงทำให้โควตาของประเทศไทยในปี ๒๕๕๖ คงเหลือจำนวน ๑๐,๔๐๐ คน

๑.๑๐.๓.๒ จัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกแก่ผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ใหญ่ จังหวัดภูเก็ต และจังหวัดกระบี่ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ทุกเที่ยวบินตลอดการเดินทางทั้งเที่ยวไปและเที่ยวกลับ

๑.๑๐.๓.๓ จัดตั้งสำนักงานคณะผู้แทนไทยเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบพิธีฮัจญ์ชาวไทย ณ เมกกะ และเมืองมาดีนะห์ และสถานที่ปฏิบัติศาสนกิจ ซึ่งมีการจัดเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตลอด ๒๔ ชั่วโมง รวมทั้งมีการจัดเจ้าหน้าที่ประจำสนามบินเมืองเจดดาห์ และเมืองมาดีนะห์ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบพิธีฮัจญ์เมื่อเดินทางถึงราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย

๑.๑๐.๓.๔ ดำเนินการยื่นขอตรวจลงตรา (VISA) ให้กับผู้ประกอบพิธีฮัจญ์ จำนวน ๑๐,๔๐๐ คน ณ สถานทูตซาอุดีอาระเบียประจำประเทศไทย

๑.๑๐.๓.๕ ดำเนินงานกองทุนสำหรับผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ประกอบกิจการฮัจญ์ ยืมเงินกองทุนเป็นเงินสำรองจ่ายค่าเช่าที่พักล่วงหน้าให้กับผู้ประกอบพิธีฮัจญ์ซึ่งจะทำให้ได้อาคารที่พักที่มีมาตรฐานและถูกต้องตามระเบียบของทางการซาอุดีอาระเบีย ซึ่งในปี ๒๕๕๖ มีผู้ประกอบกิจการฮัจญ์ยืมเงินกองทุน จำนวน ๑๙ ราย เป็นเงิน จำนวน ๑๒๒,๕๘๕,๐๐๐ บาท

๑.๑๐.๔ โครงการศาสนิกสัมพันธ์อาเซียน

๑.๑๐.๔.๑ คณะผู้แทนศาสนิกสัมพันธ์ไทยสัญจรอาเซียน ครั้งที่ ๑ ณ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ได้นำคณะผู้แทนศาสนิกสัมพันธ์ไทยเดินทางไปสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ในระหว่างวันที่ ๓๐ กรกฎาคม-๑ สิงหาคม ๒๕๕๖ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกระชับสัมพันธ์ไมตรีกับประเทศเพื่อนสมาชิกอาเซียนในการเน้นสร้างสรรค์ความร่วมมือทางศาสนา โดยเฉพาะในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การอยู่ร่วมกันของประชาชนที่นับถือต่างศาสนา แต่เป็นพลเมืองที่อยู่ภายใต้การปกครองของรัฐเดียวกัน

๑.๑๐.๔.๒ คณะผู้แทนศาสนิกสัมพันธ์ไทยสัญจรอาเซียน ครั้งที่ ๒ ณ ประเทศมาเลเซีย ได้นำคณะผู้แทนศาสนิกสัมพันธ์ไทยเดินทางไปประชุมหารือเพื่อประสานความร่วมมืองานด้านศาสนิกสัมพันธ์แห่งอาเซียน ณ ประเทศมาเลเซีย ระหว่างวันที่ ๒๐-๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๖ โดยได้เข้าประชุมหารือกับตัวแทนผู้บริหารของกรมพัฒนาอิสลามแห่งประเทศไทย (Jabatan Kemajuan Islam Malaysia: JAKIM) และถือเป็นโอกาสสำคัญที่คณะผู้แทนฯ ได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างกันอันจะเป็นประโยชน์ต่อการทำงานด้านศาสนาของทั้งสองฝ่ายภายใต้กรอบความร่วมมือของอาเซียนต่อไปในอนาคต

๒. เร่งดำเนินการให้ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมมีบทบาทนำในการร่วมก่อกอบสถาบันหลักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

๒.๑ การเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๕ และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ และ ๘๑ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๖ มีกิจกรรมที่สำคัญ ดังนี้

๒.๑.๑ จัดกิจกรรมทางศาสนาเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๕ ธันวาคม ๒๕๕๕ มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ การจัดพิธีเจริญพระพุทธมนต์พิเศษแด่เฉลิมพระเกียรติฯ ณ วัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร และวัดอารามหลวงทั่วประเทศ การจัดพิธีทางศาสนามหามงคลเฉลิมพระเกียรติฯ การจัดพิธีทางศาสนา ๕ ศาสนา จัดกิจกรรมสาธารณประโยชน์ถวายเป็นพระราชกุศล มีผู้เข้าร่วมงาน จำนวน ๑,๓๐๑,๒๑๑ คน และการจัดงานสัปดาห์ส่งเสริมศาสนาและจริยธรรม ระหว่างวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน-๖ ธันวาคม ๒๕๕๖ มีกิจกรรม การแสดงส้มโหมั่นเพียร ถวายเจริญจิตภาวนาถวายเป็นพระราชกุศล การถวายพระพรชัยมงคลโดยผู้แทนองค์กรศาสนาต่าง ๆ การแสดงวิถีทัศน์จากตัวแทนเยาวชน ๕ ศาสนา การจัดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติฯ

๒.๑.๒ จัดงานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ จัดพิธีเจริญพระพุทธมนต์วันคล้ายวันสมัญญ์เฉลิมพระเกียรติฯ ณ วัดยานนาวา ในวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๖ มีผู้เข้าร่วมงาน ๓๑,๑๐๐ คน จัดพิธีเทศน์มหาชาติเวสสันดรชาดก เฉลิมพระเกียรติฯ ในวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๖ ณ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ราชวรมหาวิหาร มีผู้เข้าร่วมงาน ๑๖,๒๐๐ คน และจัดงานรวมพลังทางศาสนาเสริมสร้างศาสนสัมพันธ์ เฉลิมพระเกียรติฯ ในวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๖

ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย โดยประกอบพิธีทางศาสนาเพื่อถวายพระราชกุศล และการจัดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติฯ เกี่ยวกับพระราชกรณียกิจด้านศาสนาและการจัดเสนาทางศาสนา ๕ ศาสนา มีผู้เข้าร่วมงานจำนวน ๑,๕๐๐ คน

๒.๒ การเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่

๒.๒.๑ จัดกิจกรรมเจริญพระพุทธมนต์นพเคราะห์และพิธีสืบดวงพระชาติาเฉลิมพระเกียรติฯ ในวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เพื่อถวายเป็นพุทธบูชาและสืบทอดโบราณประเพณีทางพระพุทธศาสนาให้ยั่งยืนถาวรตลอดไป มีผู้เข้าร่วมงาน ๒๓,๑๐๐ คน

๒.๒.๒ จัดทำเสมาธรรมจักรทองคำ รางวัลผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนาและพระไตรปิฎกฉบับประชาชน เฉลิมพระเกียรติฯ จำนวน ๑๖๐ เล่ม ทุลเกล้าฯ ถวายสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร อันเป็นสัญลักษณ์ของพระผู้ทรงบำเพ็ญคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนาพระผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ซึ่งปรากฏให้เห็นเป็นที่ประจักษ์แก่พุทธศาสนิกชนชาวไทยทั่วทั้งแผ่นดิน

๒.๒.๓ จัดพิธีหล่อเทียนพรรษาเฉลิมพระเกียรติฯ ตามแบบโบราณทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค มีผู้เข้าร่วมงาน ๓๙,๕๐๐ คน และการมอบผ้าไตรพระราชทานเพื่ออัญเชิญไปมอบแด่พระสงฆ์ในพิธีเจริญพระพุทธมนต์ ในวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖

๒.๓ การเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๖ มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่

๒.๓.๑ โครงการบรรพชาอุปสมบทพระภิกษุสามเณรและบวชศีลจารินีภาคฤดูร้อน เฉลิมพระเกียรติฯ ๒ เมษายน ๒๕๕๖ มีการจัดบรรพชาอุปสมบทบวชศีลจารินีและจัดอบรม ๔๖๘,๒๓๕ รูป/คน

๒.๓.๒ โครงการรวมใจเทิดไต้สถาบันพระมหากษัตริย์เฉลิมพระเกียรติฯ จัดพิมพ์หนังสือการสาธยายพระไตรปิฎกเฉลิมพระเกียรติฯ จำนวน ๑๐,๐๐๐ เล่ม เพื่อแจกจ่ายให้กับประชาชนทั่วไป และจัดพิธีสาธยายพระไตรปิฎกเฉลิมพระเกียรติฯ โดยในส่วนกลางจัดร่วมกับวัดนาครปรก กรุงเทพมหานคร และส่วนภูมิภาค ๑๔ จังหวัด

๒.๔ โครงการส่งเสริมและปลูกจิตสำนึกให้แก่นักเรียน นักศึกษา และผู้เข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ จัดการแสดงทางด้านศิลปะและวัฒนธรรม โดยนักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และจัดอบรมด้านคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อร่วมเทิดทูนสถาบันหลัก ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

ปัญหาและอุปสรรค

ปัญหาสังคมที่ปรากฏขึ้นทุกวันนี้หลายเรื่องสะท้อนให้เห็นถึงการขาดการนำหลักธรรมทางศาสนา มาใช้ในชีวิตประจำวัน รัฐบาลเห็นว่าจะต้องดำเนินการผลักดันให้ประชาชนทุกศาสนาได้มีโอกาสศึกษาและทำความเข้าใจในหลักธรรมให้มากขึ้น จึงจะสามารถนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันและพัฒนาคุณภาพชีวิตต่อไปได้

มาตรา ๘๐ (๑) คัดครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน สนับสนุนการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา ปรุ้มวัย ส่งเสริมความเสมอภาคของหญิงและชาย เสริมสร้างและพัฒนาความเป็นปึกแผ่น ของสถาบันครอบครัวและชุมชน รวมทั้งต้องสงเคราะห์และจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและพึ่งพา ตนเองได้

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการดำเนินการด้านสวัสดิการและสังคม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ให้ดีขึ้น และสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างเท่าเทียมกัน มีผลการดำเนินงานที่สำคัญต่อเนื่องจากปีหนึ่ง ดังนี้

๑. OSCC ศูนย์ช่วยเหลือสังคม

รัฐบาลได้ผลักดันนโยบายบูรณาการการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง ในการให้ความช่วยเหลือเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ และคนพิการ ภายใต้ชื่อ OSCC ศูนย์ช่วยเหลือสังคม เพื่อช่วยเหลือ ผู้ประสบปัญหาให้ได้รับการคุ้มครอง ช่วยเหลือ พิทักษ์สิทธิ และความปลอดภัย ด้วยความรวดเร็ว ทันเหตุการณ์ และครอบคลุมสภาพปัญหา รวมทั้งสามารถกลับไปใช้ชีวิตอยู่ในครอบครัวและสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข โดยเน้นการช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาสังคมใน ๔ กลุ่ม ซึ่งจะมีเจ้าภาพหลักในแต่ละปัญหา ได้แก่ (๑) การตั้งครวรรค์ ไม่พร้อม (กระทรวงสาธารณสุข) (๒) การค้ามนุษย์ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ) (๓) การใช้แรงงานเด็ก (กระทรวง แรงงาน) และ (๔) การกระทำความรุนแรงต่อเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ และคนพิการ (กระทรวงการพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์) ซึ่งจะมีขั้นตอนการดำเนินงานจากการเพิ่มช่องทางการรับแจ้งเหตุ/เบาะแส (Front Line) ให้ประชาชนเข้าถึงบริการความช่วยเหลือด้วยความรวดเร็ว การรับเรื่องจะมีหน่วยรับแจ้งเหตุ/เบาะแส ทำหน้าที่ รับเรื่องและประเมินคัดกรองปัญหา โดยบันทึกข้อมูลการให้ความช่วยเหลือ และส่งต่อข้อมูลดังกล่าวผ่านทาง ระบบสารสนเทศ (OSCC Application) ไปยังหน่วยงานเจ้าภาพหลักในแต่ละประเด็นปัญหา เมื่อหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องได้ให้บริการความช่วยเหลือแล้ว จะบันทึกข้อมูลการช่วยเหลือในระบบสารสนเทศ ซึ่งจะทำให้มี ฐานข้อมูลของผู้ประสบปัญหาทางสังคมซึ่งเป็นฐานข้อมูลเดียวกันของประเทศ และมีระบบรายงานผลต่อผู้บริหาร ผ่านศูนย์ปฏิบัติการนายกรัฐมนตรี (PMOC) โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

๑.๑ จัดทำกระบวนการงาน (Work Flow) การช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาสังคม ๔ ปัญหาหลัก

๑.๒ พัฒนาระบบสารสนเทศ (OSCC Application) เพื่อให้ประโยชน์ในการบันทึกข้อมูลผู้ประสบ ปัญหา การส่งต่อ การติดตามผลการช่วยเหลือ และการจัดเก็บฐานข้อมูลผู้ประสบปัญหา

๑.๓ จัดทำคู่มือปฏิบัติงาน และคู่มือการใช้งานระบบสารสนเทศ OSCC ศูนย์ช่วยเหลือสังคม

๑.๔ จัดอบรมผู้ปฏิบัติงานระดับจังหวัดที่มาจากหน่วยงานเจ้าภาพหลัก ใน ๔ ประเด็นปัญหา จำนวน ๗๖ จังหวัด และกรุงเทพมหานคร รวม ๗ รุ่น เพื่อไปจัดอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจแนวทางการดำเนินงาน และการใช้งานระบบสารสนเทศแก่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดต่อไป

๑.๕ แต่งตั้งคณะกรรมการประสานและพัฒนาแนวทางการขับเคลื่อน OSCC ศูนย์ช่วยเหลือสังคม ในระดับจังหวัด

๑.๖ จัดการประชาสัมพันธ์ โดยจัดทำสติกเกอร์ แผ่นพับ ป้ายประชาสัมพันธ์ ตลอดจนจัดทำป้ายถาวร OSCC ศูนย์ช่วยเหลือสังคม ติดที่หน้าเคาน์เตอร์ให้บริการและบริเวณด้านหน้าหน่วยงานรับแจ้งเหตุ/เบาะแส และหน่วยงานให้บริการกว่า ๒๐,๐๐๐ แห่ง ทั่วประเทศ นอกจากนี้ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้มอบหมายให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดทุกจังหวัด และหน่วยงานในสังกัดจัดทำรถหน่วยเคลื่อนที่ OSCC ศูนย์ช่วยเหลือสังคม จังหวัดละ ๔-๕ คัน

๒. กู้ครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน

๒.๑ ป้องกันและแก้ไขปัญหาคาการตั้งครรภไม่พร้อมในวัยร่น การดำเนินงานได้เสริมสร้างความรู้และความตระหนักในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคาการตั้งครรภไม่พร้อมในวัยร่น เสริมสร้างบทบาทและองค์ความรู้ให้แก่ครอบครัวและชุมชน สร้างเครือข่ายแกนนำเยาวชนพัฒนาทักษะชีวิตพ่อแม่วัยเยาว์ และพัฒนาบุคลากร เพื่อให้เด็กและเยาวชน ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้อง มีความรู้และทักษะในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยมีผู้เข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้นจาก ๑๖,๓๓๐ คน ในปีหนึ่ง เป็น ๔๗,๑๔๔ คน

๒.๒ พัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก เยาวชน และการสร้างภูมิคุ้มกัน มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

๒.๒.๑ สร้างคุณภาพเด็กและเยาวชน ได้ดำเนินโครงการสร้างคุณภาพเด็กและเยาวชน โดย (๑) ทำการศึกษาสำรวจพื้นที่เข้าร่วมโครงการ ซึ่งได้พื้นที่ตามคุณสมบัติที่กำหนดเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๓๕ พื้นที่ ๒๐ จังหวัด ใน ๕ ภาค (๒) จัดประชุมสร้างความเข้าใจกับเครือข่ายในพื้นที่ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักการ แนวทาง วิธีการดำเนินงาน กระบวนการ และการวางแผนดำเนินงาน (๓) พัฒนาและผลิตสื่อการเรียนรู้ องค์ความรู้ คู่มือการปฏิบัติงานโครงการ ได้แก่ สื่อการเรียนรู้ สมุดบันทึกไดอะรี่ไฮของเด็ และคู่มือการปฏิบัติงานโครงการ และ (๔) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการรวมพลังเสริมความรู้เครือข่าย ให้มีความรู้ ความเข้าใจแนวทางการดำเนินงานโครงการ องค์ความรู้ในการนำไปใช้พัฒนาเด็กอย่างครบถ้วนรอบด้านใน ๖ มิติ ได้แก่ มิติศีลธรรม มิติการดำรงชีวิต มิติวิชาการ มิติสังคม มิติอาชีพ และมิตินันทนาการ โดยมีเด็กเข้าร่วมกิจกรรมใน ๔ สัปดาห์ จำนวน ๑๓,๐๐๐ คน ซึ่งเด็กเข้ารับการฝึกปฏิบัติ ๕ ฐาน คือ ฐานกาย ฐานจริยธรรม ฐานพัฒนาอารมณ์เด็ก ฐานพัฒนาสังคม และฐานสติปัญญา เรียนรู้การสอนเด็กด้วยหนังสือวรรณกรรม เกมคณิตคิดสนุก English is Fun และกระบวนการคิดวิเคราะห์ จากการติดตามผลในพื้นที่พบว่า เครือข่ายสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ในการพัฒนาเด็กได้ดียิ่งขึ้น และเด็กมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตนเอง เช่น มีความตั้งใจในการพับผ้า รู้วิธีการพับผ้า ให้อพแม่ รู้จักทักทายสวัสดิ์ผู้ใหญ่ ตื่นนอนแต่เช้า รู้จักดูแลเสื้อผ้า เครื่องใช้ของตนเอง ทำความสะอาดห้องน้ำ

๒.๒.๒ พัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย (๑) การนำมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติ โดยได้ร่วมมือในระดับนโยบายกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติ และพัฒนาเด็กในศูนย์เด็กเล็กให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพและมีสวัสดิภาพในการดำรงชีวิต ภายใต้สิ่งแวดล้อมของศูนย์เด็กเล็กที่มีคุณภาพสอดคล้องตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้อย่างมีความสุข และมีวินัยเชิงบวกสามารถเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณค่าและมีประสิทธิภาพ

(๒) **การพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงานด้านเด็กปฐมวัย** ในการส่งเสริมสวัสดิภาพเด็กปฐมวัยในชุมชน โดยจัดการฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงานด้านเด็กปฐมวัยในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร และผู้ดูแลเด็กจากสถานสงเคราะห์/บ้านพักเด็กและครอบครัว/สถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน ให้มีความตระหนักเรื่องการคุ้มครองเด็ก ให้ได้รับการเลี้ยงดูที่เหมาะสมโดยไม่ใช้ความรุนแรง และสร้างวินัยเชิงบวก ภายใต้หลักสูตร “การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยโดยไม่ใช้ความรุนแรง” โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ฝึกอบรมผู้ดูแลเด็ก จำนวน ๘ รุ่น รุ่นละ ๑๕๐ คน รวมทั้งสิ้น ๑,๒๐๐ คน และ (๓) **ส่งเสริมการจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน** ซึ่งปัจจุบันมีสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนที่ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งทั่วประเทศ จำนวน ๑,๕๘๘ แห่ง และได้ส่งเสริมให้สถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนพัฒนาคุณภาพการให้บริการอย่างมีมาตรฐาน อาทิ จัดอบรมพี่เลี้ยงผู้ดำเนินงานกิจการในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน ตลอดจนพ่อแม่ ผู้ปกครอง ให้มีความรู้และทักษะในการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยอย่างถูกวิธี สนับสนุนให้มีการจัดมนมแม่ในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน และสนับสนุนอาหารเสริมและสื่ออุปกรณ์เพื่อการพัฒนาเด็กในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน ที่เก็บค่าบริการไม่เกิน ๑,๕๐๐ บาทต่อเดือน

๒.๒.๓ พัฒนาระบบคุ้มครองเด็ก โดย (๑) อบรมให้ความรู้แก่อาสาสมัคร เช่น เครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครู เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล แกนนำเด็กและเยาวชน **(๒) สนับสนุนงบประมาณและสื่อที่เหมาะสมสำหรับเด็กในการรู้จักการป้องกันตนเอง** ให้แก่จังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้จัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้แก่เด็กในตำบลกลุ่มเป้าหมาย ใน ๗ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี นนทบุรี สมุทรสาคร เชียงใหม่ กาญจนบุรี อุตรดิตถ์ และปัตตานี ในพื้นที่ ๒๔ ตำบล เด็กเข้ารับการอบรม จำนวน ๔,๑๑๕ คน ส่งผลให้เด็กได้รับความรู้ในการปกป้องคุ้มครองตนเองจากภัยทางเพศ มีทักษะในการดูแลตนเองให้ปลอดภัยจากสิ่งที่เป็นภัยเสี่ยงต่าง ๆ มีความตระหนักในปัญหา และรู้จักวิธีป้องกันและแก้ไข ปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อม

๒.๒.๔ ส่งเสริมทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ได้กำหนดมาตรการ กลไก การดำเนินงานส่งเสริมให้ฝึกทักษะชีวิตการทำงาน จัดทำคู่มือการดำเนินโครงการและแบบบันทึกผลการปฏิบัติงานของเด็ก ประชาสัมพันธ์/ประสานบูรณาการโครงการกับจังหวัด จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อชี้แจงแนวทางการดำเนินโครงการ การนิเทศ การติดตามผล และการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถอดบทเรียน โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้ (๑) เด็กและเยาวชนเข้าร่วมโครงการ ๗๖ จังหวัด รวม ๒,๒๐๐ คน มีทักษะชีวิตในสังคมการทำงาน รู้จักคิดวิเคราะห์เหตุผล เสริมสร้างนิสัยการเรียนรู้ การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพการงานที่สุจริต รู้และตระหนักในคุณค่าของตนเอง (๒) เด็กที่เข้าร่วมโครงการมีประสบการณ์และทักษะชีวิตการทำงาน และ (๓) หน่วยงานภาครัฐและเอกชน มีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนให้เด็กใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ พัฒนาทักษะการงานขั้นพื้นฐานที่เหมาะสมกับวัย เพื่อเตรียมความพร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

๒.๒.๕ ส่งเสริมและสนับสนุนสภาเด็กและเยาวชน โดย (๑) สนับสนุนการจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนในทุกระดับ ประกอบด้วย สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย สภาเด็กและเยาวชนระดับจังหวัด ๗๖ จังหวัด สภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร สภาเด็กและเยาวชนระดับอำเภอ จำนวน ๘๗๘ แห่ง และสภาเด็กและเยาวชนระดับตำบล จำนวน ๕,๑๐๖ แห่ง **(๒) สนับสนุนการดำเนินงานของสภาเด็กและเยาวชน** โดยสนับสนุนงบประมาณแก่สภาเด็กและเยาวชน และเครือข่ายในระดับพื้นที่ เพื่อดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนา

เด็กและเยาวชน โดยมีเด็กและเยาวชนเข้าร่วมจำนวน ๓,๐๓๕ คน และ (๓) **จัดอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพสภาเด็กและเยาวชนระดับจังหวัด** โดยเน้นในเรื่องจิตสำนึกและค่านิยมในความซื่อสัตย์สุจริต และการมีจิตอาสา โดยจัดอบรมใน ๔ ภาค ผู้เข้ารับการอบรมรวม ๗๑๔ คน เพื่อให้ตัวแทนสภาเด็กและเยาวชน ระดับจังหวัดไปจัดอบรมถ่ายทอดต่อแก่สภาเด็กและเยาวชนในระดับอำเภอและตำบล โดยสำนักส่งเสริมและพิทักษ์เด็กสนับสนุนงบประมาณในการจัดอบรมในระดับพื้นที่

๒.๒.๖ โครงการเยาวชนไทยก้าวไปสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีเด็กและเยาวชนเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๔,๐๐๔ คน ดำเนินการในกิจกรรม ดังนี้ (๑) **จัดทำคุณลักษณะของเยาวชนไทยที่พร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘** โดยประกอบด้วยคุณลักษณะ ๕ ด้าน ได้แก่ ด้านวินัย ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านสังคม/ชุมชน และด้านสิทธิ และนำข้อมูลดังกล่าวไปอบรมให้ความรู้ความเข้าใจแก่เยาวชนในกิจกรรมเยาวชนไทยก้าวไปสู่ประชาคมอาเซียนสัญจร ๔ ภูมิภาค รวมทั้งสิ้น ๔๙๙ คน (๒) **จัดประกวดสื่อสร้างสรรค์ประเภทหนังสั้น (Short Film)** ภายใต้หัวข้อ การเตรียมพลังคนรุ่นใหม่สู่การเป็นประชาคมอาเซียน “Charming Asean”, Youth for ASEAN’s Future โดยการแบ่งการประกวดออกเป็น ๒ ประเภท คือ ประเภทบุคคล อายุไม่เกิน ๑๘ ปีบริบูรณ์ และกลุ่มทั่วไป อายุไม่เกิน ๓๕ ปีบริบูรณ์ โดยประชาสัมพันธ์ไปยังมหาวิทยาลัยทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคทั่วประเทศ (๓) **จัดกิจกรรมค่ายเยาวชนอาเซียน : อัตลักษณ์ร่วมของอาเซียน** ระหว่างวันที่ ๒๓-๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๖ โดยมีเยาวชนจากประเทศอาเซียน ๑๐ ประเทศ รวม ๑๑๓ คน เข้าร่วมโครงการ

๒.๒.๗ ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการปาฏิหาริย์แห่งชีวิต (Miracle of Life) ในพระดำริของทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี โดยสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนรวมกลุ่มกันทำกิจกรรมจิตอาสาเพื่อสังคมควบคู่กับการเรียนรู้จากกิจกรรม และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ในลักษณะต่าง ๆ เพื่อสร้างความฉลาดทางปัญญาและความฉลาดทางอารมณ์ให้กับเด็กและเยาวชนของชาติ จำนวน ๑๒,๑๗๐ คน

๓. การเสริมสร้างและพัฒนาความเป็นปึกแผ่นของสถาบันครอบครัวและชุมชน

๓.๑ พัฒนาคุณภาพชีวิตคน ๓ วัย ตามโครงการสายใยรักแห่งครอบครัว ได้พัฒนาคุณภาพชีวิตคน ๓ วัย ตามโครงการสายใยรักแห่งครอบครัว โดยให้บริการแก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๑๒๐,๑๙๒ คน ซึ่งมีการดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตคน ๓ วัย ในพื้นที่ควบคุมในพระองค์ ๙๐๔ ของศูนย์สตรีทวิวกซ์ และศูนย์พัฒนาเด็กที่ปัทมรัศมีโชติ พัฒนาคุณภาพชีวิตคน ๓ วัย ในชุมชน โดยมีกิจกรรมเล่นิทาน อ่าน และเล่นกับลูก และกิจกรรมรณรงค์โครงการสายใยรักแห่งครอบครัว รวมทั้งมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตคน ๓ วัย ตามโครงการศูนย์ ๓ วัย สานสายใยรักแห่งครอบครัวในพระอุปถัมภ์ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร มีการดำเนินงาน ๔๐ แห่งทั่วประเทศ และตามโครงการศูนย์การเรียนรู้โครงการสายใยรักแห่งครอบครัว จังหวัดราชบุรี ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร

๓.๒ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของครอบครัว โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.) ซึ่งเป็นองค์กรประชาชนในรูปของ “คณะทำงานศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน” ภายใต้การกำกับดูแลและสนับสนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีบทบาทในการสร้างความเข้มแข็งแก่ครอบครัวในชุมชน โดยทำหน้าที่สำรวจ/ศึกษาปัญหาของครอบครัวในชุมชน เฝ้าระวัง ป้องกัน แก้ไขปัญหา ให้คำแนะนำแก่ครอบครัว พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว โดยปัจจุบันได้มีการจัดตั้ง ศพค. แล้ว จำนวน ๖,๗๙๕ ศูนย์/ตำบล ทั่วประเทศ ในปี ๒๕๕๖ มี ศพค. ที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ศพค. ในระดับดีเด่น จำนวน ๑๕๐ ศูนย์ และระดับดี จำนวน ๒๔๖ ศูนย์ โดยสามารถดำเนินงานตามข้อกำหนดหรือเกณฑ์ในการปฏิบัติงานให้บรรลุ

ภารกิจใน ๕ ด้าน คือ (๑) การสร้างเครือข่ายเฝ้าระวัง
แก้ไขปัญหาครอบครัว (๒) การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริม
ความเข้มแข็งในครอบครัว (๓) การประชาสัมพันธ์
ข้อมูลข่าวสารและการดำเนินงานด้านครอบครัว
ของ ศพค. (๔) การถ่ายทอดความรู้ด้านครอบครัว
และ (๕) การประสานความร่วมมือระหว่าง ศพค.
กับหน่วยงานอื่น

**๓.๓ คຸ້ມຄອງຜູ້ຖືກຮຸກຮ້າຍດ້ວຍ
ຄວາມຮຸນແຮງໃນຄອບຄົວ** ມີຜົນການດຳເນີນງານ
ທີ່ສຳຄັນ ດັ່ງນີ້

๓.๓.๑ ໃຫ້ ຄວາມ ຄຸ້ມຄອງ
ຜູ້ຖືກຮຸກຮ້າຍດ້ວຍຄວາມຮຸນແຮງໃນຄອບຄົວ ໂດຍໃຫ້
ກຸ່ມພັດທະນາສັງຄົມແລະສະຖິຕິການ ແລະ ສຳນັກງານ

ພັດທະນາສັງຄົມແລະຄວາມມັ່ນຄົງຂອງມະນຸດຢູ່ໃນລັດ ເປັນຊຸມນິຍົມປະຕິບັດການເພື່ອປ້ອງກັນການຮຸກຮ້າຍຄວາມຮຸນແຮງໃນຄອບຄົວ
ທຳນຳທີ່ເປັນໜ່ວຍງານໃນການຮັບແຈ້ງເຫດຖານການຮຸກຮ້າຍຄວາມຮຸນແຮງໃນຄອບຄົວ ປະສານພັກງານເຈົ້າໜ້າທີ່
ໃນການເຂົ້າຮັບເຫດ ແລະ ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນການດຳເນີນງານຂອງພັກງານເຈົ້າໜ້າທີ່ ຫຼື ຮ່າງກົດໝາຍ ປະສານ/ຈັດຫາ
ສະຖານຮອງຮັບເພື່ອໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອໃຫ້ທີ່ພັກພິງຂັ້ນຄວາມແຕ່ງຕັ້ງ ສະຖິຕິຜູ້ຖືກຮຸກຮ້າຍຄວາມຮຸນແຮງໃນຄອບຄົວໃນບ້ານພັກເດັກ
ແລະຄອບຄົວທົ່ວປະເທດ ຮ່ວມທັງໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກຄວາມຮຸນແຮງໃນຄອບຄົວ ໂດຍມີເດັກ
ແລະສະຖິຕິໄດ້ຮັບການຄຸ້ມຄອງຊ່ວຍເຫຼືອຮ່ວມ ໑,໓໗໗ ຄົນ ໃນ ໗໗ ຈັງຫວັດ

๓.๓.๒ ເສີມສ້າງກົດໝາຍການປະຕິບັດງານແລະສ້າງຄວາມຮັບຜິດຊອບ ໂດຍພັດທະນາຄວາມຮູ້ແລະ
ທັກສະແກ່ຜູ້ປະຕິບັດງານໃນກະບວນການຍຸຕິທຳ ສະຖິຕິພັກງານເຈົ້າໜ້າທີ່ຊຸມນິຍົມປະຕິບັດການທົ່ວປະເທດ ແລະ
ອາສາສະໜັບສະໜູນໃນຊຸມຊົນ ຮ່ວມກັບສ້າງຄວາມຮັບຜິດຊອບແລະຄວາມຮ່ວມມືໃນການຍຸຕິຄວາມຮຸນແຮງຕໍ່ເດັກ ສະຖິຕິ ແລະ
ຄວາມຮຸນແຮງໃນຄອບຄົວໃນພາກປະຊາຊົນແລະສະຖານະພາບ ແລະພັດທະນາຄວາມຮ່ວມມືໃນລະດັບຕ່າງ ໆ ເພື່ອຊັບເຫດຊອບ
ການດຳເນີນງານ ແລະຕິດຕາມຜົນການໃຫ້ຄວາມຄຸ້ມຄອງຊ່ວຍເຫຼືອຕາມພະຣາຊບັນຍັດຕິຄຸ້ມຄອງຜູ້ຖືກຮຸກຮ້າຍດ້ວຍ
ຄວາມຮຸນແຮງໃນຄອບຄົວ ພ.ສ. ໒໕໕໐ ຈຳນວນ ໒,໔໐໐ ຄົນ

๓.๔ ການປ້ອງກັນແລະແກ້ໄຂບັນຫາການໃຊ້ແຮງງານເດັກໃນຮູບແບບທີ່ເລື່ອງໄດ້ ມີຜົນການດຳເນີນງານ
ທີ່ສຳຄັນ ດັ່ງນີ້

**๓.๔.๑ ຈັດຫາ “ປະກາດຄະນະກຳມະການລະດັບຊາດເພື່ອຈັດການໃຊ້ແຮງງານເດັກໃນຮູບແບບ
ທີ່ເລື່ອງໄດ້ ເຣື່ອງ ປະເທດອັນຕະຍາຍສຳລັບແຮງງານເດັກໃນຮູບແບບທີ່ເລື່ອງໄດ້ຂອງປະເທດໄທ”** ປະກາດ
ຄົວ ວັນທີ່ ໑ ພຸດສະພາ ໒໕໕໕ ເພື່ອແຜ່ແຮງໃຫ້ໜ່ວຍງານພາກລັດ ອົງການນາຍຈ້າງ ລູກຈ້າງ ພາກເອກະຊົນທີ່ເຄີຍຂ້ອງ
ໄດ້ຮັບທຳບາດແລະປະຕິບັດ ທີ່ໃນປະກາດດັ່ງກ່າວໄດ້ຮັບບັນຍາຍແລະຄວາມໝາຍຂອງຄຳວ່າ “ເດັກ” “ແຮງງານເດັກ”
ແລະ “ງານອັນຕະຍາຍຂອງແຮງງານເດັກ” ພ້ອມທັງກຳນົດປະເທດທີ່ເປັນອັນຕະຍາຍຕໍ່ສຸຂະພາບນາມຍາຍຂອງເດັກ ເຊັ່ນ
ຫ້າມເດັກທຳງານໃນເຣື່ອງປະມຸງ

จัดตั้งศูนย์พัฒนาครอบครัว
ในชุมชน ๖,๗๔๕ ศูนย์/ตำบล
รวมทั้งช่วยเหลือเด็กและสตรี
ที่ได้รับผลกระทบจาก
ความรุนแรงในครอบครัว
รวม ๑,๓๗๗ คน

๓.๔.๒ ป้องกันและแก้ไขปัญหา
การใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายได้ดำเนินการ
รณรงค์เผยแพร่ความรู้ในการป้องกันและแก้ไข
ปัญหาการใช้แรงงานเด็กแก่นายจ้าง ลูกจ้าง และ
ประชาชนทั่วไป จำนวน ๑๕๐,๐๕๔ คน จัดอบรม
เพิ่มพูนความรู้และพัฒนาศักยภาพในการขจัด
การใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายแก่เจ้าหน้าที่
ศูนย์ปฏิบัติการช่วยเหลือแรงงานหญิงและเด็ก และ
เสริมสร้างความรู้แนวทางการปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด
ของแผนระดับชาติเพื่อขจัดการใช้แรงงานเด็ก
ในรูปแบบที่เลวร้ายให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง จำนวน
๖๖๓ คน

๓.๔.๓ ประกาศเจตจำนงในการป้องกันการใช้แรงงานเด็กที่ผิดกฎหมายและแรงงาน
บังคับ มีผลดำเนินการ ได้แก่ (๑) ร่วมกับสมาคมอาหารแช่เยือกแข็งไทย จัดประชุมสถานประกอบการแปรรูป
และเก็บถนอมอาหารทะเล ในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจและรวมพลัง
ไม่ใช้แรงงานเด็กและแรงงานที่ผิดกฎหมาย เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ จำนวน ๖๐๐ คน และส่งเสริม
ให้จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดนร่องในการขจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย (๒) ร่วมกับผู้ประกอบการ
กิจการผลิตสินค้า กุ้ง ปลา เครื่องนุ่งห่ม และอ้อย รวมทั้งสิ้น ๕๑๗ คน เพื่อร่วมเป็นเครือข่ายช่วยดูแลป้องกัน
ไม่ให้เกิดปัญหาการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย เมื่อวันที่ ๒๓ และ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และ
ในส่วนภูมิภาค ได้จัดประชุมผู้ประกอบการอาหารทะเลแช่เยือกแข็ง เครื่องนุ่งห่ม และอ้อย ในจังหวัดสงขลา
ระนอง อุดรธานี ขอนแก่น ตาก และชลบุรี รวมทั้งสิ้น ๑,๖๑๖ คน

๓.๕ ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ มีผลการดำเนินงานที่สำคัญต่อเนื่องจากปีหนึ่ง
ดังนี้

๓.๕.๑ ป้องกันและแก้ไขปัญหา
การค้ามนุษย์ โดยดำเนินการให้ความช่วยเหลือ
คุ้มครอง ป้องกันผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์
ประกอบด้วย กิจกรรม (๑) ประสานและส่งเสริม
ความรู้ด้านการป้องกันการค้ามนุษย์แก่กลุ่มเป้าหมาย
ที่เป็นกลุ่มเสี่ยง เครือข่ายและอาสาสมัคร เจ้าหน้าที่
ทั้งภาครัฐและเอกชน (๒) การพัฒนาศักยภาพเครือข่าย
ความร่วมมือระหว่างประเทศในการช่วยเหลือ
ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ อนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง และ

ประเทศปลายทาง อาทิ ประเทศญี่ปุ่น เนการาบรูไนดารุสซาลาม สาธารณรัฐประชาชนจีน (๓) ให้ความช่วยเหลือและคุ้มครองผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ในหน่วยงานของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ โดยจัดบริการที่พักที่ปลอดภัย บำบัดฟื้นฟูกาย จิต สังคม และด้านคดี การประสานประเทศต้นทาง ประเมินความพร้อมก่อนส่งกลับภูมิลำเนา ทั้งในสถานรองรับผู้ตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์หญิงและชาย มีกลุ่มเป้าหมายได้รับความช่วยเหลือคุ้มครองในสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ จำนวน ๗๓๕ ราย

๓.๕.๒ การป้องกันและแก้ไข

ปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงานในกิจการประมงทะเลและในเรือประมงทะเลในพื้นที่ติดชายทะเล โดยดำเนินการตรวจแรงงานในกิจการประมงทะเลและในเรือประมงทะเลในพื้นที่ติดชายทะเล จังหวัดสงขลาและนครศรีธรรมราช จำนวน ๗๙ แห่ง มีลูกจ้าง ๒,๒๕๓ คน และได้ประชุมชี้แจงเรื่องการคุ้มครองแรงงานในงานประมงทะเลและมาตรการในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงานแก่นายจ้าง ลูกจ้าง และผู้ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่จังหวัดสงขลา จำนวน ๔ ครั้ง มีผู้เข้าร่วมประชุม ๓๓๘ คน

๓.๕.๓ จัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปราม

การค้ามนุษย์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ เพื่อบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๙ ทั้งนี้ คณะกรรมการประสานและกำกับการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ได้ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการฯ ดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๖ ประกอบด้วย ๕ โครงการ งบประมาณรวมทั้งสิ้น ๒๔๐,๔๑๓,๑๘๐ บาท นอกจากนี้ยังได้ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการฯ ครั้งแผนแรก (พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๖) เพื่อใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานสำหรับ ครั้งแผนหลัง (พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๕๙) ต่อไป

๓.๕.๔ จัดงานรณรงค์ต่อต้าน

การค้ามนุษย์ ประจำปี ๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๖ โดยมีกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น รณรงค์ติดเข็มกลัดรณรงค์ต่อต้านการค้ามนุษย์ จัดทำสโปตวิทยุโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ แผ่นพับ การมอบโล่รางวัลเพื่อเชิดชูเกียรติสำหรับผู้ปฏิบัติงานหน่วยงาน และสื่อมวลชน ที่มีผลงานดีเด่นด้านการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

นอกจากนี้ ยังได้ขยายการจัดงานให้ครอบคลุมพื้นที่ทุกจังหวัดทั่วประเทศ โดยสนับสนุนงบประมาณให้ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์จังหวัด จัดงานวันรณรงค์ต่อต้านการค้ามนุษย์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในพื้นที่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ความตระหนักรู้ และกระตุ้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเฝ้าระวังและป้องกันแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์

๓.๕.๕ จัดอบรมให้ความรู้แก่แกนนำเยาวชน ประชาชน และทีมสหวิชาชีพเกี่ยวกับพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และภัยของการค้ามนุษย์ เพื่อให้สามารถป้องกันภัยของการค้ามนุษย์ และเป็นเครือข่ายในการเฝ้าระวัง/แจ้งเบาะแสให้ทางราชการ โดยจัดอบรมทั่วประเทศ กลุ่มเป้าหมายรวม ๙,๘๑๑ คน

๓.๕.๖ จัดทำข้อเสนอ แนวทาง มาตรการการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในรูปแบบแรงงานประมง โดยบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์การเอกชน และสมาคมการประมงแห่งประเทศไทย เพื่อเร่งรัดดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับตัวเรือ และบุคคลบนเรือ รวมทั้งการจัดตั้งศูนย์ประสานงานแรงงานประมง จำนวน ๗ ศูนย์ ในพื้นที่ ๗ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสมุทรสาคร ระยอง ตราด ชุมพร สงขลา ระนอง และสตูล เพื่อเป็นศูนย์กลางในการบริหารจัดการและวางมาตรการในการสกัดกั้นและจับขบวนการค้ามนุษย์ในรูปแบบแรงงานประมง โดยดำเนินการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ลูกจ้างและนายจ้างก่อนลงเรือออกทะเล เพื่อให้สองฝ่ายรับทราบข้อมูลเรื่องสิทธิต่าง ๆ ที่ลูกจ้างจะต้องได้รับการดูแลเพื่อไม่ให้เกิดการกระทำที่ผิดต่อหลักกฎหมาย

๓.๕.๗ จัดทำรายงานสถานการณ์และการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ประจำปี ๒๕๕๕ ตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานและเป็นกรอบในการจัดทำคำของบประมาณของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓.๕.๘ จัดทำรายงานผลการดำเนินงาน/ความคืบหน้าตามแผนปฏิบัติการต่อต้านการค้ามนุษย์ ประจำปี ๒๕๕๕ ที่ประเทศไทยยื่นเสนอต่อสหรัฐอเมริกา เพื่อใช้เป็นเอกสารสำคัญไม่ให้ประเทศไทยถูกปรับลดระดับไปอยู่ในระดับ ๓ (Tier 3) เนื่องจากจะมีผลกระทบต่อการกีดกันทางการค้าต่อไป

๓.๕.๙ จัดประชุมขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ของประเทศไทย ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ และครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ เพื่อรับฟังข้อเท็จจริง ความเห็น ปัญหา และข้อเสนอแนะจากหน่วยงานภาคประชาสังคมเพื่อร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ รวมถึงเพื่อเปิดโอกาสให้ส่วนราชการได้ชี้แจงและทำความเข้าใจกับองค์กรเอกชนและองค์การระหว่างประเทศถึงข้อมูลความคืบหน้าในการดำเนินงานของส่วนราชการ และเพื่อประโยชน์ในการพัฒนานโยบายและติดตามการปฏิบัติงาน

๓.๕.๑๐ ดำเนินการศึกษาระบบฐานข้อมูลการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทย ทั้งภาครัฐ องค์กรเอกชน และองค์การระหว่างประเทศ ทั้งในส่วนกลางและพื้นที่จังหวัด เพื่อเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลของประเทศไทย และเพื่อเป็นข้อเสนอนำไปสู่การกำหนดนโยบายป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

๔. การสงเคราะห์และจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และผู้อยู่ในสภาวะยากลำบากให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและพึ่งตนเองได้

๔.๑ การดูแลและส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

๔.๑.๑ จัดให้มีเบี้ยยังชีพแบบขั้นบันไดสำหรับผู้สูงอายุ ได้สนับสนุนเบี้ยยังชีพสำหรับผู้สูงอายุโดยมีการดำเนินงานตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๕-สิงหาคม ๒๕๕๖ ใช้งบประมาณ จำนวน ๕๘,๑๑๔,๓๓๐,๗๐๐ บาท และมีผู้สูงอายุได้รับเบี้ยยังชีพแบบขั้นบันได จำนวนทั้งสิ้น ๗,๓๐๙,๕๒๕ คน

หน่วยงาน	จำนวนผู้สูงอายุ (คน)	งบประมาณ (บาท)
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*	๖,๗๗๖,๕๖๒	๕๔,๒๑๔,๒๘๘,๘๐๐
กรุงเทพมหานคร	๕๒๗,๑๕๐	๓,๘๕๘,๐๒๕,๓๐๐
เมืองพัทยา	๕,๘๑๓	๔๒,๐๑๖,๖๐๐
รวม	๗,๓๐๙,๕๒๕	๕๘,๑๑๔,๓๓๐,๗๐๐

หมายเหตุ : * เป็นข้อมูลผู้สูงอายุที่มีสิทธิรับเบี้ยยังชีพใน ๗๖ จังหวัด และงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่มา : กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา

จัดให้มีเบี้ยยังชีพแบบขั้นบันได
สำหรับผู้สูงอายุ พร้อมกับ
ส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ
ผ่านโครงการคลังปัญญา
ผู้สูงอายุ

๔.๑.๒ ดูแลและส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ โดยได้เตรียมความพร้อมผู้สูงอายุ ดังนี้

๔.๑.๒.๑ **ดูแลผู้สูงอายุ** ได้ดำเนินงานพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน โดยจัดให้มีการขยายผลอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้านในทุกพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ซึ่งในปี ๒๕๕๖ ดำเนินการครอบคลุมทุกพื้นที่แล้ว จำนวน ๗,๗๗๖ เขต อปท. มีอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ ๘๑,๗๑๖ คน และให้การดูแลผู้สูงอายุ จำนวน ๗๘๗,๐๗๙ คน ขยายผลศูนย์ดูแลผู้สูงอายุในชุมชน หรือบ้านกลางสำหรับผู้สูงอายุ โดยเสริมสร้างภารกิจให้ อปท. และภาคส่วนต่าง ๆ ในชุมชน มีบทบาทในการดูแลคุ้มครองผู้สูงอายุ โดยเฉพาะกลุ่มที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ ขาดคนดูแลและอาศัยอยู่ตามลำพัง **ผลักดันมาตรฐานบ้านพักผู้สูงอายุไปสู่การปฏิบัติ** เพื่อเป็นแนวทางสำหรับสถานประกอบการของเอกชนในการจัดสร้างที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมและปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ โดยได้จัดทำคู่มือมาตรฐานบ้านพักผู้สูงอายุเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานของ อปท. หน่วยงานภาครัฐกิจ และเอกชน ในการจัดบริการบ้านพักสำหรับผู้สูงอายุอย่างมีมาตรฐาน และ**สร้างโครงการการคุ้มครองทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุในภาวะที่เกิดภัยพิบัติ** โดยศึกษาสภาพการณ์ภัยพิบัติที่มีผลกระทบต่อนักผู้สูงอายุและหาแนวทางการป้องกันช่วยเหลือ รวมทั้งสร้างแนวทางการเฝ้าระวังและเตือนภัยสำหรับผู้สูงอายุในสถานการณ์ที่มีภัยพิบัติ เช่น อุทกภัย ดินโคลนถล่ม และขยายผลองค์ความรู้โดยการจัดทำเป็นคู่มือและส่งเสริมให้ อปท. มีการกำหนดแนวทางและซักซ้อมการช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุเพื่อรองรับสถานการณ์การเกิดภัยพิบัติ

๔.๑.๒.๒ พัฒนาและส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ ได้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) **ส่งเสริมสนับสนุนเงินทุนประกอบอาชีพสำหรับผู้สูงอายุ** ผ่านกองทุนผู้สูงอายุ จำนวน ๖,๒๐๔ ราย เป็นเงิน ๑๘๔,๐๖๒,๒๐๐ บาท และสนับสนุนการดำเนินงานโครงการที่ดำเนินการด้านผู้สูงอายุ จำนวน ๑๑๗ โครงการ เป็นเงิน ๒๖,๒๑๙,๑๐๐ บาท

(๒) **ดำเนินงานตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๑ (๑๒)** การสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี จำนวน ๙๑,๓๒๐ ราย เป็นเงิน ๑๘๒,๖๔๐,๐๐๐ บาท

(๓) **ส่งเสริมอาชีพและความเข้มแข็งขององค์กรผู้สูงอายุในท้องถิ่น** จัดให้มีโครงการคลังปัญญาผู้สูงอายุ โดยให้ขึ้นทะเบียนคลังปัญญาผู้สูงอายุประจำจังหวัด และสนับสนุนจังหวัดให้มีการจัดกิจกรรมการถ่ายทอดภูมิปัญญาผู้สูงอายุที่ขึ้นทะเบียนด้วยการจัดตลาดนัดภูมิปัญญาในระดับจังหวัดและส่วนกลาง เพื่อส่งเสริมการใช้ศักยภาพผู้สูงอายุ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ภูมิปัญญาผู้สูงอายุ มีผลการดำเนินงานคือ ผู้สูงอายุร่วมขึ้นทะเบียนคลังปัญญาจากทั่วประเทศ จำนวน ๒๒,๕๔๓ คน และจะดำเนินการอย่างต่อเนื่องในการสนับสนุนให้ทุกจังหวัดจัดตั้งชมรมคลังปัญญาผู้สูงอายุประจำจังหวัดและส่งเสริมการถ่ายทอดภูมิปัญญาให้เกิดความยั่งยืนต่อไป ในส่วนของผู้สูงอายุทั่วไปที่ยังคงมีสุขภาพแข็งแรงสามารถเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมได้ดำเนินการส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมของผู้สูงอายุ เช่น การสนับสนุนกิจกรรมโรงเรียนผู้สูงอายุ โดยการถ่ายทอดความรู้แนวทางการจัดกิจกรรมโรงเรียนผู้สูงอายุให้แก่ตัวแทนกลุ่ม/ชมรมผู้สูงอายุทั่วประเทศ เพื่อให้สามารถนำไปปรับใช้ให้มีความเหมาะสมกับแต่ละพื้นที่ได้

(๔) **เตรียมความพร้อมทุกภาคส่วนในสังคมให้เกิดความตระหนักถึงการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ** ได้ดำเนินการขับเคลื่อนแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๖๔) โดยการเร่งรัดให้หน่วยงานเครือข่ายที่มีภารกิจรับผิดชอบตามยุทธศาสตร์/มาตรการในแผนผู้สูงอายุแห่งชาติฯ และจัดทำแผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุของหน่วยงาน มีการปฏิบัติตามแผนที่กำหนดด้วยกลไกคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ในการติดตามผล ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม/บริการ เช่น การส่งเสริมการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ โดยการจัดอบรมหน่วยงานเครือข่ายเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้หลักสูตรการเตรียมตัวเข้าสู่วัยสูงอายุอย่างมีคุณภาพให้สามารถนำไปอบรมขยายผลให้บุคลากรของแต่ละหน่วยงาน การส่งเสริมให้ อปท. ร่วมจัดการปรับสภาพแวดล้อมให้มีความเหมาะสมปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุในชุมชน การจัดงานวันผู้สูงอายุแห่งชาติในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคทั่วประเทศ

(๕) **สนับสนุนให้มีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุในชุมชน** ในปี ๒๕๕๖ จำนวน ๙๙ แห่ง โดยกองทุนผู้สูงอายุสนับสนุนงบประมาณจัดกิจกรรมในศูนย์ฯ ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรมด้านสังคมและอาชีพ กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ และกิจกรรมในด้านต่าง ๆ ตามความต้องการของผู้สูงอายุ และในปี ๒๕๕๗ จะดำเนินการจัดตั้งศูนย์ฯ ในทุกอำเภอ จำนวน ๘๗๔ แห่ง ทั่วประเทศ

๔.๒ การพัฒนาและส่งเสริมการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับคนพิการ มีการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

๔.๒.๑ ปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ โดยสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานหลังละไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๗๖ จังหวัด และกรุงเทพมหานคร มีคนพิการได้รับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยแล้ว จำนวน ๙๖๗ คน

๔.๒.๒ จัดทำแผนงานโครงการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและทุกคนในสังคมเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ และการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับหน่วยงาน ๑๙ กระทรวง และ ๒ หน่วยงาน (สำนักงานรัฐมนตรี และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ) ในกิจกรรม KICK OFF “เปลี่ยนภาระเป็นพลังสร้างสังคมเพื่อทุกคน” โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และสักขีพยาน เมื่อวันที่ ๑๔-๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล มีผู้เข้าร่วมงานจำนวน ๑,๖๐๐ คน

๔.๒.๓ ส่งเสริมและพัฒนาล่ามภาษามือ โดยสนับสนุนค่าตอบแทนให้แก่ล่ามภาษามือที่ได้รับการจัดจ้าง จำนวน ๕๓๒ คน และมีคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ได้รับการล่ามภาษามือ จำนวน ๘,๕๐๐ คน

๔.๒.๔ ส่งเสริมการมีงานทำของคนพิการในสถานประกอบการ จำนวน ๒๓,๐๓๕ คน และส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของคนพิการ จำนวน ๒๕๐ กลุ่ม คนพิการ จำนวน ๓,๕๐๐ คน ประเภทอาชีพ อาชีพ งานจักสาน งานประดิษฐ์ งานวาดภาพ งานปั้นแกะสลัก และงานเกษตรกรรม

๔.๒.๕ จัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ โดยการจัดเวทีสร้างสรรค์ โกล่เกลี่ยเพื่อระงับข้อพิพาทการกระทำในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ มีผู้เข้าร่วม และผ่านการอบรมแล้วทั้งสิ้น ๑,๖๔๙ คน และมีคนพิการได้รับการช่วยเหลือทางกฎหมายและจัดหาทนายแก่ คนพิการ จำนวน ๑๕๐ คน

๔.๒.๖ เตรียมความพร้อมแก่คนพิการเพื่อรองรับสถานการณ์อุทกภัย โดยการจัดทำคู่มือ เตรียมความพร้อมสำหรับคนพิการในสถานการณ์อุทกภัย และการจัดอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจในการดูแล คนพิการ ครอบครัว และชุมชน ในพื้นที่ประสบอุทกภัย จำนวน ๑๑๐,๐๐๐ คน

๔.๒.๗ กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ สนับสนุนเงินกู้ยืมให้แก่คนพิการ และผู้ดูแลคนพิการเพื่อประกอบอาชีพอิสระ จำนวน ๑๑,๐๗๔ คน เป็นเงิน ๓๔๑,๒๕๒,๕๓๔ บาท และสนับสนุน โครงการด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ จำนวน ๔๑๖ โครงการ จำนวน ๘๔,๗๗๔ คน เป็นเงิน ๑๘๐,๕๓๒,๖๔๒ บาท รวมถึงสนับสนุนภาคเอกชนในการจัดสวัสดิการอื่น ๆ อาทิ การซ่อมแซม บ้านคนพิการ การเตรียมความพร้อมคนพิการให้มีความทำงาน

๔.๓ สงเคราะห์และจัดสวัสดิการให้แก่ผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก โดยมีการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

๔.๓.๑ บริการสงเคราะห์เด็กที่อยู่ในครอบครัวยากจนเพื่อเป็นการบรรเทาปัญหา ความเดือดร้อนเฉพาะหน้า (Relief) โดยช่วยเหลือเป็นเงินทุนการศึกษา ทุนประกอบอาชีพ เครื่องอุปโภคบริโภค ชุดนักเรียน ตลอดจนให้การสนับสนุนสื่อ/อุปกรณ์สำหรับการพัฒนาเด็ก เครื่องแบบนักเรียนคุณภาพ ได้ให้การช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่อยู่ในครอบครัวยากจน จำนวน ๑๔๕,๓๖๕ คน

๔.๓.๒ ให้บริการสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์ด้านโรคเอดส์ โดยให้การสนับสนุน เงินทุนประกอบอาชีพแก่สตรีที่ติดเชื้อหรือได้รับผลกระทบจากเอดส์ ตลอดจนให้การอุปการะเด็กที่ประสบปัญหา จากโรคเอดส์ในรูปแบบการดูแลในสถานสงเคราะห์ ได้ให้การดูแลเด็กที่ประสบปัญหาโรคเอดส์ที่อยู่ใน สถานสงเคราะห์ จำนวน ๒๑๘ คน รวมทั้งให้การช่วยเหลือเป็นเงินสงเคราะห์ผู้ป่วยเอดส์และครอบครัว เงินทุน ประกอบอาชีพแก่ผู้ป่วยเอดส์และครอบครัว และเงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวผู้ติดเชื้อ โดยให้การสงเคราะห์ ผู้ติดเชื้อเอดส์และครอบครัว จำนวน ๑๒,๙๐๐ ราย ให้การสงเคราะห์เด็กในครอบครัวที่ได้รับผลกระทบจาก โรคเอดส์จำนวน ๒,๐๐๐ ราย และให้การสงเคราะห์ด้านเงินทุนประกอบอาชีพแก่ผู้ติดเชื้อเอดส์จำนวน ๑,๒๐๐ ราย

๔.๔ ส่งเสริมให้ผู้มีรายได้น้อยมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง

๔.๔.๑ โครงการบ้านมั่นคง ในปี ๒๕๕๖ สามารถดำเนินการได้ ๒,๒๐๐ ครัวเรือน ๗๔ ชุมชน ทำให้คนในชุมชนที่อยู่อาศัยมีสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้นและมีสิทธิในที่ดินที่มั่นคงนำไปสู่การพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของชุมชน เช่น การจัดสวัสดิการชุมชนเพื่อให้เกิดการดูแลและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การพัฒนาอาชีพ การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในชุมชน

๔.๔.๒ โครงการบ้านเอื้ออาทร การเคหะแห่งชาติสามารถตอบสนองนโยบายการเสริมสร้างความมั่นคงในการดำรงชีวิต ช่วยให้ประชาชนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัยที่ถาวร ได้มาตรฐาน และเป็นของตนเอง สะสมตั้งแต่ปี ๒๕๔๖ จนถึงเดือนกันยายน ๒๕๕๖ ดังนี้

ประเภทโครงการ	โครงการ	หน่วย
โครงการในกรุงเทพมหานคร/ปริมณฑล	๑๑๘	๑๗๘,๐๖๑
โครงการในภูมิภาค	๑๗๗	๙๔,๑๙๕
รวม	๒๙๕	๒๗๒,๒๕๖

ที่มา : กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ทั้งนี้ มีผลการดำเนินงานก่อสร้างแล้วเสร็จตั้งแต่เดือนสิงหาคม ๒๕๕๕ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๕๖ ดังนี้

ประเภทโครงการ	โครงการ	หน่วย
โครงการในกรุงเทพมหานคร/ปริมณฑล	๑๑	๑๐,๕๐๕
โครงการในภูมิภาค	๑๔	๙,๑๔๖
รวม	๒๕	๑๙,๖๕๑

ที่มา : กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๔.๔.๓ โครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ มีเป้าหมายดำเนินงานโครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมชุมชนและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะชุมชนผู้มีรายได้น้อยให้ดียิ่งขึ้น ควบคู่กับการพัฒนาที่อยู่อาศัยอย่างต่อเนื่อง ภายใต้แผนการดำเนินงานพัฒนาสภาพแวดล้อมชุมชน แผนงานพัฒนาคุณภาพชีวิต และโครงการเสริมสร้างศักยภาพผู้นำชุมชน จำนวน ๒,๑๗๔ รุ่น

๔.๔.๔ โครงการพัฒนาที่อยู่อาศัย คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (กก.สศช.) ได้มีมติเบื้องต้นให้ความเห็นชอบการดำเนินโครงการพัฒนาที่อยู่อาศัย ปี ๒๕๕๗ จำนวน ๓๘ โครงการ ๑๖,๑๔๖ หน่วย จากเดิม ๔๗ โครงการ ๒๐,๖๑๑ หน่วย

๕. ส่งเสริมความเสมอภาคของหญิงและชาย

๕.๑ สนับสนุนบทบาทของสตรีไทยในการเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาประเทศอย่างเสมอภาค
โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

๕.๑.๑ ดำเนินการตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนระดับชาติเกี่ยวกับการส่งเสริมและ
ประสานงานสตรี คณะกรรมการนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาศถานภาพสตรี (กยส.) ได้มีการจัดประชุม
เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ณ ทำเนียบรัฐบาล โดยมีข้อเสนอเชิงนโยบายจากที่ประชุม ดังนี้ (๑) ให้พนักงาน
ในภาคเอกชนที่ประสงค์จะลาไปช่วยเหลือภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายที่คลอดบุตร มีสิทธิลาไปช่วยเหลือภริยา
ที่คลอดบุตร โดยได้มอบหมายกระทรวงแรงงาน (รง.) รับไปดำเนินการซึ่งในเบื้องต้น รง. ได้จัดทำหนังสือเพื่อขอ
ความร่วมมือไปยังภาคเอกชนในการดำเนินการแล้ว และ (๒) ให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการจัดทำหลักสูตร
บทบาทหญิงชายเพื่อปรับใช้ในการเรียนการสอน และจากการประชุมคณะกรรมการเพื่อจัดทำหลักสูตรบทบาท
หญิงชาย ได้มีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดทำหลักสูตรบทบาทหญิงชาย จำนวน ๑ คณะ และคณะทำงาน
เพื่อจัดทำหลักสูตรบทบาทหญิงชายจำนวน ๗ คณะ เพื่อดำเนินการใน ๗ ประเด็นคือ ระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษา
ระดับมัธยมศึกษา ระดับอาชีวศึกษา ระดับอุดมศึกษา การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และ
การศึกษาเปรียบเทียบหลักสูตรบทบาทหญิงชายระหว่างประเทศ ซึ่งขณะนี้กำลังดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลหลักสูตร
หนังสือประกอบการเรียนการสอน ระเบียบปฏิบัติ เจตคติของบุคลากร ตลอดจนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

๕.๑.๒ จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ การคุ้มครอง พิทักษ์สิทธิ ป้องกันและแก้ไข
ปัญหาความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และความรุนแรงในครอบครัว เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ได้ยกร่าง
บันทึกข้อตกลงความร่วมมือการคุ้มครอง พิทักษ์สิทธิ ป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และ
ความรุนแรงในครอบครัว ระหว่างหน่วยงานภายในจังหวัด ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑๒ จังหวัด
ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น มุกดาหาร หนองคาย นครพนม บึงกาฬ สกลนคร ร้อยเอ็ด เลย หนองบัวลำภู
มหาสารคาม และอุดรธานี

๕.๑.๓ จัดทำระบบการคุ้มครอง พิทักษ์สิทธิ และป้องกันแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อ
เด็กสตรี และความรุนแรงในครอบครัวในตำบลนาร่อง จังหวัดภาคเหนือตอนบน มีการจัดทำบันทึกข้อตกลง
ความร่วมมือฯ ใน ๘ จังหวัดภาคเหนือตอนบน ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน พะเยา ลำปาง ลำพูน
แพร่ และน่าน ได้คัดเลือกตำบลนาร่อง จังหวัดละ ๓ ตำบล เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและแก้ไขปัญห
ความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และความรุนแรงในครอบครัว มีตำบลนาร่องจัดทำแผนปฏิบัติการแล้ว ๒๑ ตำบล

๕.๑.๔ จัดกิจกรรมสมัชชาสตรีระดับจังหวัดและระดับชาติ ได้จัดเวทีระดมความคิดเห็น
และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้แทนสตรี ครอบครัว และผู้แทนจากทุกภาคส่วนของสังคมทั้งภาครัฐ ภาควิชาการ
และภาคประชาสังคม เพื่อกำหนดแนวทางการส่งเสริมและประสานงานด้านงานสตรีและการพัฒนาศถาน
ครอบครัว จากการประชุมได้มีการยื่นข้อเสนอของกลุ่มสตรีต่อรัฐบาลให้พิจารณาเพื่อออกเป็นนโยบาย มาตรการ
กลไก ใน ๔ ประเด็น คือ (๑) แก้ไขและลดปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อม (๒) ยุติความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และ
ความรุนแรงในครอบครัว (๓) เสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายเพื่อพัฒนาสตรีและครอบครัว และ
(๔) เสริมพลังครอบครัว เพื่อสร้างสมดุลประชากรอย่างมีคุณภาพ

๕.๑.๕ โครงการการมีส่วนร่วมของสตรีในการเตรียมความพร้อมเข้าร่วมประชาคมอาเซียนร่วมกันระหว่างสภาสตรีแห่งชาติในพระบรมราชินูปถัมภ์และกระทรวงการต่างประเทศ ดำเนินการจัดอบรมเพื่อสร้างความพร้อมให้กับสตรีต่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อเข้าสู่อาเซียน โดยกระบวนการมุ่งให้สตรีเสนอแนะข้อคิดเห็นประเด็นผลกระทบต่องสตรีไทยเมื่อเข้าสู่อาเซียน ได้แก่ ด้านการพัฒนาศักยภาพสตรีไทย ด้านการศึกษา การอบรม/ดูงาน ด้านการสร้างรายได้จากการค้าขาย ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการค้ำหนุนด้านความรู้ เรื่องกฎหมายของประเทศในอาเซียน ด้านความเครียดของสตรีที่จะต้องแข่งขันในด้านต่าง ๆ และด้านวัฒนธรรม ชุมชน/ท้องถิ่น พร้อมกันนั้นได้มีการจัดโครงการ/กิจกรรมภายในจังหวัดหรือชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาใน ๘ ประเด็น เพื่อให้สตรีสามารถนำไปขยายผลการดำเนินงานในชุมชนได้

๕.๑.๖ โครงการเสริมพลังสตรีเพื่อพัฒนาครอบครัว ชุมชน สังคม และการเมือง นายกรัฐมนตรีได้มีนโยบายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำงานร่วมกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีใน ๓ ประเด็นหลัก คือ (๑) การช่วยเหลือสตรีที่ยังขาดสิทธิและเสรีภาพที่ไม่เท่าเทียมกัน โดยใช้เครือข่ายในการช่วยดูแลสตรีให้ทั่วถึงยิ่งขึ้น (๒) การยกระดับคุณภาพชีวิตของสตรี ไม่ว่าจะเป็นรายได้ การศึกษา และสุขภาพ และ (๓) สนับสนุนให้ผู้นำชุมชนสตรีสามารถก้าวขึ้นสู่การเป็นผู้นำระดับประเทศ รวมทั้งสามารถสร้างชื่อเสียงและเป็นต้นแบบของสตรีในการที่จะทำงานร่วมกันเพื่อประโยชน์และความยั่งยืนของประเทศไทย โดยสำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ได้ดำเนินการขับเคลื่อนในการส่งเสริมสตรีให้เข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาชุมชน สังคม และการเมือง อาทิ จัดกิจกรรมอบรมเพื่อให้สตรีที่สนใจสมัครเข้ารับการเลือกตั้งมีความรู้ ความเข้าใจและมีความพร้อม และกล้าที่จะลงสมัครเข้ารับการเลือกตั้งโดยมีสตรีที่สนใจเข้ารับการอบรม จำนวน ๑,๘๒๘ คน ทั้งนี้ จากสถิติจำนวนสตรีที่เข้าดำรงตำแหน่งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่ามีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยเปรียบเทียบในปี ๒๕๕๕ มีจำนวน ๑๕,๑๕๔ คน และในปี ๒๕๕๖ มีจำนวน ๑๗,๗๖๖ คน เพิ่มขึ้น ๒,๖๑๒ คน และส่งเสริมและสนับสนุนให้สตรีมุสลิม ๑๔ จังหวัดภาคใต้พัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำและมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง

- ช่วยเหลือสตรีที่ยังขาดสิทธิและเสรีภาพที่ไม่เท่าเทียมกัน โดยใช้เครือข่ายในการช่วยดูแลสตรีให้ทั่วถึงยิ่งขึ้น
- ยกระดับคุณภาพชีวิตของสตรี ไม่ว่าจะเป็นรายได้ การศึกษา และสุขภาพ

๕.๒ จัดตั้งกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

หลังจากที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ซึ่งรัฐบาลได้เปิดลงทะเบียนรับสมัครสมาชิกกองทุนฯ และจัดสรรงบประมาณให้กับกองทุนไปแล้วนั้น คณะกรรมการฯ ได้มีการขับเคลื่อนกองทุนฯ โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

๕.๒.๑ ขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ได้โอนเงินจัดสรรให้จังหวัดและกรุงเทพมหานคร ครั้งที่ ๒ จังหวัดละ ๕๐-๑๑๐ ล้านบาท รวมเป็นเงิน ๕,๗๑๐ ล้านบาท และได้ดำเนินการพิจารณาโครงการเพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนในการสร้างงานสร้างอาชีพ และพัฒนาศักยภาพสตรีและเครือข่ายสตรี ณ วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๖ ได้อนุมัติโครงการแล้วจำนวน ๗๖ จังหวัด รวมเป็นเงิน ๓,๗๔๐,๔๒๗,๓๐๔.๗๕ บาท คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๕๑ โดยแยกเป็นโครงการประเภทเงินอุดหนุนจำนวน ๗,๐๑๕ โครงการ เป็นเงิน ๓,๓๐,๒๐๔,๔๑๔ บาท สมาชิกได้รับประโยชน์รวม ๑,๒๙๖,๕๕๗ ราย โครงการประเภทเงินทุนหมุนเวียน ๔๒,๒๗๖ โครงการ เป็นเงิน ๓,๔๑๐,๒๒๒,๘๙๐.๗๕ บาท สมาชิกได้รับประโยชน์รวม ๕๐๔,๘๐๐ ราย ส่งผลให้สตรีมีโอกาสเข้าถึงแหล่งทุนมากขึ้น สามารถพัฒนาศักยภาพให้มีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

๕.๒.๒ การดำเนินงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ได้จัดเวทีรับฟังความคิดเห็นยุทธศาสตร์กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ๔ ภาค มีผู้เข้าร่วมเวทีจำนวน ๙๙๖ คน นอกจากนี้ ยังได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินโครงการเพิ่มศักยภาพสตรีไทยสู่ประชาคมอาเซียน (ภาษาสตรีสู่ AEC) โดยสอนภาษาจีน เวียดนาม ลาว เขมร เวียดนาม มาลายู กลาง อังกฤษ ญี่ปุ่น และตากาล็อก โครงการพัฒนา

สตรีไทย สุขภาพดี เพื่อให้สตรีมีความรู้และทักษะการตรวจเต้านมด้วยตนเอง มีเป้าหมาย ๑ ล้านคน ในปี ๒๕๕๖ และเพิ่มเป็น ๑๖ ล้านคน ในปี ๒๕๕๗ โครงการเสริมสร้างการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพแก่สตรีผ่านเว็บไซต์และ IPTV เพื่อให้สตรีรอบรู้ทันการเปลี่ยนแปลงของโลก จัดกิจกรรมชี้แจงทำความเข้าใจกับคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ได้แก่ สัมมนาเครือข่ายกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี และกิจกรรมสร้างสรรค์พลัง พัฒนาสตรีสู่ปีที่ ๓ กับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ตลอดจนการจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือสังคมรับเรื่องราวร้องทุกข์ผ่านสายด่วน ๑๓๐๐ เพื่อช่วยเหลือปัญหาสังคมใน ๔ เรื่องหลัก คือ การตั้งครรภ์ไม่พร้อม การค้ามนุษย์ การใช้แรงงานเด็ก และการใช้ความรุนแรงต่อเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ และคนพิการ สำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ได้จัดการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีทุกระดับ มีผู้เข้าร่วมไม่น้อยกว่า ๔๒,๐๐๐ คน รวมทั้งการประชาสัมพันธ์งานกองทุนฯ ผ่านสื่อโทรทัศน์ วิทยุชุมชน สิ่งพิมพ์ สายด่วน ๑๑๑๑ กด ๖ และ www.womenfund.in.th

๕.๒.๓ การส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชาย ได้จัดเวทีทบทวนเพื่อปรับปรุงแผนแม่บทการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างหญิงชายในส่วนราชการ ๘๘ แห่ง การขับเคลื่อนการส่งเสริมความเสมอภาคในระดับจังหวัดทั่วประเทศ นอกจากนี้ ยังได้ผลักดันร่างพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองผู้ที่ถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ และป้องกันมิให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ

มาตรา ๘๐ (๒) ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาระบบสุขภาพที่เน้นการสร้างเสริมสุขภาพอันนำไปสู่
สุขภาวะที่ยั่งยืนของประชาชน รวมทั้งจัดและส่งเสริมให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณสุข
ที่มีมาตรฐานอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้เอกชนและชุมชนมีส่วนร่วมใน
การพัฒนาสุขภาพและการจัดบริการสาธารณสุข โดยผู้มีหน้าที่ให้บริการดังกล่าวซึ่งได้ปฏิบัติ
หน้าที่ตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณ ย่อมได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบประกันสุขภาพ การจัดระบบบริการสุขภาพในรูปแบบเครือข่าย
ที่เชื่อมโยงการให้บริการทุกระดับ และมีการบริหารจัดการทรัพยากรสาธารณสุขร่วมกันภายในพื้นที่อย่างมี
ประสิทธิภาพ เพื่อสร้างมาตรฐานการดำรงชีวิตที่ดีของประชาชนและการเข้าถึงบริการสาธารณสุขอย่างเท่าเทียม
โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

ขยายความคุ้มครอง/สิทธิ
ประโยชน์เพิ่มเติมทั้งในส่วนของ
ระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า
และระบบประกันสังคม
ในผู้ป่วยเอชไอวี/เอดส์
และไตวายเรื้อรัง ดำเนินนโยบาย
ฝากท้องทุกที่ฟรีทุกสิทธิ
และดูแลสุขภาพคนต่างด้าว
ที่ไม่ได้อยู่ในระบบประกันสังคม

๑. พัฒนาระบบประกันสุขภาพ รัฐบาล

มีการพัฒนาระบบประกันสุขภาพอย่างต่อเนื่อง
ส่งผลให้คนไทยเกือบทั้งหมดมีหลักประกันสุขภาพ
โดยเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพบริการ
โดยในปี ๒๕๕๖ ประชาชนไทยมีหลักประกันสุขภาพ
เพิ่มขึ้นจาก ๖๔.๒๕ ล้านคน ในปี ๒๕๕๕ เป็น
๖๔.๘๑ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๙๐ ของ
ประชากรผู้มีสิทธิทั่วประเทศ ส่วนใหญ่เป็นผู้มีสิทธิ
ตามหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ร้อยละ ๗๔.๙๔
และยังมีผู้ไม่ลงทะเบียนสิทธิ ๖๕,๙๔๙ คน และกลุ่ม
รอพิสูจน์สถานะ ๖๘๒,๔๒๙ คน โดยการเพิ่ม
ประสิทธิภาพของระบบหลักประกันสุขภาพ
ได้ดำเนินการทั้งการบูรณาการสิทธิประโยชน์ และ
ขยายความคุ้มครอง/สิทธิประโยชน์เพิ่มเติม ได้แก่

๑.๑ สร้างความเป็นเอกภาพและบูรณาการสิทธิประโยชน์เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ ๓ กองทุน

ภายใต้โครงการ “เจ็บป่วยฉุกเฉิน ถึงชีวิต ไม่ถามสิทธิ ใกล้ที่ไหน ไปที่นั่น” ซึ่งมีการดำเนินงานสำคัญ
ในการบูรณาการระบบการให้บริการเจ็บป่วยฉุกเฉินได้อย่างมีคุณภาพ ปลอดภัย และรวดเร็ว รวมทั้งดูแลสถานพยาบาล
เอกชนที่นอกเครือข่ายของ ๓ กองทุน โดยดำเนินการผ่านระบบ EMCO (Emergency Claim Online
ฐานข้อมูลการเบิกจ่ายบริการอุบัติเหตุฉุกเฉิน) ที่ดำเนินการโดยหน่วยงานกลางจัดการธุรกรรมการเบิกจ่าย
และระบบข้อมูลบริการสาธารณสุข (National Clearing House) เพื่อทำหน้าที่บริหารการเรียกเก็บ
ค่าบริการสาธารณสุข (Claim Center) ของสถานพยาบาลต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งมีโรงพยาบาลเอกชนที่ให้
บริการกรณีฉุกเฉินนอกเครือข่ายกองทุนได้บันทึกข้อมูลขอรับค่าใช้จ่ายเพื่อบริการสาธารณสุขผ่านโปรแกรม EMCO
จำนวน ๒๔๕ แห่ง จากโรงพยาบาลเอกชนทั้งหมด ๓๕๓ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๔ นอกจากนี้ มีระบบดูแลผู้ป่วย
ติดเชื้อเอชไอวี/ผู้ป่วยเอดส์ และผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้าย โดยกำหนดกรอบสิทธิประโยชน์และอัตราค่าบริการ
บำบัดรักษาให้เป็นเกณฑ์มาตรฐานเดียวกัน

๑.๒ ขยายความคุ้มครอง/สิทธิประโยชน์เพิ่มเติม ด้านสิทธิประโยชน์ได้มีการปรับเปลี่ยนทั้งในส่วน
ของระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าและระบบประกันสังคม โดยปรับเปลี่ยนอัตราค่ารักษาพยาบาลทั้งในส่วน
งบเหมาจ่ายรายหัวซึ่งเป็นบริการขั้นพื้นฐาน และการให้บริการเฉพาะโรค เช่น เอชไอวี/เอดส์ และไตวายเรื้อรัง
จำนวนผู้ป่วยเอดส์ที่ลงทะเบียนสะสมทั้งสิ้น ๓๕๒,๙๕๖ ราย ได้รับการดูแลรักษาด้วยยาต้านไวรัสเอดส์อย่างต่อเนื่อง
จำนวน ๑๖๙,๗๙๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๓๕ จากเป้าหมาย ๑๗๔,๐๐๐ คน จากเดิมเมื่อปี ๒๕๕๓
เข้าถึงเพียงร้อยละ ๕๙ และลดจำนวนผู้ติดเชื้อรายใหม่ จากปีละ ๑๐,๘๕๓ คน ในปี ๒๕๕๓ เหลือเพียง
๘,๙๕๙ คน ในปี ๒๕๕๖ ขณะที่ระบบประกันสังคมได้ขยายความคุ้มครองประกันสังคมแก่แรงงานนอกระบบ
โดยกำหนดทางเลือกที่สร้างแรงจูงใจให้ขึ้นทะเบียนประกันสังคมตามมาตรา ๔๐ ด้วยการให้ภาครัฐร่วมจ่ายเงิน
สมทบเพิ่ม รวมทั้งยังได้ปรับเปลี่ยนค่ารักษาพยาบาลกรณีประสบอันตรายและเจ็บป่วยจากการทำงาน เพิ่มจากเดิม
ไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท เป็น ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๑.๓ ดำเนินนโยบายฝากท้องทุกที่ฟรีทุกสิทธิ โดยออกบัตรประกันสุขภาพแม่และเด็ก (Health
Card for Mother and Child) สำหรับแม่หรือหญิงตั้งครรภ์ และเด็กแรกคลอดจนถึงอายุ ๗ ปีบริบูรณ์ เฉพาะคนไทย

**๑.๔ การดูแลสุขภาพคนต่างด้าวที่ไม่ได้อยู่ในระบบประกันสังคม และผู้ติดตามทั้งหมด
รวมทั้งสุขภาพอนามัยของแม่และเด็ก** โดยมีบัตรสุขภาพ (Health Card) เพื่อการดูแลสุขภาพอนามัย
การส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค สำหรับสองกลุ่มเป้าหมาย คือ บัตรประกันสุขภาพคนต่างด้าวที่ไม่ได้อยู่ใน
ระบบประกันสังคม และผู้ติดตามทั้งหมด (Health Insurance Card for Uninsured Foreigner)

๒. พัฒนาคุณภาพการให้บริการสุขภาพทั้งระบบ รัฐบาลได้ดำเนินการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ
ภายใต้แผนพัฒนาระบบบริการสุขภาพ (Service Plan) อย่างต่อเนื่อง โดยการจัดระบบบริการสุขภาพในรูปแบบ
เครือข่าย ซึ่งเป็นการพัฒนาระบบบริการทุกระดับ ได้มีการจัดตั้งเครือข่ายบริการสุขภาพ ๑๒ เครือข่าย
มีการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาและเกณฑ์มาตรฐานสำหรับการจัดสรรทรัพยากรด้านสาธารณสุขของ
สถานพยาบาลในแต่ละระดับ และจัดทำแนวทางการพัฒนาระบบบริหารจัดการเครือข่ายบริการสุขภาพที่เกี่ยวข้อง
กับปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญ ๑๐ สาขา ในระดับเขตบริการสุขภาพ เพื่อให้มีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ร่วมกัน
ภายในเขตพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่สนับสนุนต่อการกำกับติดตาม/ประเมินผล
การดำเนินงาน เมื่อพิจารณาในระดับเครือข่าย พบว่า ทุกเครือข่ายบริการได้ดำเนินการกำหนดแนวทางการพัฒนา
ประสิทธิภาพในระดับจังหวัดเพื่อลดต้นทุนค่ายา วัสดุวิทยาศาสตร์การแพทย์ และเวชภัณฑ์ เช่น การจัดตั้ง
คณะกรรมการเพื่อดำเนินการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์/ผลิตภัณฑ์ยาร่วมกันระดับเขต และแผนการควบคุม/กำกับ
ติดตาม/ประเมินการใช้ยา ขณะที่ในด้านการติดตาม
ประเมินผล ได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจประเมิน
คุณภาพบริการระดับกระทรวงสาธารณสุข (สธ.)
และอยู่ระหว่างการตรวจประเมินคุณภาพบริการ
ของสถานพยาบาลในเครือข่ายทั้งหมด โดยมีเป้าหมาย
เป็นโรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป ๑๒ แห่ง
และโรงพยาบาลชุมชน ๑๒ แห่ง

นอกจากนี้ การให้บริการระดับปฐมภูมิ ได้มีการพัฒนาคุณภาพการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล (รพ.สต.) โดยขยายบริการปฐมภูมิเขตเมืองในโครงการ “๑ หมอที่ปรึกษา ๑ รพ.สต.” ซึ่งเป็นการจัดแพทย์ที่ปรึกษาสำหรับ รพ.สต. จำนวน ๑,๒๒๘ แห่ง รวมทั้งจัดระบบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการรักษา ส่งเสริม/ป้องกัน และการส่งต่อผู้ป่วย ระบบข้อมูลยา ข้อมูลการเงินการคลัง และข้อมูลบุคลากรเพื่อให้สามารถเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกันในแต่ละระดับ และมีการมอบโล่และรางวัลให้แก่สถานพยาบาลตามโครงการสถานพยาบาลในดวงใจ ประจำปี ๒๕๕๕ จำนวน ๒๐ แห่ง เพื่อเป็นการกระตุ้นส่งเสริมให้สถานพยาบาลเกิดการแข่งขันเพื่อยกระดับคุณภาพการให้บริการทางการแพทย์แก่ลูกจ้างผู้ประกันตน และพัฒนาคุณภาพสถานพยาบาลให้ดียิ่งขึ้น

ในการพัฒนาคุณภาพหน่วยบริการและเครือข่าย (Service Plan) สธ. ได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของสถานพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยด้วยโรคสำคัญ เพื่อลดอัตราการเสียชีวิต ลดภาวะแทรกซ้อน และเพิ่มคุณภาพชีวิต ใน ๑๐ สาขา ที่สำคัญ ได้แก่

๒.๑ พัฒนาการดูแลในโรคมะเร็ง ซึ่งเป็นสาเหตุการตายอันดับ ๑ ของประชากรไทย ผลการดำเนินการประกอบด้วย การจัดบริการผ่าตัดมะเร็ง บริการให้ยาเคมีบำบัดในโรงพยาบาล จำนวน ๗๙ แห่ง (ครอบคลุม ๑๒ เขตสุขภาพ) บริการรังสีรักษา (Radiotherapy) จำนวน ๙ แห่ง (๘ เขตสุขภาพ) และมีแผนดำเนินการยกระดับการบริการเพิ่มเติมจากระดับ ๒ เป็นระดับ ๑ จัดตั้งหน่วยรังสีรักษาที่โรงพยาบาลขอนแก่น โรงพยาบาลราชบุรีในปี ๒๕๕๗ โรงพยาบาลร้อยเอ็ด และโรงพยาบาลพระปกเกล้า จังหวัดจันทบุรี ในปี ๒๕๕๘ โรงพยาบาลอุตรดิตถ์ และเขตสุขภาพที่ ๑๑ บูรณาการการจัดบริการ ระหว่างโรงพยาบาลสุราษฎร์ธานีและศูนย์โรคมะเร็ง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในปี ๒๕๕๙ และในปี ๒๕๖๐ จัดระบบบริการโรคมะเร็งให้ครอบคลุมทุกสถานพยาบาลของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข เพื่อให้ประชาชนเชื่อมั่นและมีความปลอดภัยในระบบบริการสุขภาพ

๒.๒ บริการระบบฉุกเฉินและอุบัติเหตุ
พัฒนาระบบส่งต่อและการแพทย์ฉุกเฉิน ซึ่งเป็นภารกิจหนึ่งที่รัฐบาลให้ความสำคัญโดยกำหนดให้เป็นนโยบายเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการเพื่อให้การช่วยเหลือประชาชนที่เจ็บป่วยวิกฤตหรือฉุกเฉิน โดยการนำส่งผู้ป่วยจากจุดเกิดเหตุไปยังสถานพยาบาลหรือส่งต่อผู้ป่วยไปยังสถานพยาบาลหรือโรงพยาบาลที่มีศักยภาพที่เหมาะสมให้เป็นไปด้วยความรวดเร็วทันเวลาสามารถช่วยชีวิตหรือยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้ป่วย ผลการปฏิบัติ

การการแพทย์ฉุกเฉินทางบกปี ๒๕๕๕ จำนวน ๑,๒๑๒,๘๗๕ ครั้ง ปี ๒๕๕๖ จำนวน ๘๐๘,๕๗๑ ครั้ง ทางน้ำ ปี ๒๕๕๕ จำนวน ๕๐๒ ครั้ง ปี ๒๕๕๖ จำนวน ๕๔๒ ครั้ง ทางอากาศยาน ปี ๒๕๕๕ จำนวน ๔๕ ครั้ง ปี ๒๕๕๖ จำนวน ๓๑ ครั้ง

๒.๓ พัฒนาบริการใน ๕ สาขาหลัก ในแต่ละเขตสุขภาพ ดำเนินการเข้าถึงของประชาชน ทั้งระยะทางและภาระงาน ให้โรงพยาบาลระดับทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชนขนาดใหญ่ และขนาดกลาง สามารถ ผ่าตัดโรคไส้ติ่งและผ่าตัดคลอติได้

๒.๔ บริการในโรคตา กำหนดให้มีศูนย์โรคตา ระดับ ๑ ให้ครบทั้ง ๑๒ เขตสุขภาพ ที่สามารถ ให้บริการได้ครบกลุ่มโรคที่สำคัญ เพื่อลดความชุกตาบอด เน้นที่โรคต้อกระจก (Blinding Cataract) และภาวะ เบาหวานขึ้นจอตา (Diabetic Retinopathy) ในส่วนของหน่วยปฐมภูมิ เพิ่มอัตราการคัดกรอง การวัดสายตาในผู้ป่วย อายุ ๖๐ ปีขึ้นไป (ร้อยละ ๗๕) ผู้ป่วยโรคต้อกระจกได้รับการผ่าตัดต้อกระจกใน ๓๐ วัน (ร้อยละ ๘๐) และผู้ป่วย ภาวะเบาหวานขึ้นจอตาที่มีความเสี่ยงสูง (High Risk DR) ได้รับการรักษาภายใน ๓๐ วัน (ร้อยละ ๑๐๐) รวมทั้ง เพิ่มศักยภาพสถานบริการสุขภาพ สาขาจักษุ/แก้ปัญหาการรักษาโรคตาในกลุ่มอื่นๆ ให้ครอบคลุม และสามารถ รักษาในเขตสุขภาพได้ โดยเพิ่มอัตราการตรวจโรค/ภาวะอาร์โอพีในเด็กทารกกลุ่มเสี่ยง (ร้อยละ ๑๐๐) ตลอดจน โรงพยาบาลศูนย์ในเขตบริการสุขภาพสามารถรักษาโรค/ภาวะอาร์โอพีและผ่าตัดกระจกตาได้

๒.๕ บริการผู้ป่วยโรคไต พัฒนาหน่วยบริการระดับโรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไป ทุกแห่ง ในปี ๒๕๕๖ และในระดับโรงพยาบาลชุมชนครบภายในปี ๒๕๖๐ ปัจจุบัน มีบริการเพื่อบำบัดทดแทนไต ด้วยการล้างไต (Continuous Ambulatory Peritoneal Dialysis: CAPD) ในโรงพยาบาลศูนย์ครบทั้ง ๓๓ แห่ง ในโรงพยาบาลทั่วไปขนาดใหญ่ ๔๕ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๗๕ และในโรงพยาบาลทั่วไป ๑๘ แห่ง คิดเป็น ร้อยละ ๕๑.๔๒ การบริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม (Hemodialysis: HD) ปัจจุบันในโรงพยาบาลศูนย์ ครบทั้ง ๓๓ แห่ง ในโรงพยาบาลทั่วไปขนาดใหญ่ ๔๗ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๙๑ ในโรงพยาบาลทั่วไป ๒๕ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๔๒ และในโรงพยาบาลชุมชน ๒๖ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๕ มีเป้าหมายหน่วยบริการระดับ โรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไปครบทุกแห่ง ในปี ๒๕๕๖ และโรงพยาบาลชุมชนแม่ข่ายครบภายในปี ๒๕๕๘ บริการปลูกถ่ายไต (Kidney Transplants: KT) มีโรงพยาบาลที่ทำได้ จำนวน ๗ แห่ง ๗ เขตสุขภาพ ครบทุกภาค

๒.๖ ดูแลทารกแรกเกิด ตั้งแต่ปี ๒๕๕๐-๒๕๕๔ ประเทศไทยมีทารกคลอดมีชีพเฉลี่ยปีละประมาณ ๘๐๐,๐๐๐ ราย พบทารกที่มีน้ำหนักตัวน้อยกว่า ๒,๕๐๐ กรัม มีถึงร้อยละ ๑๐.๙๐ ปี ๒๕๕๔ อัตราการเสียชีวิต ของทารกแรกเกิดอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ ๒๘ วัน ยังสูงถึง ๘ ต่อ ๑,๐๐๐ รายของทารกแรกเกิดมีชีพ โดยสาเหตุ การเสียชีวิตคือเกิดก่อนกำหนดและน้ำหนักแรกเกิดน้อย มีภาวะพร่องออกซิเจนหรือโรคหัวใจพิการแต่กำเนิด

๒.๗ ดูแลผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลัน ระหว่างปี ๒๕๔๘-๒๕๕๒ คนไทยป่วยเป็นโรคหัวใจ ต้องรักษาในโรงพยาบาลวันละ ๑,๑๘๕ ราย โดยเป็นกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดประมาณ ๔๗๐ รายต่อวัน เสียชีวิตช่วงโคม่า ๒ คน อัตราตายเฉียบพลันสูงกว่าที่อื่น ๔-๖ เท่า ผู้ป่วยร้อยละ ๓๐-๕๐ เสียชีวิตก่อนมาถึง โรงพยาบาลผลการดำเนินงานโครงการ “๑๐,๐๐๐ ดวงใจปลอดภัยด้วยพระบารมี” (๑ เมษายน ๒๕๕๕-๓๑ มีนาคม ๒๕๕๖) จำนวนผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือด ๑๑,๖๐๕ ราย อัตราตายรวมลดลงเป็นร้อยละ ๙.๗๕

๒.๘ ให้บริการในหน่วยบริการระดับโรงพยาบาลศูนย์ สามารถทำการผ่าตัดหัวใจแบบเปิด (Open Heart) ได้ ๑๒ แห่ง ใน ๑๐ เขตสุขภาพ ใส่สายสวนหัวใจ (Percutaneous Coronary Intervention : PCI) ได้ ๑๒ แห่ง ใน ๑๐ เขตสุขภาพ โรงพยาบาลตั้งแต่ระดับโรงพยาบาลชุมชนขนาดใหญ่ถึงโรงพยาบาลศูนย์ จำนวน ๒๘๐ แห่ง มีระบบช่องทางด่วน (Fast Track) ในผู้ป่วยโรคหัวใจขาดเลือด และสามารถให้ยาละลายลิ่มเลือด (Thrombolytic-Streptokinase: SK) ได้ ๑๕๒ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๒๙ มีเป้าหมายให้โรงพยาบาลตั้งแต่ระดับโรงพยาบาล

ศูนย์ถึงโรงพยาบาลชุมชนขนาดใหญ่ สามารถให้ยาละลายลิ่มเลือดได้ครบทุกแห่ง ในปี ๒๕๖๐ นอกจากนี้ จัดให้มีการตรวจคลื่นเสียงสะท้อนหัวใจ (Echocardiography) และการวิ่งบนสายพาน (Exercise Stress Test: EST) ให้ครอบคลุม ๑๒ เขตสุขภาพ (สถานการณ์ปัจจุบัน: บริการในโรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป จำนวน ๖๗ แห่ง จาก ๘๑ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๗๑) บริการคลินิกรักษาผู้ป่วยหัวใจล้มเหลว (ปัจจุบันมีการให้บริการ ๒๖ แห่งทั่วประเทศ คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๑๐) บริการคลินิกยาต้านการแข็งตัวของเลือด (ปัจจุบันมีการให้บริการในโรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป จำนวน ๗๙ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๔๘ บริการในโรงพยาบาลชุมชน จำนวน ๑๓๔ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๖๕)

๒.๙ การจัดระบบบริการสาขาโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (Non-Communicable Disease: NCD)

ในปัจจุบันโรคไม่ติดต่อเรื้อรังเป็นปัญหาสำคัญทางสาธารณสุขทั่วโลก เป็นสาเหตุของความพิการ และสาเหตุการเสียชีวิตมากกว่าร้อยละ ๖๐ ของสาเหตุการเสียชีวิตทั้งหมด สำหรับประเทศไทยพบว่าในแต่ละปีจะมีผู้เสียชีวิตมากถึง ๑๐๖,๐๗๖ คน ซึ่งเป็น ๑ ใน ๔ ของจำนวนผู้เสียชีวิตทั้งหมด พบว่ากว่าร้อยละ ๓๐ เสียชีวิตก่อนวัย ๖๐ ปี สธ. ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการวางแผนพัฒนาระบบบริการสำหรับโรคไม่ติดต่อเรื้อรังขึ้น เพื่อมุ่งหวังลดอัตราการเสียชีวิตจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ประชากรตามกลุ่มเป้าหมายได้รับการคัดกรอง ประชากรที่เป็นโรคเรื้อรังได้รับการเฝ้าระวังภาวะแทรกซ้อนและฟื้นฟู รวมทั้งได้รับการดูแลรักษาใกล้บ้านและมีมาตรฐาน โดยวางแผนบริหารจัดการสำหรับกลุ่มโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูง เช่น การคัดกรองโรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง ในประชาชนอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป กลุ่มผู้ป่วยเบาหวาน ความดันโลหิตสูง ให้การดูแลรักษาติดตามอย่างต่อเนื่อง คัดกรองภาวะแทรกซ้อน (ตา ไต เท้า) ในผู้ป่วยเบาหวาน และคัดกรองไตในผู้ป่วยความดันโลหิตสูง ปีละ ๑ ครั้ง และส่งต่อพบแพทย์ผู้เชี่ยวชาญในรายที่ผิดปกติ เพื่อให้การดูแลรักษาที่เหมาะสม ประเมินโอกาสเสี่ยงต่อโรคหัวใจและหลอดเลือด ในส่วนของโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง (COPD) พัฒนาระบบการดูแลผู้ป่วยที่มีอาการเฉียบพลัน (acute care COPD) เพื่อลดอัตราการเสียชีวิตในโรงพยาบาลทุกระดับ สำหรับโรคหลอดเลือดสมอง พัฒนาให้โรงพยาบาลเครือข่าย ระดับ AS และ M1 มีหอผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง (Stroke Unit) เปิดบริการผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง โดยการฉีดยาละลายลิ่มเลือดในหลอดเลือดดำ (Stroke Fast Track) ใน ๔.๕ ชั่วโมง พัฒนาให้โรงพยาบาลในเครือข่าย สามารถบริการโรคหลอดเลือดสมองครบวงจร และพัฒนาระบบส่งต่อให้ได้มาตรฐาน

๒.๑๐ สาขาจิตเวช กรมสุขภาพจิตได้ทำการสำรวจปัญหาสุขภาพจิตในประชากรไทยพบว่า คนไทยอายุ ๑๕-๕๙ ปี ร้อยละ ๑๔.๕ หรือประมาณ ๖.๗ ล้านคน มีปัญหาทางจิตเวช จากผลการศึกษาร่วมกับโครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ (Health Intervention and Technology Assessment Program: HITAP) พบว่า ผู้ที่มีปัญหาจิตเวชเพียงร้อยละ ๑๑ เท่านั้นที่เข้าถึงบริการสุขภาพจิต ในปัจจุบันหน่วยบริการของ สธ. โดยกรมสุขภาพจิตมีหน่วยบริการด้านจิตเวชที่สามารถให้บริการหอผู้ป่วยจิตเวช จำนวน ๕ แห่ง ในกรุงเทพมหานคร และ ๑๑ แห่ง ใน ๗ เขตสุขภาพ และอีกส่วนหนึ่งให้บริการในหอผู้ป่วยทั่วไป จึงได้กำหนดแนวทางพัฒนาการจัดบริการสุขภาพสาขาจิตเวช โดยเพิ่มจำนวนหอผู้ป่วยจิตเวช ๑๐ แห่ง ใน ๑๐ จังหวัด ระยะเวลา ๒๕๕๗-๒๕๕๘ และเพิ่ม ๑๕ แห่ง ในปี ๒๕๕๙ รวมทั้งสิ้น ๓๕ แห่ง ตลอดจนพัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับสาขาจิตเวช ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ป่วยจิตเวชเข้าถึงบริการเพิ่มขึ้นในทุกกลุ่ม สะดวก รวดเร็ว เสียค่าใช้จ่ายน้อย ไม่ต้องเดินทางไกล ได้รับการบริการที่ได้มาตรฐานทั้งร่างกาย สังคม และจิตใจ อยู่ในสังคมได้มีสุขภาวะที่ดีขึ้น

ปรับเปลี่ยนแนวทางการบริหาร
จัดการอัตราค่าตอบแทน
โดยทยอยปรับเปลี่ยนจากอัตราคงที่
(Flat Rate) ไปสู่ค่าตอบแทน
ตามผลปฏิบัติงาน (P4P)
เพื่อกระตุ้นผลิตภาพรายบุคคล
และตอบสนองการปรับปรุง
ประสิทธิภาพขององค์กร

๓. ผลิตบุคลากรทางด้านสาธารณสุข

ให้เพียงพอ รัฐบาลได้พยายามดำเนินการแก้ไข
ปัญหาทั้งการผลิต การกระจาย และการธำรงรักษา
กำลังคน โดยมีการดำเนินการที่สำคัญ เช่น โครงการ
เร่งรัดการผลิตแพทย์ของโครงการผลิตแพทย์
เพื่อชาวชนบท ๒๕๔๗-๒๕๕๖ มีนักศึกษา
สำเร็จการศึกษาในปี ๒๕๕๖ แล้ว จำนวน ๔๕๖ คน
รวมมีแพทย์สำเร็จการศึกษาจากโครงการดังกล่าว
จำนวน ๓,๙๒๑ คน และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่
๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๕ เห็นชอบให้ดำเนินโครงการ
ผลิตแพทย์เพิ่มแห่งประเทศไทย ๒๕๕๖-๒๕๖๐
เพื่อผลิตแพทย์เพิ่มต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมาย
รับนักศึกษา ๙,๐๓๙ คน โครงการกระจายแพทย์
หนึ่งอำเภอหนึ่งทุน (๒๕๔๘-๒๕๕๖) รับนักเรียน
เข้าศึกษาปี ๒๕๕๖ จำนวน ๑๗๔ คน และมีบัณฑิต
สำเร็จการศึกษาแล้ว จำนวน ๓๕๐ คน ทั้งนี้

ผลการรับนักศึกษาในภาพรวมของโครงการคิดเป็นร้อยละ ๕๔.๒๔ จากเป้าหมายที่ตั้งไว้ โครงการทศวรรษ
การผลิตและพัฒนากำลังคนใน รพ.สต. (๒๕๕๕-๒๕๖๔) เร่งผลิตพยาบาลวิชาชีพเพิ่มขึ้นตั้งแต่ปี ๒๕๕๕
อีกจำนวนปีละ ๑,๑๐๐ คน จากปกติปีละ ๒,๕๐๐ คน เพื่อให้มีพยาบาลเพียงพอปฏิบัติงานใน รพ.สต.
นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการดำเนินการเพื่อรักษากำลังคนไว้ในระบบ อาทิ การปรับวิธีการจ้างงาน
เป็นพนักงานกระทรวงสาธารณสุขและเพิ่มเงินเดือนสูงกว่าข้าราชการ และมีสวัสดิการที่เหมาะสม
การปรับเปลี่ยนแนวทางการบริหารจัดการอัตราค่าตอบแทน โดยทยอยปรับเปลี่ยนจากอัตราคงที่ (Flat Rate)
ไปสู่ค่าตอบแทนตามผลปฏิบัติงาน (P4P) เพื่อกระตุ้นผลิตภาพรายบุคคลและตอบสนองการปรับปรุงประสิทธิภาพ
ขององค์กร โดยเริ่มประกาศใช้เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๖ และจะติดตามประเมินผลกระทบจากการดำเนินการ
เป็นระยะเวลา ๑ ปี ก่อนพิจารณาดำเนินการในระยะต่อไป

**๔. จัดให้มีมาตรการสร้างสุขภาพโดยมีเป้าหมายเพื่อลดอัตราการป่วย ตาย และผลกระทบ
จากโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง** โดยมีการดำเนินงานส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพของประชากร
กลุ่มเป้าหมาย ควบคู่กับการจัดการปัญหาโรคไม่ติดต่อเรื้อรังผ่านนโยบายสร้างเสริมสุขภาพ และการจัดการ
สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดีต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา ประกอบด้วย

๔.๑ มาตรการลดความเสี่ยงจากโรควิถีชีวิต ดำเนินการตรวจคัดกรองโรคและให้บริการดูแล
ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย โดยเน้นการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ เช่น การใช้หลักการ ๓ อ. ๒ ส. ที่เป็นการดำเนินงาน
ต่อเนื่องที่ใช้ในการคัดกรองกลุ่มเสี่ยงใน รพ.สต. ศูนย์สุขภาพชุมชน (ศสช.) และการพัฒนาคลินิกปรับเปลี่ยน
พฤติกรรมสุขภาพ การออกกำลังกาย และการบริโภคอาหาร (Diet Physical Activity Clinic: DPAC) ในโรงพยาบาล
ระดับต่าง ๆ จำนวน ๔,๓๑๐ แห่ง เป็นต้น ในขณะเดียวกันมีการพัฒนากฎหมายยาสูบ จำนวน ๒ ฉบับ

ในเรื่องของเงื่อนไขการแสดงรูปภาพ ข้อความเตือนภัย และช่องทางติดต่อเพื่อปรึกษาสุขภาพในฉลากยาเส้นและบุหรี่ และการผลักดันร่างกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อปรับปรุงเวลาและกำหนดสถานที่ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งร่างดังกล่าวยังไม่ผ่านการพิจารณา ผลการดำเนินงานควบคุมการบริโภคยาสูบในรอบปีที่ผ่านมาส่งผลให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้รับรางวัล WHO Director General Special Recognition Awards ซึ่งเป็นรางวัลพิเศษจากผู้อำนวยการองค์การอนามัยโลกมอบให้สำหรับผู้มีผลงานดีเด่นในการสนับสนุนการควบคุมยาสูบระดับโลก เนื่องจากมีบทบาทสำคัญในการควบคุมยาสูบในประเทศไทย

๔.๒ มาตรการคุ้มครองผู้บริโภค รัฐบาลได้ดำเนินงานตามนโยบายอาหารปลอดภัย โดยการจัดทำแผนรับมือในภาวะฉุกเฉินความปลอดภัยด้านอาหารของประเทศ ในการเตรียมความพร้อมรับมือกับสถานการณ์ด้านอาหารที่อาจจะเกิดขึ้น รวมถึงการส่งเสริมให้มีการจัดเมนูสุขภาพ และมาตรฐานอาหารฮาลาล HAL-Q ในโรงพยาบาลเพื่อเป็นต้นแบบสำหรับการลดโรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง และการบำบัดโรคอื่นๆ ซึ่งปัจจุบันมีโรงพยาบาลผ่านเกณฑ์เมนูสุขภาพกว่า ๓๓๒ แห่ง และมาตรฐานอาหารฮาลาล HAL-Q จำนวน ๓๘ แห่ง

๔.๓ มาตรการป้องกันและควบคุมโรค มีการจัดทำแผนแม่บทสนับสนุนอำเภอกควบคุมโรคเข้มแข็งแบบยั่งยืน พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๖๐ เพื่อผลักดันให้เกิดรูปแบบการควบคุมโรคในพื้นที่โดยการพัฒนาหลักสูตรและเครือข่ายบูรณาการการทำงานร่วมกับการมีระบบบริการสุขภาพระดับอำเภอ (DHS) ซึ่งปัจจุบันพบว่ามียาเสพติดที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด ๕๔๖ อำเภอ หรือคิดเป็นร้อยละ ๖๒.๑๙ ของทั้งหมด

๕. พัฒนาขีดความสามารถของอาสาสมัครทุกคนให้เป็นนักจัดการสุขภาพชุมชน ขยายความครอบคลุมไปถึงผู้ด้อยโอกาส โดยมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องจากปีหนึ่ง ดังนี้

๕.๑ การสร้างความรู้และสนับสนุนอุปกรณ์ในการดำเนินงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ให้มีประสิทธิภาพ โดยพัฒนาขีดความสามารถของ อสม. ให้เป็นผู้เชี่ยวชาญ ๑๐ ด้าน และให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพของกลุ่มเป้าหมายในชุมชนโดยการเยี่ยมบ้านและให้คำแนะนำ เช่น กลุ่มหญิงตั้งครรภ์ (รายใหม่) กลุ่มหญิงตั้งครรภ์อายุต่ำกว่า ๑๕ ปี กลุ่มผู้สูงอายุที่เป็นโรคเรื้อรังและถูกทอดทิ้ง และกลุ่มผู้พิการ รวมทั้งเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก ไข้หวัดใหญ่ มีการคัดกรองและให้คำแนะนำกลุ่มเสี่ยง โรคพวกโรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคมะเร็ง โรคหัวใจ และโรคหลอดเลือดสมอง แนะนำเรื่องการบริโภคอาหารปลอดภัย

๕.๒ การจัดการสุขภาพชุมชนและการมีส่วนร่วมในแผนสุขภาพตำบล โดย อสม. เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาทำกับเครือข่ายอื่น และมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนสุขภาพ โดยการจัดหางบประมาณ จัดกิจกรรมสุขภาพ และประเมินผลตามโครงการในแผนสุขภาพตำบล

๕.๓ การพัฒนาศักยภาพอสม.ให้เป็นนักจัดการสุขภาพชุมชน ด้วยการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นตามภารกิจให้แก่ อสม. ทุกคนจำนวนทั้งสิ้น ๑,๐๔๐,๐๐๐ คน จัดอบรมหลักสูตรการแก้ไขปัญหาสุขภาพระดับชาติ และหลักสูตรอสม. เชี่ยวชาญ ๑๐ สาขา จำนวน ๘,๓๗๖ คน อบรมยุว อสม. จำนวน ๓๐ โรงเรียน มีนักเรียนเข้าอบรม ๑,๔๘๕ คน รวมทั้งสนับสนุนอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานเพื่อให้ดูแลสุขภาพของคนในชุมชนได้แบ่งเป็นพื้นที่เป้าหมายตำบลสุขภาพ จำนวน ๑,๘๒๕ ตำบล และพื้นที่ทั่วไปจำนวน ๕,๔๓๑ ตำบล

๖. พัฒนาศูนย์สุขภาพจิตของประชาชนในทุกช่วงวัย พัฒนาศูนย์ส่งเสริมสุขภาพสตรี จัดตั้งศูนย์ส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและผู้พิการ รัฐบาลให้ความสำคัญกับเรื่องระบบการดูแลและฟื้นฟูสุขภาพในชุมชนอย่างต่อเนื่อง โดยมีการดำเนินโครงการสำคัญที่เหมาะสมกับสุขภาพของแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้ **กลุ่มเด็กและเยาวชน มุ่งเน้นการสร้างเสริมและป้องกัน** อาทิ บริการตรวจคัดกรองโรคภาวะพร่องไทรอยด์ฮอร์โมนแก่ทารก เพื่อป้องกันภาวะปัญญาอ่อน ครอบคลุมร้อยละ ๙๖.๑๔ ทั่วประเทศ การขับเคลื่อนการดูแลสุขภาพเด็กเล็กให้ปลอดภัยร่วมกับ อปท. จำนวน ๑๖,๔๕๐ แห่ง การแก้ไขปัญหาการขาดสารไอโอดีนในแม่และเด็กอย่างต่อเนื่อง และพบว่าสถานการณ์การใช้เกลือบริโภคเสริมไอโอดีนของครัวเรือนดีขึ้นจากร้อยละ ๗๗.๔ ในปี ๒๕๕๔ เป็นร้อยละ ๙๓.๕ ในปี ๒๕๕๕ **กลุ่มสตรี ให้บริการทั้งด้านสุขภาพและด้านสังคม** อาทิ คลินิกให้คำปรึกษาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมของวัยรุ่นและเยาวชน (Youth Friendly Health Services: YFHS) ในโรงพยาบาล คลินิกวัยรุ่น: Psychosocial Clinic มีการจัดตั้ง Psychosocial Clinic ในโรงพยาบาลชุมชน ๖๓๒ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๕๔๔ (ข้อมูล ณ วันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๖) โดยบริการให้คำปรึกษาที่มีอยู่เชื่อมโยงกับบริการคลินิก OSCC To Be Number One คลินิกยาเสพติด เอดส์ คลินิกอดบุหรี่ และบริการแผนกต่าง ๆ กิจกรรมกับแผนของสถานศึกษา เครือข่ายในชุมชน อปท. และเครือข่ายภาคประชาสังคม มีการประสานกับแกนนำวัยรุ่น/แกนนำชุมชน จัดกิจกรรมในชุมชน มีการพัฒนาศักยภาพผู้ให้คำปรึกษาโดยการอบรมให้ความรู้ การทำ Skype Consultation โดยจัดเวรจิตแพทย์เด็กและวัยรุ่นเพื่อใช้ทรัพยากรบุคคลในเขตสุขภาพเดียวกัน พัฒนาระบบบริการ YFHS มีการตรวจเยี่ยมสำรวจและประเมินรับรองโรงพยาบาลตามมาตรฐาน YFHS มีโรงพยาบาลที่ผ่านมาตรฐานจำนวน ๙๖ แห่ง จากโรงพยาบาลที่เข้าร่วมโครงการ ๘๓๕ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๔๙ การดำเนินโครงการ Child First Work Together ประเทศไทย ได้ประกาศนโยบายเข้าร่วมโครงการ Every Women Every Child (EWEC): Global Strategy for Women's and Children's Health ของสหประชาชาติในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นโอกาสที่ดีของประเทศไทย ที่จะให้ความสำคัญกับเด็กและอนาคตของเด็กเป็นอันดับแรก และร่วมกันเพื่อพัฒนาเด็กไทยต่อไป จึงได้รับรางวัลชนะเลิศ UN PUBLIC SERVICE AWARD 2013 (UNPSA) สาขา: Improving the Delivery of Public Services ASIA and the PACIFIC Region การคัดกรองมะเร็งปากมดลูกสตรีกลุ่มอายุ ๓๐-๖๐ ปี ใน ๗๖ จังหวัด ปี ๒๕๕๖ มีสตรีได้รับการตรวจจำนวน ๑.๙ ล้านคน รวมมีผู้ได้รับการตรวจแล้วประมาณ ร้อยละ ๕๐.๗ (๒๕๕๓-๒๕๕๗) จากกลุ่มเป้าหมาย ๑๐ ล้านคน การพัฒนาศูนย์พึ่งได้ในโรงพยาบาล จำนวน ๗๕๐ แห่ง ให้การช่วยเหลือเด็กและสตรีที่ถูกระงับการรุนแรงรวม ๒๕,๗๔๔ ราย ในปี ๒๕๕๖ **กลุ่มผู้สูงอายุและผู้พิการ** ดำเนินโครงการส่งเสริมผู้สูงอายุระยะยาว (Long-term Care) เพื่อส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุให้ครอบคลุมทั้งด้านสุขภาพกาย จิต และสังคม เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยมีตำบลผ่านเกณฑ์การดำเนินงานตำบลต้นแบบผู้สูงอายุระยะยาวเพิ่มขึ้น ในปี ๒๕๕๕ เป็นจำนวน ๗๐๑ แห่ง จาก ๘๑ แห่ง ในปี ๒๕๕๔ และมีการพัฒนาระบบบริการสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ เช่น โครงการ “๗๐ ปี ไม่มีใคร” และช่องทางด่วนพิเศษผู้พิการ โดยโรงพยาบาลศูนย์ (รพศ.)/โรงพยาบาลทั่วไป (รพท.) ดำเนินการได้ร้อยละ ๘๘.๒ และโครงการดูแลสุขภาพจิตผู้สูงอายุและผู้พิการที่บ้าน (Home Health Care) ใน ๒๓ จังหวัด

๗. ส่งเสริมให้ประชาชนทุกระดับมีโอกาสออกกำลังกาย รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของการกีฬา จึงได้กำหนดนโยบายส่งเสริมการกีฬาทุกระดับ สนับสนุนการกีฬาอย่างเป็นระบบ โดยประชาชนทุกกลุ่มต้องได้ออกกำลังกาย นักกีฬาได้มีการพัฒนาความสามารถเพื่อความเป็นเลิศทุกระดับ ประกอบด้วย

๗.๑ จัดหาและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการกีฬา เป็นการดำเนินงานก่อสร้างสนามกีฬาอำเภอเพิ่มขึ้นเป็น ๓๐ แห่ง สนามกีฬาดำบล ๓๐ แห่ง และต่อเติม ปรับปรุง และซ่อมแซมสนามกีฬา รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬา เพื่อให้บริการแก่นักกีฬา บุคลากรกีฬา และประชาชนทั่วไป ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

๗.๒ จัดกิจกรรมกีฬา นันทนาการ อาทิ จัดแข่งขันกีฬานักเรียนคนพิการแห่งชาติ เพื่อสนับสนุนให้ผู้พิการเข้าถึงการกีฬาและการแข่งขันกีฬาในทุกระดับ การแข่งขันกีฬานักเรียน นักศึกษาแห่งชาติจาก ๑๐ เขตพื้นที่การศึกษาการจัดงานเทศกาลกีฬาส่งชาติ นันทนาการสร้างสุขใน ๔ ภูมิภาค การจัดกิจกรรม “รวมใจสลายนุง” ภายใต้โครงการคนไทยไร้พุง เพื่อลดปัจจัยเสี่ยง การลดการเกิดโรคหัวใจ ความดัน หลอดเลือด และเบาหวาน โดยเน้นการออกกำลังกาย

๗.๓ ส่งเสริมและพัฒนา กีฬานันทนาการ สนับสนุนการเข้าร่วมการแข่งขันในระดับนานาชาติโดยส่งนักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันต่าง ๆ การส่งเสริมการศึกษาต่อต่างประเทศของนักเรียนที่มีความสามารถด้านกีฬา และการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬามาประยุกต์ใช้ในการพัฒนา กีฬา พัฒนาศูนย์วิทยาศาสตร์ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาศักยภาพของนักกีฬา รวมทั้งได้มีการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกีฬา ให้มีความทันสมัยเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

๗.๔ สร้างเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางกีฬาส่งเสริมความสามัคคีระหว่างประเทศ อาทิ จัดการแข่งขันกีฬาและนันทนาการสร้างเสริมสัมพันธ์ ไทย-มาเลเซีย เพื่อสร้างบรรยากาศแห่งมิตรภาพระหว่างสองแผ่นดิน ส่งเสริมและผลักดันให้ประเทศไทยก้าวไปสู่การเป็นศูนย์กลางทางการกีฬาทั้งในระดับเอเชียและระดับโลก โดยการประสานความร่วมมือและสนับสนุนงบประมาณให้กับสมาคมกีฬาแห่งประเทศไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการจัดการแข่งขันกีฬาและการจัดประชุมเกี่ยวกับกีฬาระดับภูมิภาคและระดับโลก รวมทั้งการกระตุ้นกระแสความนิยมกีฬาไทยให้เป็นที่นิยมของประชาชนในวงกว้างทั้งในและต่างประเทศ

๘. ขับเคลื่อนให้ประเทศไทยเป็นเลิศในผลิตภัณฑ์และการบริการด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาลในภูมิภาคเอเชีย

โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนามาตรฐานสถานบริการสุขภาพ การพัฒนารูปแบบการจัดบริการสุขภาพ การพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์สมุนไพร และการพัฒนาด้านวิชาการทางการแพทย์ โดยมีการผลักดันนโยบายพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติและเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์ประเทศ และดำเนินงานภายใต้การบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ผลการดำเนินงานขณะนี้ มีจำนวนผู้รับบริการชาวต่างชาติจำนวนทั้งสิ้น ๑,๔๒๖,๑๕๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๔๖ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๕ (๑,๑๒๗,๗๕๕ คน) มีโรงพยาบาลผ่านเกณฑ์คุณภาพมาตรฐาน JCI จำนวนรวม ๖ แห่ง ๒ โปรแกรม จำนวนศูนย์พัฒนาวิชาการทางการแพทย์ที่ได้รับการพัฒนาให้จัดการเรียนการสอนแก่ชาวต่างชาติในระดับอาเซียน (๑ แห่ง) มีศูนย์พัฒนาวิชาการทางการแพทย์ที่ได้รับการพัฒนาให้จัดการเรียนการสอนแก่ชาวต่างชาติในระดับอาเซียน คือ สถาบันโรคผิวหนัง (กรมการแพทย์) ๖ หลักสูตร รายละเอียด ประกอบด้วย

๘.๑ พัฒนามาตรฐานสถานบริการสุขภาพ ได้ดำเนินการศึกษาพัฒนาศักยภาพของสถานบริการสุขภาพตามแนวตะเข็บชายแดนให้เป็นศูนย์กลางความเชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นเมืองศูนย์กลางด้านบริการสุขภาพ ประกอบด้วย โรงพยาบาลศูนย์ ๕ จังหวัด ได้แก่ โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ จังหวัดเชียงราย โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ จังหวัดอุบลราชธานี โรงพยาบาลพระปกเกล้า จังหวัดจันทบุรี โรงพยาบาลพหลพลพยุหเสนา จังหวัดกาญจนบุรี และโรงพยาบาลหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ซึ่งจะมีการเผยแพร่ผลการศึกษาในเดือนกันยายน ๒๕๕๖ ดำเนินโครงการเสริมสร้างภาพลักษณ์และเผยแพร่การพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติภายใต้นโยบาย Modern Thailand เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการเข้ามาใช้บริการของชาวต่างชาติและเพิ่มขีดความสามารถให้ประเทศ และส่งเสริมภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมโดยจะมีการจัดตั้ง Top Team ด้านการแพทย์ เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการเป็นศูนย์กลางการบริการรักษาทางการแพทย์

๘.๒ พัฒนารูปแบบการจัดบริการสุขภาพ ได้มีการจัดทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) เพื่อพัฒนาระบบการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลตรงจากรัฐบาลประเทศสวีเดนและบริษัทประกันสุขภาพ โดยจะมีการพัฒนาระบบฐานข้อมูล อัตราค่าบริการ และระบบโลจิสติกส์ เป็นต้น พัฒนารูปแบบบริการ Climatotherapy ให้เป็นที่ยอมรับตามหลักวิชาการ เพื่อรองรับผู้รับบริการชาวต่างชาติจากนอร์เวย์ และสามารถเบิกจ่ายจากระบบประกันสุขภาพของชาวต่างชาติจากนอร์เวย์ในกรณีที่เดินทางมารับการรักษาในประเทศไทย และขยายเวลาพำนักรักษาในประเทศไทยเป็นระยะเวลา ๙๐ วัน ให้แก่ชาวต่างชาติจากประเทศสมาชิกคณะมนตรีความร่วมมือรัฐอ่าวอาหรับ (GCC) สำหรับกรณีเดินทางเข้ามารับการรักษาพยาบาล

๘.๓ พัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์สมุนไพร คัดเลือกสมุนไพร จำนวน ๕ รายการ ได้แก่ กวาวเครือขาว กระชายดำ บัวบก ไพล และลูกประคบ เพื่อพัฒนาเป็น Champion Products ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจของประเทศและพัฒนาโรงงานผลิตยาสมุนไพรในโรงพยาบาลเข้าสู่มาตรฐาน GMP (Good Manufacturing Practice) อย่างน้อย ๑ แห่ง ต่อ ๑ เขตเครือข่ายบริการ รวมทั้งหมด ๑๒ แห่ง

๘.๔ พัฒนาด้านวิชาการทางการแพทย์

รัฐบาลจัดทำข้อเสนอเพื่อพัฒนาให้ประเทศไทยเป็น ศูนย์กลางทางการศึกษาและการวิจัยทางการแพทย์ (Medical Academic Hub) โดยเสนอโครงการภายใต้ การดำเนินงาน ๔ ด้าน ได้แก่ การจัดการศึกษาระดับปริญญาและหลังปริญญา การจัดการศึกษาระดับแรงงาน ฝีมือ การพัฒนางานวิจัย และการจัดประชุมนานาชาติ นอกจากนี้ ยังจัดทำกรอบแนวคิดในการพัฒนาโดยให้ ปรับปรุงกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่อาจารย์แพทย์ชาวต่างชาติ ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ร่วมกันระหว่างภาครัฐและเอกชน ให้ทุนการศึกษาแก่นักศึกษาในกลุ่มประเทศ CLMV (ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐสหภาพแห่งเมียนมาร์ และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม) และเปิดโอกาสให้มหาวิทยาลัยต่างชาติสามารถจัดการเรียนการสอนด้านการแพทย์ในประเทศไทย

มาตรา ๘๐ (๓) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบ ให้สอดคล้องกับเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบ ให้สอดคล้องกับเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

๑. จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์พกพา (แท็บเล็ต) ให้แก่โรงเรียน เป็นการดำเนินงานต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา โดยการจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์พกพา (แท็บเล็ต) จำนวน ๘๕๘,๘๙๖ เครื่อง ให้กับโรงเรียนนรารองในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ในปีการศึกษา ๒๕๕๕ และปีการศึกษา ๒๕๕๖ อยู่ระหว่างการจัดซื้อให้กับหน่วยงาน ๑๐ แห่ง จำนวน ๑,๘๐๓,๓๓๗ เครื่อง งบประมาณรวม ๕,๐๙๒.๑๗๙ ล้านบาท โดยใช้วิธีการ e-Auction ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เป็นผู้ดำเนินการแทนหน่วยงานอื่นเฉพาะในขั้นตอนการประกวดราคา และในแต่ละหน่วยงานแยกทำสัญญาตามผลการประกวดราคา ส่วนขั้นตอนอื่นให้ส่วนราชการเจ้าของงบประมาณดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม สำหรับสื่อการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ ได้มีการจัดเตรียมเนื้อหาเพื่อประกอบการจัดการเรียนการสอนด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์พกพา (แท็บเล็ต) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โดยจัดทำสื่ออิเล็กทรอนิกส์หนังสือเรียนอิเล็กทรอนิกส์ และแอปพลิเคชัน (Application) ต่าง ๆ สถานะปัจจุบัน ณ เดือนสิงหาคม ๒๕๕๖ อยู่ระหว่างการดำเนินการจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์พกพา (แท็บเล็ต) สำหรับครูผู้สอนในโรงเรียน เพื่อให้ครูใช้สำหรับการสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๕๙,๔๒๘ เครื่อง

๒. เร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการปฏิรูประบบความรู้ของสังคมไทย

รัฐบาลได้ดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คุณภาพการศึกษาและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนยกระดับคุณภาพสถานศึกษาไปแล้วในปีที่หนึ่ง จึงมีผลการดำเนินงานที่สำคัญเพิ่มเติม ดังนี้

๒.๑ พัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยมีการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติการพัฒนาเด็กปฐมวัย (แรกเกิดถึงก่อนเข้าประถมศึกษาปีที่ ๑) ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ได้แก่ (๑) เด็กทุกคนได้รับบริการในการพัฒนาเต็มศักยภาพ (๒) ไอโอดีขึ้นกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย (๓) การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย และ (๔) กลไกการดำเนินงานพัฒนาเด็กปฐมวัย พัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย แบ่งหลักสูตรเป็นกลุ่มอายุ ๐-๓ ปี และอายุ ๓-๕ ปี พัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัยที่ดี พัฒนาการเรียนรู้เด็กปฐมวัยร่วมกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง สำหรับในปีการศึกษา ๒๕๕๕ มีเด็กปฐมวัยอายุ ๓-๕ ปี เข้าสู่ระบบโรงเรียนจำนวน ๑,๗๙๙,๑๒๕ คน เป็นเด็กก่อนประถมศึกษาในสถานศึกษาของรัฐจำนวน ๑,๑๘๒,๘๑๕ คน และเอกชน จำนวน ๖๑๖,๓๑๐ คน

๒.๒ จัดทำยุทธศาสตร์การศึกษา โดยได้จัดทำโครงการ “ร่างยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๘” เพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนนโยบายต่าง ๆ สู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบและมีเอกภาพ เกิดความเข้าใจต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ลดความซ้ำซ้อนและภาระในการทำงาน รวมทั้งการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศ

๒.๓ ปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานแห่งชาติ มีการขับเคลื่อนการปฏิรูปหลักสูตร โดยแต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานแห่งชาติ ๒ คณะ ประกอบด้วย คณะกรรมการกำหนดวิสัยทัศน์ การปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และคณะกรรมการปฏิรูปหลักสูตรและตำราการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีการดำเนินงาน ดังนี้ (๑) กำหนดผลลัพธ์ที่ต้องการ กำหนดทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตของคนไทยในยุคปัจจุบัน ๑๐ ประการ (๒) กำหนดกระบวนการที่สร้างประสบการณ์การเรียนรู้ ๗ ประการ และ (๓) กำหนดกลุ่มความรู้ ๖ กลุ่ม จะเริ่มทดลองในปีการศึกษา ๒๕๕๗ เป็นการนำร่องทดลองใช้หลักสูตรกับโรงเรียนที่มีขีดความสามารถสูงในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงมหาดไทย โดยให้มหาวิทยาลัยที่มีคณะครุศาสตร์หรือศึกษาศาสตร์ จำนวน ๓๐ แห่ง เป็นพี่เลี้ยงให้กับโรงเรียนที่อยู่ในเครือข่ายมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยละ ๑๐๐ โรงเรียน รวม ๓,๐๐๐ โรงเรียนในปีแรก และโรงเรียนนำร่องสร้างเครือข่ายอีกโรงเรียนละ ๓๐ โรงเรียนในปีต่อไป

๓. สร้างโอกาสทางการศึกษา กระจายโอกาสทางการศึกษาในสังคมไทย โดยจัดให้มี “โครงการเงินกู้เพื่อการศึกษาที่ผูกพันกับรายได้ในอนาคต” และ “โครงการ ๑ อำเภอ ๑ พุน” มีการดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ โครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษา ตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ (ภาคเรียนที่ ๒/๒๕๕๔ และภาคเรียนที่ ๑/๒๕๕๕) ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ๗๗,๙๒๓.๓๐๔ ล้านบาท เพื่อจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียน ๑๑,๖๖๔,๑๗๐ คน และเพิ่มขึ้นเป็น ๘๒,๘๕๙.๒๗๕ ล้านบาท ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ เพื่อจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียน ๑๑,๗๐๕,๐๑๘ คน

๓.๒ โครงการเงินกู้เพื่อการศึกษา
ที่ผูกพันกับรายได้ในอนาคต (กรอ.) มีการกำหนด
 หลักสูตร/สาขาที่เป็นความต้องการหลักและ
 มีความชัดเจนในการผลิตกำลังคน จำนวน ๙๐ กลุ่ม
 สาขาวิชา ๑,๓๑๓ หลักสูตร/สาขาวิชา โดย
 ในปีการศึกษา ๒๕๕๕ มีผู้กู้ จำนวน ๑๖,๐๓๔ ราย
 จากสถานศึกษา ๑๖๒ แห่ง วงเงิน ๑,๐๒๖.๐๓ ล้านบาท
 (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๖) และ
 ปีการศึกษา ๒๕๕๖ ผู้กู้ จำนวน ๓๓,๕๔๔ ราย
 จากสถานศึกษา ๑๘๒ แห่ง วงเงิน ๒,๒๑๗.๒๐ ล้านบาท
 (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๖)

๓.๓ โครงการ ๑ อำเภอ ๑ ทุน เริ่ม
 ดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ มีผู้รับทุนรุ่นที่ ๑-๓ จำนวน
 ๒,๕๒๕ คน เป็นผู้สำเร็จการศึกษาทั้งในประเทศ
 และต่างประเทศ จำนวน ๑,๒๗๕ คน สำหรับรุ่นที่ ๔
 เปิดรับสมัคร ๒ รอบ รอบแรกมีผู้ได้รับทุน ๙๗ คน และ
 จะเริ่มเดินทางไปต่างประเทศตั้งแต่เดือนกันยายน
 ๒๕๕๖ เป็นต้นไป ส่วนรอบ ๒ รับสมัครตั้งแต่วันที่
 ๑๗ มิถุนายน-๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ จำนวน ๑,๗๕๙ ทุน
 และกำหนดการสอบข้อเขียนในวันที่ ๒๗ ตุลาคม
 ๒๕๕๖ ณ สนามสอบที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษากำหนดพร้อมกันทั่วประเทศ

๓.๔ ประเมินเทียบระดับการศึกษา
และการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์
 มีการพัฒนาสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริม
 การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
 จำนวน ๔๗๐ แห่ง ให้เป็นสถานศึกษาที่ทำหน้าที่
 เทียบระดับการศึกษามีคุณภาพ และปรับปรุง
 ระเบียบประกอบกฎกระทรวง และตรวจสอบ
 ความครอบคลุมมาตรฐานการประเมินเทียบระดับ
 มัธยมศึกษาตอนปลาย (จบมัธยมศึกษาปีที่ ๖
 ใน ๘ เดือน) รวมทั้งจัดทำหลักเกณฑ์และแนวทาง
 การดำเนินงานโครงการยกระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
 และจัดทำคู่มือดำเนินงานและคู่มือกรรมการ
 การประเมินเทียบระดับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา
 ตอนปลาย

ปีการศึกษา ๒๕๕๖ มีผู้กู้จาก
 โครงการเงินกู้เพื่อการศึกษา
 ที่ผูกพันกับรายได้ในอนาคต
 ๓๓,๕๔๔ ราย
 จากสถานศึกษา ๑๘๒ แห่ง
 ๒,๒๑๗.๒๐ ล้านบาท

๓.๕ โครงการบ้านหนังสืออัครริยะ

เริ่มดำเนินโครงการเมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๕๕ ในการจัดหาหนังสือไว้ในห้องสมุดประชาชนประจำหมู่บ้าน หรือ “บ้านหนังสืออัครริยะ” จำนวน ๔๑,๘๐๐ แห่ง ใช้งบประมาณกว่า ๔๕๐ ล้านบาท และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ กำหนดเป้าหมายให้มีบ้านหนังสืออัครริยะ จำนวน ๔๑,๘๐๐ หมู่บ้าน และมีครบทั้ง ๘๐,๐๐๐ หมู่บ้าน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยใช้งบประมาณ ในการจัดซื้อหนังสือให้กับบ้านหนังสืออัครริยะ แห่งละ ๑๑,๕๐๐ บาท อีกทั้งได้รับการสนับสนุน จากทุกภาคส่วนในการจัดหาหนังสืออื่น ๆ เพิ่มเติม

๔. ปฏิรูปครู ยกฐานะครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูงอย่างแท้จริง เป็นการดำเนินงานต่อเนื่องจาก ปีที่หนึ่ง โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

๔.๑ ผลิตและพัฒนาครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง มีผลดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

๔.๑.๑ โครงการผลิตครูมืออาชีพ (เดิมชื่อ โครงการผลิตครูพันธุ์ใหม่) เริ่มดำเนินการในปี การศึกษา ๒๕๕๒ โดยรับนิสิตนักศึกษาที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ ๔ หลักสูตรครุ ๕ ปี มีผู้ผ่านการคัดเลือก จำนวน ๙๔๘ คน และบรรจุเข้ารับราชการแล้วเมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๕๔ จำนวน ๙๒๐ คน ในปีการศึกษา ๒๕๕๓ มีผู้ผ่าน การคัดเลือก จำนวน ๑,๕๘๐ คน บรรจุเข้ารับ ราชการครูแล้วช่วงเดือนสิงหาคม ๒๕๕๕ สำหรับ ปีการศึกษา ๒๕๕๔ คัดเลือกนิสิตนักศึกษา ที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ ๔ หลักสูตรระดับปริญญาตรี ๕ ปี มีผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑,๔๘๓ คน จากเป้าหมาย ๑,๕๖๖ คน คาดว่าจะบรรจุเข้ารับ ราชการครูในช่วงเดือนสิงหาคม ๒๕๕๖

๔.๑.๒ โครงการนำร่องเพื่อการผลิตและพัฒนาอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วย การสนับสนุนทุนการศึกษาและพัฒนาอาจารย์ให้เป็นนักวิจัย และการสร้างความร่วมมือกับ ผู้เชี่ยวชาญในต่างประเทศแบบครบวงจรครอบคลุมเส้นทางอาชีพของการเป็นอาจารย์ เพื่อให้เกิดรูปแบบของ เครือข่ายที่มีเป้าหมายชัดเจนที่ส่งผลอย่างมีประสิทธิภาพต่อการเพิ่มจำนวนบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญระดับสูง รวมถึงมีผลงานวิจัยและนวัตกรรมของประเทศโดยภาพรวม มีผู้ได้รับการจัดสรรทุนทั้งสิ้น ๒,๔๗๗ ทุน เป็นผู้สำเร็จ การศึกษา/ปิดโครงการ จำนวน ๑,๓๗๘ ทุน คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๖๓ ของผู้รับทุนที่สำเร็จการศึกษา/ปิดโครงการ

๔.๑.๓ เฝ้มนพูนควมร้และทักษะทางวิชาชีพแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศีกษา
ด้วยการฝีกอบรมและพัฒนาร้ราชการครูและบุคลากรทางการศีกษา มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

๔.๑.๓.๑ โครงการพัฒนาคูทั้งระบบ มีเป้าหมายในการพัฒนาคูและบุคลากรทางการศีกษาจำนวน ๕๒,๕๕๐ คนโดยดำเนินการพัฒนาคูด้วยระบบ e-Training ส่งเสริมพัฒนาคูที่มีสมรรถนะสูง (Master Teacher) เพื่อเป็นผู้นำ/แกนนำการพัฒนาครูตามสมรรถนะ พัฒนาคูชานีเทศก์แนวใหม่ ๔,๐๐๐ คน นอกจากนี้ได้พัฒนาผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนตามนโยบายปีแห่งการเพิ่มคุณภาพการศีกษาเอกชน จำนวน ๓๓,๓๕๐ คน

๔.๑.๓.๒ พัฒนาโดยใช้กระบวนการสร้างระบบพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring)
เพื่อพัฒนาคูตามสมรรถนะสอดคล้องกับการสอนตามระดับชั้น บริบท และขนาดของโรงเรียน โดยส่งเสริมยกย่องเชิดชูเกียรติครูและบุคลากรทางการศีกษา มีผู้ได้รับรางวัลรวม จำนวน ๗๔๔ คน และส่งเสริมครูและบุคลากรทางการศีกษาให้มีทักษะในการสร้างระบบพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) จำนวน ๒๓,๔๔๓ คน

๔.๑.๓.๓ พัฒนาคูเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนมาตรฐานสากลและโลกในศตวรรษที่ ๒๑ โดยพัฒนาคูผู้สอนคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์เป็นภาษาอังกฤษผ่านจอและในรูปแบบห้องเรียนเสมือนจริง จำนวน ๔,๒๕๐ คน และ ๑,๔๐๐ คน ตามลำดับ

๔.๑.๓.๔ จัดอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษสำหรับข้าราชการครู
ผู้ปฏิบัติงานประจำสถานศีกษาในเขตพื้นที่พิเศษ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ ๔ อำเภอในจังหวัดสงขลา จำนวน ๑๐๐ คน

๔.๒ เสริมสร้างความเข้มแข็งมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา มีการกำหนดและกำกับดูแลมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา มีการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษา จำนวน ๓๒,๒๓๙ ราย และต่ออายุใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษา จำนวน ๑๘,๖๐๑ ราย ตลอดจนมีการส่งเสริมและควบคุมการประกอบวิชาชีพตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ

๔.๓ เสริมสร้างขวัญ กำลังใจ และส่งเสริมความก้าวหน้าในการประกอบวิชาชีพครู โดยการประกาศเกียรติคุณ และมอบเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ “คุรุสดุดี” ให้แก่ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา จำนวน ๙๔๔ คน ปรับปรุงและพัฒนาหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะหรือเลื่อนวิทยฐานะ ปรับปรุงค่าตอบแทนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยให้ผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งที่ใช้คุณวุฒิปริญญาตรีมีเงินเดือนไม่น้อยกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท และปรับเงินเดือนชดเชยข้าราชการผู้รับราชการอยู่ก่อนการปรับอัตราเงินเดือน นอกจากนี้ ยังสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครูในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ จำนวน ๔๗๐ ล้านบาท

๕. จัดการศึกษาขั้นอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ เป็นการดำเนินงานต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

๕.๑ พัฒนาคุณภาพมาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา โดย

๕.๑.๑ ยกระดับการจัดการอาชีวศึกษาให้ถึงระดับปริญญาตรี เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคน โดยดำเนินการจัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษา จำนวน ๑๙ แห่ง ระยะเวลาในปีการศึกษา ๒๕๕๖ กำหนดให้สถาบันอาชีวศึกษาที่มีความพร้อมในการเปิดสอนระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ นำเสนอหลักสูตรผ่านสภาสถาบันการอาชีวศึกษาของแต่ละแห่ง และเสนอคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งสามารถเปิดสอนหลักสูตรการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการใน ๙ สถาบัน จำนวน ๔๓ วิทยาลัย ใน ๑๖ สาขาวิชา เช่น สาขาวิชาช่างทองหลวง การท่องเที่ยว เทคโนโลยียานยนต์ เทคโนโลยีสถาปัตยกรรม มีนักศึกษารวมทั้งสิ้น ๙๒๐ คน

๕.๑.๒ จัดตั้งศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี โดยส่งเสริมการอาชีวศึกษาทวิภาคีให้กับสถานศึกษา และสถาบันการอาชีวศึกษาในการผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีศักยภาพตรงตามอุปสงค์แรงงานของสถานประกอบการ โดยจัดประชุมสถานศึกษาที่จัดอาชีวศึกษาทวิภาคี เพื่อจัดทำโมเดลต้นแบบและหลักเกณฑ์มาตรฐานกลาง การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

๕.๑.๓ พัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนมุ่งเน้นสมรรถนะ เพื่อพัฒนาทักษะและประสบการณ์วิชาชีพ และส่งเสริมสนับสนุนให้การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษามีประสิทธิภาพ โดยจัดทำคู่มือ นิเทศการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา

๕.๑.๔ จัดเทียบโอนประสบการณ์สายอาชีพจบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ได้ใน ๘ เดือน โดยพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพและมาตรฐานรายวิชาของ หลักสูตร ปวช. และหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เป็นชุดการเรียนรู้วิชาชีพตามโมเดลสมรรถนะ อาชีพสำหรับผู้เรียนจบมัธยมศึกษาปีที่ ๓ หรือเทียบเท่าขึ้นไป ที่มีความรู้และประสบการณ์งานอาชีพไม่น้อยกว่า ๓ ปี ให้ได้วุฒิ ปวช. นอกจากนี้ ในระดับ ปวช. ได้จัดทำโครงสร้างชุดการเรียนรู้วิชาชีพ จำนวน ๓๒ สาขาวิชา และ วิชาพื้นฐานประยุกต์ ๖ รายวิชา รวมทั้งร่างแนวปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้ทำงาน และผู้บริหาร สถานศึกษาด้านอาชีวศึกษาทวิภาคี

๕.๑.๕ ร่วมมือกับภาครัฐและเอกชนในการผลิตกำลังคนอาชีวศึกษา โดยจัดทำโครงการ ความร่วมมือผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษาตอบสนองภาคการผลิตและบริการใน ๕ สาขา ได้แก่ สาขาบริการสุขภาพ และการท่องเที่ยว ปีโตรเคมี อัญมณี การบริหารจัดการขนส่งสินค้าและพาณิชยนาวิ และอาหาร มีสถานศึกษา เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๗๙ แห่ง สามารถดำเนินการพัฒนานักเรียน (ปวช.) จำนวน ๑,๕๗๔ ราย นักศึกษา (ปวส.) จำนวน ๑,๓๐๒ ราย ครู จำนวน ๕๗๙ ราย หลักสูตร ๓ หลักสูตร โดยร่วมมือกับสถานประกอบการ จำนวน ๙๒ แห่ง เป็นสถานศึกษาต้นแบบ จำนวน ๔๐ แห่ง นอกจากนี้ ได้พัฒนาการจัดการอาชีวศึกษากับต่างประเทศและ สถานประกอบการในด้านอื่นๆ อาทิ ปรับปรุงหลักสูตรสายอาชีพศึกษาของวิทยาลัยกำปงเมอเดียล ราชอาณาจักร กัมพูชา ร่วมมือกับบริษัทในเครือของบริษัท ดัชมิลล์ จำกัด จัดทำหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนทวิภาคี และ ร่วมมือกับสถานศึกษาอาชีวศึกษาของสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ภายใต้ความร่วมมือกับศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วย การศึกษาแบบเปิดของซีมีโอ (SEAMEO Regional Open Learning Center: SEAMOLEC) พัฒนาสื่อการสอนทางไกล ผ่านห้องสนทนาเครือข่ายสังคมออนไลน์ สำหรับครู นักเรียน โรงเรียน และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน สื่อสารการทำงานร่วมกัน (EDMODO) อีกทั้งจัดกิจกรรมในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ในการส่งนักเรียน นักศึกษาไปฝึกงาน ซึ่งมีนักศึกษาที่ผ่านการอบรมและมีความพร้อมในด้านทักษะต่าง ๆ อาทิ ทักษะวิชาชีพ ภาษา ไม่น้อยกว่า ๘๐๐ คน และมีนักเรียน นักศึกษาที่ได้ไปฝึกงานสาขาวิชาต่าง ๆ ในต่างประเทศ ๑๒ ประเทศ อาทิ รัฐอิสราเอล สาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น ไต้หวัน สาธารณรัฐสิงคโปร์ จำนวนรวม ๗๐๐ คน

๕.๑.๖ พัฒนากำลังคนด้านโลจิสติกส์ โดยเปิดหลักสูตร ปวส. ภายใต้ความร่วมมือใน การจัดการศึกษาระบบทวิภาคี และการฝึกหัดงานในสถานประกอบการ มีการพัฒนาหลักสูตรตรงความต้องการของ ผู้ประกอบการ ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ มีสื่อการสอนมากกว่าร้อยละ ๘๐ ของรายวิชาชีพ สถานศึกษา ต้นแบบในการจัดการเรียนการสอนร่วมกับสถานประกอบการ โดยมีครูต้นแบบการจัดการเรียนการสอน ในสถานศึกษาและสถานประกอบการ แห่งละ ๑ คน โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีการจัด การเรียนการสอน สาขาการจัดการโลจิสติกส์ จำนวน ๒๕ แห่ง

๕.๒ การพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ดังนี้

๕.๒.๑ จัดตั้งกองทุนตั้งตัวได้

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ให้จัดตั้งกองทุนตั้งตัวได้และอนุมัติงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๖ จำนวน ๕,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษา และสถาบันอาชีวศึกษาหรือบุคคลที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษามาแล้วไม่เกิน ๕ ปี ได้เข้าถึงแหล่งเงินทุนกู้ยืมเพื่อการสร้างงาน สร้างอาชีพ และรายได้ โดยใช้กลไกของหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจ (Authorized Business Incubators: ABI) ในสถานศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาและสถาบันอาชีวศึกษา โดยมีนักศึกษาแจ้งความจำนงค์ขอรับเงินสนับสนุนการประกอบธุรกิจจากกองทุนตั้งตัวได้ ผ่านหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจทั้ง ๕๖ แห่งแล้ว นอกจากนี้ ได้มีการจัดอบรมผู้ประกอบการในหลักสูตร Training the Trainers ไปแล้ว ๒ รุ่น มีผู้เข้าอบรมจำนวน ๒๐๒ คน

๕.๒.๒ จัดตั้งศูนย์บ่มเพาะ

วิสาหกิจในสถาบันอุดมศึกษา (UBI) เพื่อสร้างทักษะในการประกอบอาชีพให้กับนักศึกษาผ่านการถ่ายทอดสู่กระบวนการธุรกิจ โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาบริหารโครงการด้วยเครือข่ายเพื่อการพัฒนาอุดมศึกษา และจัดตั้งเครือข่ายเชิงประเด็นหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจขึ้น ๙ เครือข่ายตามภูมิภาคซึ่งได้จัดตั้งหน่วยบ่มเพาะฯ เพิ่มขึ้น ๗ แห่ง รวมเป็น ๖๓ แห่ง กระจายทั่วประเทศ มีผู้ประกอบการเริ่มต้นประกอบธุรกิจ จำนวน ๑๕๐ ราย และประกอบธุรกิจจนถึงระดับจัดตั้งบริษัท จำนวน ๘๐ บริษัท ซึ่งเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจในประเทศไม่น้อยกว่า ๓๐๐ ล้านบาท และมีการจ้างงานไม่น้อยกว่า ๕๐๐ คน

๖. เร่งพัฒนาการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้ทัดเทียมกับนานาชาติ ซึ่งเป็นการดำเนินงานต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

๖.๑ พัฒนาเครือข่ายและเชื่อมโยงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษาและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ โดยให้บริการระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตกับหน่วยงานและสถานศึกษา จำนวนกว่า ๓๕,๐๐๐ แห่ง พร้อมกับการเพิ่มประสิทธิภาพ รวมถึงมีการปรับเปลี่ยนสื่อในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต และบูรณาการข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา อาทิ การกำหนดรหัสมาตรฐานของข้อมูลกลางให้หน่วยงานที่จัดการศึกษาไปใช้ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน รวบรวมและจัดเก็บข้อมูลรายบุคคลของนักเรียนและครู อีกทั้งจัดทำโครงการเครือข่ายการศึกษาแห่งชาติ (NEdNet) เป็นการเพิ่มคุณค่าของเครือข่ายที่จัดทำแล้วเสร็จ

ให้มีความสามารถในการรองรับจำนวนสถาบันการศึกษาเพิ่มขึ้น โดยได้เสนอแผนพัฒนาและขยายโครงสร้างพื้นฐานเครือข่ายแกนหลักและระบบเครือข่ายกระจาย (Distribution Layer) และเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา (UniNet) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการเข้าถึงและนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ประโยชน์ในการจัดการศึกษาและวิจัยของประเทศ สมานรอยต่อระหว่างการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา และเชื่อมโยงแหล่งความรู้ต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ และดำเนินการติดตั้งโครงข่ายรองรับการดำเนินงานนโยบายการแจกคอมพิวเตอร์พกพา (แท็บเล็ต) ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยการติดตั้งโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสงเชื่อมต่อไปยังโรงเรียนตามสัญญา/โครงการ ในปี ๒๕๕๕-๒๕๕๗ มีเป้าหมาย ๗,๖๐๖ แห่ง ดำเนินการแล้วจำนวน ๓,๕๒๘ แห่ง

๖.๒ ส่งเสริมการจัดการศึกษาทางไกล และพัฒนาสื่อการเรียนการสอนผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยดำเนินโครงการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมวังไกลกังวล ด้วยการจัดสอนวิชาซีพระยะสั้นและ ปวช. และแพร่สัญญาณภาพโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมช่องสัญญาณอาชีวศึกษา รวมทั้งสิ้น ๗,๒๒๔ คาบเรียน พัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก โดยจัดตั้งสถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมเพื่อการศึกษา

(OBEC CHANNEL) และโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย (Thailand Cyber University) มีการจัดทำบทเรียนบนคอมพิวเตอร์พกพา (แท็บเล็ต) จำนวน ๕ วิชา อบรมอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาในการบูรณาการเทคโนโลยีการเรียนการสอน จำนวน ๕๐๐ คน และนำเสนอผลงานทางวิชาการและงานวิจัยเผยแพร่ในระบบ e-Learning รวมจำนวน ๒๙ ชิ้นงาน รวมทั้งผลิตและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อาทิ ผลิตรายการวิทยุเพื่อการศึกษาตามอัธยาศัย จำนวน ๑,๓๘๔ รายการ รายการสารคดีสั้นเพื่อส่งเสริมการศึกษา จำนวน ๒๐๘ รายการ ตลอดจนส่งเสริมการเรียนรู้ในชุมชน (Community) ผ่านเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา อาทิ พัฒนาระบบให้บริการรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ๑ ระบบ และจัดพิมพ์คู่มือประกอบการรับชมรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา จำนวน ๓๐,๐๐๐ เล่ม และการส่งเสริมการศึกษานอกระบบผ่านทีวีสาธารณะ อาทิ รายการ “เติมเต็มเติมความรู้” รายการ “กศน. เพื่อนเรียนรู้” และรายการ “เรียนนอกรั้ว” รวมจำนวน ๔๑ รายการ

๗. สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ มีการดำเนินงาน ดังนี้

๗.๑ พัฒนารอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๘) เพื่อใช้เป็นฐานคิดในการส่งเสริมสนับสนุน และดำเนินการวิจัยและพัฒนาการศึกษาของประเทศ โดยวิเคราะห์นโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลรวบรวม และจัดหมวดหมู่ผลงานงานวิจัยของสำนักเลขาธิการสภาการศึกษา จำนวนทั้งสิ้น ๑,๓๖๒ เรื่อง และสังเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันของผลงานวิจัยและกำหนดกรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๘) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาการศึกษาตามนโยบายรัฐบาล

จากการจัดอันดับ ๑๐๐ มหาวิทยาลัยที่ดีที่สุดในเอเชีย โดยนิตยสาร Time Higher Education ของประเทศอังกฤษ พบว่าไทยติดอันดับ ๓ แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มหาวิทยาลัยมหิดล และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๗.๒ ส่งเสริมการวิจัยในอุดมศึกษาและพัฒนามหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ สร้างบุคลากร และทรัพยากรมนุษย์ระดับสูงให้กับประเทศ โดยสนับสนุนการวิจัยในโครงการมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ และได้จัดสรรทุนจำนวน ๓๑๔ ทุน ในการพัฒนาบุคลากรชั้นสูงระดับปริญญาเอกให้กับคณาจารย์ในมหาวิทยาลัย ๗๐ แห่ง สามารถสร้างผลงานวิจัยจากการทำวิจัยแบบบูรณาการ จำนวน ๘๙๕ โครงการ สร้างผลงานวิจัยที่เน้น การตอบโจทย์ที่มาจากชุมชน ท้องถิ่น ด้วยโครงการวิจัยเดี่ยว จำนวน ๗๔๑ โครงการ วิจัยบูรณาการ จำนวน ๓ คลัสเตอร์ ได้แก่ โจทย์วิจัยท้องถิ่น การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาด้วยนวัตกรรมวิทยาศาสตร์ และพัฒนา ครูวิจัยผ่านโจทย์ปัญหาท้องถิ่น จำนวนรวม ๑๕๓ โครงการ นอกจากนี้ ยังมีผลงานที่สะท้อนถึงศักยภาพของ มหาวิทยาลัยไทยที่สามารถพัฒนาเพื่อการก้าวเข้าสู่การแข่งขันในเวทีโลกจากการจัดอันดับ ๑๐๐ มหาวิทยาลัย ที่ดีที่สุดในเอเชีย โดยนิตยสาร Time Higher Education ของประเทศอังกฤษ พบว่า มหาวิทยาลัยไทยติดอันดับ ๓ แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มหาวิทยาลัยมหิดล และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๗.๓ พัฒนาศักยภาพของอาจารย์รุ่นใหม่ โดยจัดทำโครงการทุนพัฒนาศักยภาพในการทำงานวิจัย ของอาจารย์รุ่นใหม่ (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๗-๒๕๕๖) ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ มีการจัดสรรทุน จำนวน ๑๘๗ ทุน สำหรับอาจารย์ประจำในสถาบันอุดมศึกษาที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการ การอุดมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอกมาแล้วไม่เกิน ๕ ปี

๗.๔ โครงการผลงานวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ของสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ เพื่อสร้าง องค์ความรู้ และนวัตกรรมใหม่ มุ่งเน้นการดำเนินงานวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ชีวการแพทย์ พืชวิทยาสิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีชีวภาพ และเคมี รวมทั้งสร้างงานวิจัยที่เป็นการต่อยอดจากงานวิจัยขั้นพื้นฐาน โดยดำเนินโครงการ การวิจัยใหม่ จำนวน ๗ โครงการ โครงการวิจัยต่อเนื่อง จำนวน ๓๕ โครงการ มีโครงการวิจัยสิ้นสุด ๑ โครงการ และมีผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิทยาศาสตร์นานาชาติ จำนวน ๔๒ เรื่อง

๗.๕ โครงการพัฒนาสถาบันคลังสมองของชาติ ภายใต้มูลนิธิส่งเสริมทบวงมหาวิทยาลัย เพื่อพัฒนาอุดมศึกษาไทยในประเด็นต่าง ๆ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ มีการดำเนินงาน อาทิ การจัดอบรม หลักสูตรธรรมมาภิบาลเพื่อการพัฒนาอุดมศึกษา หลักสูตรธรรมมาภิบาลเพื่อการพัฒนาคณะ หลักสูตรคณบดี เพื่อการเปลี่ยนแปลง และหลักสูตรผู้บริหารวิชาการเพื่อสังคม

๗.๖ สนับสนุนและพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศ ภายใต้สำนักพัฒนาบัณฑิตศึกษาและวิจัย ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สบว.) เพื่อนำประเทศไปสู่ความสามารถในการพึ่งพาตนเอง และเพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขันกับนานาประเทศ โดยพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางวิชาการเฉพาะทาง ๑๑ ศูนย์ เป็นเครือข่าย ความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาและวิจัยภายในประเทศ ๒๕ สถาบัน มีการดำเนินงานที่สำคัญ อาทิ โปรแกรมวิจัย เชิงบูรณาการเรื่อง การพัฒนาเชื้อเพลิงชีวภาพสำหรับประเทศไทย ๓๘ โครงการ และผลกระทบของ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อประเทศไทย ๒๐ โครงการ มีผลงานการตีพิมพ์ ในวารสารระดับชาติ จำนวน ๑,๙๙๑ ชิ้นงาน ระดับนานาชาติ จำนวน ๕,๐๗๐ ชิ้นงาน อนุสิทธิบัตร/สิทธิบัตร จำนวน ๑๕๙ ชิ้นงาน เอกสารเสนอผลงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ จำนวนกว่า ๑๒,๐๗๒ ชิ้นงาน อีกทั้งพัฒนานักวิจัยระดับ หลังปริญญาเอก จำนวน ๙๖๙ คน พัฒนาศักยภาพระดับปริญญาเอก จำนวน ๒,๒๘๖ คน ปริญญาโท จำนวน ๕,๔๓๕ คน และโครงการวิจัยร่วมกับภาครัฐ ภาคการผลิตและบริการ จำนวน ๑,๔๓๒ โครงการ

**๗.๗ ส่งเสริมและบริหารจัดการ
ทรัพยากรทางปัญญาสิ่งประดิษฐ์อาชีวศึกษา**
เพื่อคุ้มครองทรัพยากรทางปัญญาในระดับภาค
และระดับชาติ มีสิ่งประดิษฐ์ที่ได้รับการคัดเลือก
ในเบื้องต้น จำนวน ๑๘๕ ผลงาน ซึ่งผลงาน
อยู่ระหว่างการดำเนินการตรวจค้นข้อมูลการจด
ทะเบียนสิทธิบัตร โดยกรมทรัพยากรทางปัญญา
กระทรวงพาณิชย์

๘. เพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน
รัฐบาลได้มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

๘.๑ ส่งเสริมการจัดการศึกษาภาคภาษาอังกฤษ (English Program) โดยมีการดำเนินงาน ดังนี้

๘.๑.๑ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปีการศึกษา ๒๕๕๕ มีโรงเรียนที่มีความพร้อม
ผ่านการประเมินและได้รับอนุมัติให้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนภาคภาษาอังกฤษประเภทใช้ภาษาอังกฤษ
เป็นสื่อ หรือ English Program/ Mini English Program (EP/MEP) ทั้งสิ้น ๔๔ โรงเรียน ปัจจุบันมีโรงเรียน
EP/MEP รวมทั้งสิ้น ๒๔๑ โรงเรียน และมีการคัดเลือกโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน เป็น ASEAN
Learning School จำนวน ๑๖๓ โรงเรียน รวมทั้งดำเนินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ English
Bilingual Education ซึ่งคัดเลือกโรงเรียนนำร่องของโครงการ จำนวน ๑๕ โรงเรียน

๘.๑.๒ ระดับอาชีวศึกษา ในปีการศึกษา ๒๕๕๕ ได้เปิดสอนหลักสูตร EP/MEP ในสถานศึกษา
๓๒ แห่ง จำนวน ๑๙ สาขาวิชา มีนักศึกษาเริ่มต้นจำนวน ๒,๒๐๗ คน และในปีการศึกษา ๒๕๕๖ ได้ขยายสถานศึกษา
ที่เปิดสอนในหลักสูตร EP/MEP ทุกจังหวัด จำนวนรวม ๑๓๐ แห่ง ๒๒ สาขาวิชา สามารถรองรับนักศึกษาได้
๖,๐๐๐ คน ซึ่งทั้งสองหลักสูตรมีครูต่างชาติเป็นผู้สอน

๘.๑.๓ จัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานภาคภาษาอังกฤษ โดยแปล
หลักสูตรและหนังสือเรียนวิชาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) รายวิชาบังคับภาคภาษา
อังกฤษ ๙ วิชา รายวิชาเลือก ๕ วิชา และชุดการเรียนทางไกล โดยวิชาเลือก ได้แก่ วิชา Writing วิชา English for
Survival และรายวิชาโลกและดาราศาสตร์ อีกทั้งมีการบูรณาการความรู้เรื่องอาเซียนในหลักสูตรทุกระดับของ
กศน. อาทิ พัฒนาหลักสูตรอาเซียนศึกษา เมียนมาร์ศึกษา หรือจีนจำวศึกษา

๘.๑.๔ สนับสนุนงบประมาณให้กับสถานศึกษาต้นแบบพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน
ในโครงการสำคัญ ๆ เช่น โครงการ Sister School, Buffer School, ASEAN Focus School และ ASEAN
Learning School รวมถึงจัดสรรเงินให้โรงเรียนคู่พัฒนาระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษากับสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

๘.๒ ส่งเสริมให้มีศูนย์อาเซียนและศูนย์ภาษา โดยจัดตั้งศูนย์อาเซียนศึกษา จำนวน ๒๖ ศูนย์
ทั่วประเทศ ศูนย์อาชีวศึกษาอาเซียน ครอบคลุมทั่วประเทศ จำนวน ๗๕ ศูนย์ และศูนย์ภาษา กศน. อำเภอ/เขต
เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านอาเซียนศึกษา วัฒนธรรมประเพณี เศรษฐกิจ การเมือง โดยเฉพาะการเรียนรู้ภาษา
ต่างประเทศ จำนวน ๒๒ แห่ง

๘.๓ พัฒนาศักยภาพเยาวชนและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีการดำเนินการที่สำคัญ อาทิ จัดแข่งขันเพื่อคัดเลือกเยาวชนไทยเป็นผู้แทนประเทศ เข้าร่วมการแข่งขันการกล่าวสุนทรพจน์ภาษาอังกฤษ และได้วาที่ระดับนานาชาติจัดประกวดการกล่าวสุนทรพจน์ของนักเรียนในโรงเรียนเอกชน ประกวดนวัตกรรมกรรมการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน จัดค่ายภาษาต่างประเทศที่สองนานาชาติ รวมทั้งพัฒนาบุคลากรผู้สอนภาษาที่สอง พัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับภูมิภาค และฝึกอบรมครูโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ Education Hub จำนวน ๑๔ แห่ง

๘.๔ จัดทำแผนการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้คนไทยที่อยู่ในวัยแรงงานมีความรู้ความสามารถตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ โดยดำเนินการต่าง ๆ อาทิ จัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ จัดประชุมนานาชาติร่วมกับประเทศสมาชิกอาเซียน ๑๐ ประเทศ และองค์กรคุณวุฒิของประเทศนิวซีแลนด์ รวมทั้งจัดทำร่างเอกสารแผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

๘.๕ สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษา โดยลงนามความร่วมมือระหว่างกระทรวงศึกษาธิการกับหน่วยงานต่างประเทศ อาทิ โครงการผู้ช่วยสอนภาษาอังกฤษ หรือ English Teaching Assistants Projects 2013 ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับบริติช เคานซิล และการประชุมเพื่อพัฒนาความร่วมมือด้านการศึกษาระดับองค์กรนานาชาติ เช่น การประชุม APEC Human Resources Development Working Group การประชุมสมัชชารัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEAMEO Council Conference: SEAMEC) เป็นต้น และร่วมมือทางวิชาการกับหน่วยงานและสถาบันการศึกษาในต่างประเทศ และแลกเปลี่ยนนักศึกษา อาทิ การดำเนินงานในโครงการวิจัยระดับอุดมศึกษาระหว่างไทย-ฝรั่งเศส โครงการ ASEAN International Mobility for Students Programme, ASEN DUO Fellowship Program นอกจากนี้ ยังได้จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์อาณานิเวศศึกษา จำนวน ๓ ศูนย์ ได้แก่ ศูนย์ออสเตรเลียศึกษา ศูนย์ยุโรปศึกษา และศูนย์ศึกษาเอเปค

๘.๖ เตรียมความพร้อมด้านสาขาวิชาชีพให้แก่ผู้ประกอบการ วิชาชีพการท่องเที่ยวและ
การโรงแรม สถาบันการศึกษา สมาคมที่เกี่ยวข้องให้ทัดเทียมกับประเทศสมาชิกอาเซียน โดยการจัดกิจกรรม
เพื่อพัฒนาหลักสูตรและพัฒนาทักษะด้านการสอน จัดอบรมหลักสูตรผู้สอน (Master of Trainers) จำนวน ๒๐ คน
และหลักสูตรผู้ประเมินผล (Master of Assessors) จำนวน ๒๐ คน รวมทั้งการจัดทำระบบ e-Learning และ
ระบบฐานข้อมูล Online หลักสูตรสมรรถนะ ASEAN Mutual Recognition Arrangement on Tourism
Professionals (MRA) และระบบการขึ้นทะเบียนวิชาชีพท่องเที่ยวอาเซียน (ASEAN Tourism Professions
Registration System: ATPRS) จัดทำแผนการฝึกอบรมการเรียนการสอน และสื่อประสมประกอบการฝึกอบรม
หลักสูตรสาขาที่พักแผนกแม่บ้าน จำนวน ๒ ตำแหน่งงาน ได้แก่ หัวหน้าพนักงานทำความสะอาด และพนักงาน
ทำความสะอาด และจัดทำระบบประเมินในแผนกแม่บ้าน จำนวน ๖ ตำแหน่งงาน รวมทั้งจัดทดสอบสมรรถนะ
บุคลากรที่ประกอบวิชาชีพทางด้านท่องเที่ยวใน ๓๒ ตำแหน่งงาน ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ได้แก่ แผนก
ต้อนรับ แผนกแม่บ้าน แผนกอาหาร แผนกอาหารและเครื่องดื่ม ตลอดจนจัดอบรม ๖ ภาค จำนวน ๙ ครั้ง
เพื่อพัฒนาบุคลากรที่ประกอบวิชาชีพทางด้านท่องเที่ยว ๓๒ ตำแหน่งงาน เพื่อรองรับการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือ

มาตรา ๘๐ (๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนา และเอกชน จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา มาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการสร้างโอกาสทางการศึกษา กระจายโอกาสทางการศึกษาในสังคมไทย และจัดการศึกษาขั้นอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ อย่างต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

๑. สร้างโอกาสทางการศึกษา กระจายโอกาสทางการศึกษาในสังคมไทย ส่งเสริมและสนับสนุน ให้ภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทและส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพิ่มขึ้น ช่วยลดภาระการจัดการศึกษาของภาครัฐ ซึ่งรัฐได้ให้การสนับสนุนเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งในระบบ และนอกระบบการศึกษา จำนวน ๑๑,๙๗๗ แห่ง นักเรียน จำนวน ๓,๗๗๔,๓๖๔ คน ครู จำนวน ๑๔๑,๓๙๘ คน การสนับสนุนการจัดการศึกษาเอกชนมีหลายรูปแบบและสอดคล้องกับสถานศึกษาและพื้นที่ดำเนินการ อาทิ การพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาเอกชน พัฒนาระบบและฐานข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา พัฒนา ครูและบุคลากรทางการศึกษา พัฒนาระบบการบริหารจัดการ พัฒนาเครือข่ายการจัดการศึกษาเอกชน พัฒนา คุณภาพสถานศึกษาเอกชนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ การจัดการศึกษาทางเลือก และการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการโดยเครือข่ายชุมชน โดยการทำงานจะผ่านกิจกรรมและโครงการในด้าน ต่าง ๆ เช่น อบรมเพื่อพัฒนาผู้บริหาร/ครูบุคลากรทางการศึกษา จำนวน ๗๘,๐๐๐ คน พัฒนาระบบการบริหาร เงินอุดหนุน (PSIS) พัฒนาระบบฐานข้อมูลโรงเรียนและครูโรงเรียนเอกชน อุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัวนักเรียน ในโรงเรียนเอกชน (หนังสือ/อุปกรณ์การเรียน/เครื่องแบบนักเรียน/กิจกรรมการพัฒนาผู้เรียน/สื่อการเรียน การสอน) ให้กับโรงเรียนเอกชนจำนวน ๓,๒๒๗ แห่ง จำนวนนักเรียน ๒,๒๓๙,๕๐๐ คน อุดหนุนอาหาร เสริม/อาหารกลางวัน เงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราว ครูโรงเรียนเอกชน จำนวน ๙๗,๖๘๐ คน จัดหา คอมพิวเตอร์พกพา (แท็บเล็ต) ให้นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๑ และมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๒๙๗,๙๕๖ คน ครูชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๖,๑๓๔ คน และสถาบันศึกษาปอเนาะและศูนย์ การเรียนรู้ศาสนาอิสลาม (ตาดีกา) จำนวน ๑,๐๓๐ คน รวมทั้งสนับสนุนการจัดกิจกรรมของศูนย์การศึกษา พิเศษ จำนวน ๗๗ แห่ง จัดหาสื่อเพื่อส่งเสริม พัฒนาเด็กพิการ และให้ความช่วยเหลือ/ร่วมพัฒนา เด็กพิการรุนแรงตามบ้าน จำนวน ๘,๘๓๑ ครอบครัว เป็นต้น

**สนับสนุนเงินอุดหนุนค่าใช้จ่าย
ในการจัดการศึกษาเอกชนระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งใน
ระบบและนอกระบบการศึกษา
๑๑,๙๗๗ แห่ง
นักเรียน ๓,๗๗๔,๓๖๔ คน
ครู ๑๔๑,๓๙๘ คน**

๒. จัดการศึกษาขั้นอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ

ส่งเสริมให้มีศูนย์อบรมอาชีวศึกษา จัดให้มีศูนย์ซ่อมสร้างประจำชุมชนโดยมีการสนับสนุนการดำเนินโครงการพัฒนาศูนย์อบรมอาชีวศึกษาในสถานศึกษา จำนวน ๑๖ แห่ง โดยจัดหลักสูตรฝึกอบรมในสาขาวิชาชีพที่มีความเป็นเลิศของสถานศึกษาและความต้องการของท้องถิ่น ทั้งด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และศิลปหัตถกรรม ให้กับประชาชนที่ไม่มีงานทำ ผู้ถูกเลิกจ้างงาน ผู้กำลังอยู่ในข่ายเลิกจ้าง ผู้สำเร็จการศึกษาที่ยังไม่มีงานทำ และประชาชนที่สนใจ เพื่อนำไปใช้ในการต่อยอดความรู้ให้เกิดการสร้างและพัฒนาอาชีพที่ยั่งยืน จำนวน ๗,๘๕๐ คน มีสถานศึกษาร่วมดำเนินการทั้งในระยะที่ ๑ และ ๒ รวมประมาณ ๒๓๐ แห่ง กลุ่มเป้าหมายไม่ต่ำกว่า ๑๙,๐๐๐ คน โดยได้โอนเงินงบประมาณให้สถานศึกษาดำเนินการเรียบร้อยแล้ว นอกจากนี้ยังมีการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ประชาชน จำนวน ๑๗๐,๐๐๐ คน เพื่อให้รู้วิธีใช้ การดูแลรักษาและพัฒนาทักษะช่างชุมชนให้สามารถซ่อมบำรุงเครื่องมือ อุปกรณ์การประกอบอาชีพ และเครื่องใช้ในครัวเรือน รวมทั้งจัดอบรมเพื่อยกระดับทักษะในการประกอบอาชีพและความสามารถในการบริหารจัดการ เพื่อนำไปสู่การสร้างอาชีพ/สร้างงาน/สร้างรายได้/การพัฒนาเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม เสริมสร้างมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน และสนับสนุนการตรวจสอบคุณภาพและการรับรองคุณภาพสินค้าเบื้องต้น จำนวน ๘,๕๐๐ คน

มาตรา ๘๐ (๕) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยในศิลปวิทยาการแขนงต่าง ๆ และเผยแพร่
ข้อมูลผลการศึกษาวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนการศึกษาวิจัยจากรัฐ

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยในศิลปวิทยาการแขนงต่าง ๆ อย่าง
ต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

**๑. สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ พัฒนามหาวิทยาลัยให้มุ่งสู่
การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยระดับโลก** จัดทำกรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕-
๒๕๕๘) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาและพัฒนามหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ พัฒนาศักยภาพ
ในการทำวิจัยของอาจารย์รุ่นใหม่ พัฒนาสถาบันคลังสมองของชาติ สนับสนุนและพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศ
ภายใต้สำนักพัฒนาบัณฑิตศึกษาและวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สนับสนุนการบริหารจัดการทรัพย์สิน
ทางปัญญาและสิ่งประดิษฐ์อาชีวศึกษา ขับเคลื่อนงานร่วมกับเครือข่ายมหาวิทยาลัยในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
ถ่ายทอดเทคโนโลยีจากผลงานวิจัยและนวัตกรรม จัดทำมาตรฐานการวิจัย โดยมีการดำเนินงานผ่านโครงการ
และกิจกรรมด้านต่าง ๆ อาทิ สนับสนุนทุนเพื่อการวิจัยภายใต้กรอบการวิจัย จำนวน ๒๕ กลุ่มเรื่อง และเพิ่มอีก
๑๒ กลุ่มเรื่อง ในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ สนับสนุนทุนการวิจัยแก่นักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญา
โท/เอก จำนวน ๑๐,๒๓๕ คน โครงการวิจัยร่วมกับภาครัฐ/ภาคการผลิต/บริการ จำนวน ๑,๔๓๒ โครงการ ถ่ายทอด
เทคโนโลยี จำนวน ๑,๙๕๘ ครั้ง พัฒนาศักยภาพขั้นสูงระดับปริญญาเอกให้กับอาจารย์ในมหาวิทยาลัย ๗๐ แห่ง
จำนวน ๓๑๔ ทุน ผลงานวิจัยเชิงประยุกต์ ๗๔๑ โครงการ โครงการวิจัยบูรณาการ ๓ คลัสเตอร์ คือ คลัสเตอร์
การพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น คลัสเตอร์การพัฒนาเศรษฐกิจ คลัสเตอร์วิจัยวิจัยท้องถิ่น จำนวน ๑๕๓ โครงการ พัฒนา
ศักยภาพในการทำวิจัยของอาจารย์รุ่นใหม่ ๑๘๗ ทุน ผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารวิทยาศาสตร์ระดับนานาชาติ
๕,๔๑๒ ชิ้นงาน ระดับชาติ ๑,๙๙๑ ชิ้นงาน อนุสิทธิบัตร/สิทธิบัตร จำนวน ๑๕๙ ชิ้นงาน เอกสารเสนอผลงานวิจัย

สนับสนุนทุนการวิจัยแก่
นักศึกษาปริญญาโท/เอก
๑๐,๒๓๕ คน โครงการวิจัย
ร่วมกับภาครัฐ/ภาคการผลิต/
บริการ ๑,๔๓๒ โครงการ
และลงทุนเพื่อการวิจัย
ให้หน่วยงานภาครัฐ
๘,๙๐๗.๔๔ ล้านบาท

ในประเทศและต่างประเทศ ๑๒,๐๗๒ ชิ้นงานพัฒนาโปรแกรมวิจัยเชิงบูรณาการ ๕๘ โครงการ ทั้งนี้ผลการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ จะส่งผลให้สามารถนำองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อนำไปสู่การพัฒนาในการพึ่งพาตนเอง รวมทั้งเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและตอบสนองต่อภาครัฐและเอกชนได้ในอนาคต

๒. สนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการลงทุนและความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน และสถาบันการศึกษาชั้นสูงให้เกิดการวิจัยและพัฒนา มีการดำเนินงาน ดังนี้

๒.๑ ด้านการวิจัย พัฒนา และนวัตกรรม ได้ดำเนินการ ดังนี้

๒.๑.๑ การลงทุนเพื่อการวิจัย ในปี ๒๕๕๖ รัฐบาลได้ลงทุนเพื่อการวิจัยให้หน่วยงานภาครัฐเป็นเงินงบประมาณจำนวน ๘,๙๖๗,๔๙๕,๕๐๐ บาท รวมทั้งได้ติดตามผลสำเร็จของงานวิจัยของหน่วยงานภาครัฐที่ใช้งบประมาณแผ่นดินอย่างเข้มแข็ง โดยเร่งรัดให้มีการรายงานผลผ่านระบบบริหารงานวิจัยแห่งชาติ (NRPM Ongoing Monitoring) เพื่อให้สามารถติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดิน และนำผลการวิจัยมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ

๒.๑.๒ การวิจัยที่นำไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และอุตสาหกรรม รัฐบาลได้ให้ทุนสนับสนุนการวิจัยไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และอุตสาหกรรม ภายใต้กลุ่ม เรื่อง สานเกลียวคุณค่านวัตกรรมด้านพลาสติกชีวภาพในประเทศไทย เรื่อง “การพัฒนาสูตรคอมพาวด์ของ Polyactic Acid (PLA) สำหรับผลิตภัณฑ์หลอดพลาสติกชีวภาพ” ซึ่งภาคเอกชนได้ร่วมมือเพื่อพัฒนาต่อยอดโครงการวิจัยดังกล่าว โดยขอให้ศึกษาเพิ่มเติมในด้านมาตรฐาน Shelf Life หรือพัฒนาให้ผลิตภัณฑ์มีอายุการเก็บรักษามากกว่า ๖ เดือน ตามมาตรฐานการส่งออกของผลิตภัณฑ์ดังกล่าว และให้การอนุเคราะห์การใช้เครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการขึ้นรูปผลิตภัณฑ์ นอกจากนี้ มีการจัดทำนโยบายการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อภาคอุตสาหกรรม ซึ่งประกอบด้วย ๕ มาตรการสำคัญ ได้แก่ (๑) มาตรการการจูงใจ สนับสนุนการลงทุนใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาของภาคอุตสาหกรรม (๒) มาตรการการสร้างความเข้มแข็งโครงสร้างพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการวิจัยของภาคอุตสาหกรรม (๓) มาตรการการส่งเสริมการพัฒนาและเชื่อมโยงการวิจัยสู่เชิงพาณิชย์ (๔) มาตรการการส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมและผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มสูงจากผลงานวิจัย และ (๕) มาตรการการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญาของผลงานวิจัย รวมทั้งการจัดเวทีวิจัยพบภาคอุตสาหกรรม (SMEs) ขึ้น เพื่อเป็นโอกาสให้ผู้ประกอบการและนักวิจัยได้มีโอกาสเสนอแนวคิดในการนำผลงานวิจัยไปต่อยอดสู่การใช้ประโยชน์โดยตอบสนองความต้องการและความเป็นไปได้ของทั้งสองฝ่าย

๒.๑.๓ การวิจัยและพัฒนางานด้านการควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธี ได้ดำเนินการวิจัยและพัฒนางานด้านการควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธี จำนวน ๓๙ โครงการ มีผลงานที่ใช้ประโยชน์เพื่อชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม และดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนทุนวิจัยให้หน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ เพื่อดำเนินงานวิจัยด้านการควบคุมโดยชีววิธี จำนวน ๕ หน่วยงาน

๒.๒ ด้านการพัฒนาศักยภาพในการทำวิจัยของอาจารย์รุ่นใหม่ ได้ส่งเสริมให้มีการพัฒนาศักยภาพในการทำงานวิจัยของอาจารย์รุ่นใหม่ เพื่อพัฒนาทักษะและศักยภาพของคณาจารย์ พัฒนาองค์ความรู้ต่าง ๆ และพัฒนาคุณภาพของผลงานวิชาการ และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ อนุมัติในหลักการโครงการทุนพัฒนาศักยภาพในการทำงานวิจัยของอาจารย์รุ่นใหม่ ซึ่งเป็นแผนระยะยาว ๑๐ ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๕๖) โดยผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ มีจำนวนผู้ได้รับทุนประมาณ ๑๘๗ ทุน และมีการลงนามในสัญญาเรียบร้อยแล้ว

๒.๓ ด้านการขับเคลื่อนงานร่วมกับเครือข่ายมหาวิทยาลัยในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ รัฐบาลได้ให้ทุนสนับสนุนโครงการ “สนับสนุนทุนวิจัยสำหรับนักศึกษาปริญญาตรีและนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้” หรือที่เรียกว่า โครงการ South Pus เป็นโครงการที่ให้ทุนวิจัยสำหรับนักศึกษาปริญญาตรีและนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีจุดมุ่งหมายที่จะสร้างกระบวนการเรียนรู้สร้างผู้ประกอบการรุ่นใหม่ หรือนำความรู้ที่ได้จากการทำโครงการก่อนจบการศึกษาไปประกอบวิชาชีพ เช่น การเปิดกิจการเล็ก ๆ เป็นของตนเอง หรือพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เป็นที่ต้องการของชุมชน และที่สำคัญคือการนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการแก้ปัญหาที่เป็นความต้องการของชุมชน โดยในระยะต่อไปโครงการ South Pus มีแผนที่จะเชื่อมโยงกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการผลิตบัณฑิตให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน และเปิดโอกาสให้บัณฑิตมีช่องทางในการประกอบอาชีพในพื้นที่ให้มากยิ่งขึ้น ด้วยการบูรณาการเชิงพื้นที่เพื่อแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเล จังหวัดสมุทรปราการ ที่เป็นต้นแบบบริเวณหาดโคลน และได้สนับสนุนทุนวิจัยที่ผสมผสานความรู้ศาสตร์จากหลากหลายสาขา ทั้งธรณีวิทยาสมุทรศาสตร์ วิศวกรรมชายฝั่ง เศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม อุตุนิยมวิทยา กฎหมาย ฯลฯ ควบคู่กับการเสริมสร้างศักยภาพการเรียนรู้กระบวนการธรรมชาติร่วมกับชุมชน เพื่อมาออกแบบเขื่อนสลายกำลังคลื่นบริเวณหาดโคลน ผลงานวิจัยได้ยื่นจดสิทธิบัตร “ขุนสมุทรจีน 49A2” สามารถช่วยลดการกัดเซาะชายฝั่งทะเลบ้านขุนสมุทรจีน

อย่างมีประสิทธิภาพ และชุมชนเกิดรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และมีอาชีพจับสัตว์น้ำ นอกจากนี้ กระบวนการวิจัยได้สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมทำให้เกิดความสามัคคี ความต้องการย้ายออกจากพื้นที่ลดลง และมีการขยายผลต้นแบบและรูปแบบไปยังพื้นที่อื่นด้วย

๓. จัดระบบบริหารงานวิจัยให้เกิดประสิทธิภาพสูง มีการดำเนินงาน ดังนี้

๓.๑ ถ่ายทอดเทคโนโลยีจากผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เป็นความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รัฐบาลให้การสนับสนุนในด้านวิชาการแก่เจ้าหน้าที่ของศูนย์ศึกษาการพัฒนา ตลอดจนเกษตรกรและประชาชนที่อยู่ในความดูแลของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริอำเภอคุ้งกระเบน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริห้วยทราย ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริห้วยฮ่องไคร้ โครงการห้วยองคตอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ศูนย์ศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโครงการฟาร์มตัวอย่างบ้านยางกลาง จังหวัดอ่างทอง เพื่อให้ผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์หรือไปประยุกต์ใช้กับพื้นที่ของตน โดยมีเป้าหมายในการสร้างอาชีพ รายได้ และพัฒนาคุณภาพชีวิต มีการจัดการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่ศูนย์ศึกษาทั่วประเทศ จำนวน ๑๐ กิจกรรม เช่น การแปรรูปผลิตภัณฑ์เครื่องใช้จากสมุนไพร การแปรรูปเนื้อสุกรเชิงพาณิชย์ การผลิตสารสะเดาเพื่อใช้ในการกำจัดแมลงศัตรูพืช เทคนิคการเพาะเลี้ยงเชื้อราไตรโคเดอร์มาและบิวเวอร์เรีย การพัฒนาดินขาวเคโอลินเป็นสารเคลือบใบและผล เพื่อควบคุมแมลงศัตรูพืช โรคพืช และเพิ่มคุณภาพผลผลิตในพืชเศรษฐกิจมีผู้เข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยี จำนวน ๗๕๐ คน

๓.๒ นำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์เชิงพื้นที่ เป็นการนำผลงานวิจัยที่มีศักยภาพไปขยายผลและถ่ายทอดให้กลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ เพื่อเป็นการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างความยั่งยืนในชุมชนและสังคม โดยมีงานวิจัยที่นำไปถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๓๕ ผลงาน มีผู้เข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยี จำนวน ๓,๕๐๐ คน เช่น การจัดการองค์ความรู้ งานวิจัยด้านเกษตรที่สูงสู่การปฏิบัติจริงในชุมชนและพัฒนางานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ เป็นโครงการสร้างระบบการจัดการองค์ความรู้จากงานวิจัยด้านเกษตรที่สูงจากทุกหน่วยงาน เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้จากกระบวนการจัดการความรู้ (Knowledge Management) ไปถ่ายทอด และนำไปสู่การปฏิบัติจริงในชุมชน

๓.๓ ถ่ายทอดเทคโนโลยีจากผลงานวิจัยและนวัตกรรม โดยเป็นความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย เป็นการนำองค์ความรู้จากงานวิจัยที่มีไปทำการถ่ายทอดให้แก่เกษตรกรในชุมชนที่มีความสนใจและร้องขอ เช่น การถ่ายทอดเทคโนโลยี เรื่อง การเพาะเลี้ยงปลาน้ำจืดลูกผสมเนื้อขาวบึกสยามเพื่อเพิ่มมูลค่าและการตลาดสำหรับเกษตรกร และมอบพันธุ์ปลาน้ำจืดลูกผสมเนื้อขาวบึกสยามให้แก่เกษตรกรและชาวบ้าน องค์การบริหารส่วนตำบลโสน อำเภอู่ขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน ๒๕๐ คน การถ่ายทอดเทคโนโลยี เรื่อง การใช้ประโยชน์และการเพิ่มมูลค่าไม้สวนป่า ได้แก่ ไม้สักทอง ไม้ไผ่ ให้แก่ผู้ประกอบการเกี่ยวกับไม้ นักวิชาการ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และผู้สนใจทั่วไป ใน ๕ พื้นที่ จำนวน ๓๐๐ คน

๓.๔ ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธีสู่ภาคการผลิตและบริการ ชุมชน และท้องถิ่น โดยมีเจ้าหน้าที่ของรัฐและเอกชน เกษตรกร และผู้สนใจเข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยี มากกว่า ๑,๐๐๐ คน นอกจากนี้ได้ร่วมกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) สาขาแกลง จังหวัดระยอง องค์การบริหารส่วนตำบล และกรมส่งเสริมการเกษตร ดำเนินการฝึกอบรมการควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธีให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าว พืชผัก และผลไม้ ในอำเภอแกลง และอำเภอใกล้เคียงในจังหวัดระยอง

๓.๕ ถ่ายทอดเทคโนโลยีสำหรับภาคอุตสาหกรรม การถ่ายทอดเทคโนโลยีเกี่ยวกับไม้และผลิตภัณฑ์ ถ่ายทอดการติดตั้งเครื่องมืออัดน้ำยาไม้ยางพารา โปรแกรมการออกแบบรูปแบบการเลื่อยไม้ ระบบควบคุมการอบไม้ยางพาราในระดับอุตสาหกรรม โดยมีภาคเอกชนนำไปใช้ประโยชน์แล้ว จำนวน ๓๑ บริษัท

๓.๖ ขับเคลื่อนเครือข่ายวิจัยสู่ภูมิภาคจากกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนนโยบาย และยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙) สู่การปฏิบัติ โดยอาศัยกลไกของเครือข่ายวิจัยภูมิภาค ในปี ๒๕๕๖ ได้ส่งเสริมและสนับสนุนการทำกิจกรรมในการขับเคลื่อนเครือข่ายวิจัยและภาคีเครือข่ายวิจัยย่อย และนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในเชิงสังคม/ชุมชนจำนวน ๙ กิจกรรม มีผู้เข้าร่วมโครงการจำนวน ๘๐๐ คน เพื่อให้พื้นที่ในแต่ละภูมิภาคได้รับการพัฒนาจากการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์โดยวัดจากการมีอาชีพเสริม การมีรายได้เพิ่มขึ้น และการอยู่ดีกินดีของประชาชน นอกจากนี้ ได้มีการจัดทำนโยบายวิจัยรายประเด็นไปแล้ว ๒๔ ยุทธศาสตร์การวิจัย เพื่อให้สอดคล้องกับแนวนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ควบคู่กับการวิจัยเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ และนำไปใช้ให้เกิดผลทั้งการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาประเทศอย่างเป็นระบบ

**๓.๗ สนับสนุนการวิจัยที่สำคัญเพื่อ
ให้มีการขยายผลสู่การปฏิบัติมากขึ้น** โดยสร้าง
เวทีเผยแพร่งานวิจัยและสิ่งประดิษฐ์ เพื่อให้เกิด
การขยายผลงานวิจัยและสิ่งประดิษฐ์ไปสู่การใช้
ประโยชน์ในวงกว้าง ดังนี้

๓.๗.๑ จัดงาน วันนักประดิษฐ์
เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
“พระบิดาแห่งการประดิษฐ์ไทย” และนำเสนอผลงาน
สิ่งประดิษฐ์ของนักประดิษฐ์จากหน่วยงานต่าง ๆ
ทั่วประเทศ รวมทั้งนักประดิษฐ์ชาวต่างประเทศ

จำนวน ๖๖๓ ผลงาน กิจกรรมภายในงาน นอกจากการจัดแสดงผลงานวิจัยและสิ่งประดิษฐ์ ยังมีกิจกรรม
การพัฒนาทักษะด้านการประดิษฐ์คิดค้นของเยาวชน เช่น กิจกรรมการอบรมและแข่งขันการผลิตเครื่องกำเนิดไฟฟ้า
โดยใช้พลังงานทดแทน ภายใต้โครงการ “นวัตกรรมพลังงานสีเขียว” การประกวดนวัตกรรม “รถไถขับเคลื่อน
อัตโนมัติ” รวมทั้งการสร้างเวทีส่งเสริมสนับสนุนเพื่อพัฒนาทักษะ ความรู้ และกระตุ้นให้เกิดการสร้างผลงานวิจัย
สิ่งประดิษฐ์ที่มีคุณภาพของนักประดิษฐ์รุ่นใหม่ในโครงการค่ายนักประดิษฐ์รุ่นใหม่ ซึ่งมีผู้ส่งผลงานเข้าร่วมประกวด
จำนวน ๔๕๒ ผลงาน และมีผู้เข้าร่วมงานมากกว่า ๘๐,๐๐๐ คน

๓.๗.๒ จัดงานมหกรรมนวัตกรรมสู่ภูมิภาค นำเสนอผลงานสิ่งประดิษฐ์ของนักประดิษฐ์
จากหน่วยงานต่าง ๆ จำนวน ๑๙๘ ผลงาน ให้เกิดการขยายผลในระดับภูมิภาค ซึ่งมีผู้เข้าร่วมงานกว่า ๑๐,๐๐๐ คน
นอกจากการจัดแสดงผลงานวิจัยและสิ่งประดิษฐ์แล้ว ยังมีกิจกรรมการพัฒนาทักษะความรู้ด้านการวิจัย
สิ่งประดิษฐ์ของเยาวชนและผู้สนใจในหลากหลายกิจกรรม เช่น การผลิตเครื่องกำเนิดไฟฟ้า โดยใช้พลังงาน
ทดแทน ภายใต้โครงการนวัตกรรมพลังงานสีเขียว การประดิษฐ์และแปรรูปผลิตภัณฑ์ เพื่อการประกอบอาชีพและ
การพึ่งพาตนเองของชุมชน โดยได้รับความสนใจจากผู้เข้าร่วมประกวดผลงานและกิจกรรมมากกว่า ๓๐๐ คน

๓.๘ จัดทำมาตรฐานการวิจัย ได้แก่

๓.๘.๑ มาตรฐานการวิจัยในคน โดยรัฐบาลมุ่งมั่นที่จะพัฒนาให้ประเทศไทยมีการวิจัยในคน ในระดับแนวหน้าของโลกและเป็นศูนย์กลางการศึกษาวิจัยทางคลินิกโดยอิงมาตรฐานหรือข้อกำหนดระดับนานาชาติ โดยการพัฒนากระบวนการรับรองคุณภาพคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย (National Ethics Committee Accreditation System in Thailand: NECAST) เพื่อสนับสนุนบทบาทการเป็นศูนย์กลางด้านการแพทย์และสาธารณสุขของประเทศไทยของภูมิภาคนี้

๓.๘.๒ มาตรฐานห้องปฏิบัติการวิจัย รัฐบาลได้ส่งเสริมและให้ความสำคัญกับการยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยห้องปฏิบัติการวิจัยในประเทศไทยเพื่อให้ให้นักวิจัย นักศึกษา ผู้สอน และผู้เกี่ยวข้องทุกระดับ ต้องคำนึงถึงการวิเคราะห์ความเป็นอันตรายและการแพร่กระจายของสารเคมีสู่สิ่งแวดล้อมให้มีความสำคัญเท่ากับระเบียบวิจัยทางวิชาการ

๓.๘.๓ มาตรฐานการเผยแพร่ผลงานวิจัยและผลงานทางวิชาการ รัฐบาลได้กำหนดให้มีมาตรฐานการเผยแพร่ผลงานวิจัยและผลงานวิชาการ รวมทั้งการเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการทำงานวิจัยด้วย ซึ่งต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ โดยเฉพาะในประเด็นด้านทรัพย์สินทางปัญญา และการลอกเลียนผลงานวิจัยโดยมิชอบ

๓.๘.๔ มาตรฐานการเลี้ยงและใช้สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ ได้ดำเนินการตามแผนกลยุทธ์แห่งชาติว่าด้วยการพัฒนางานสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙ โดยจัดทำ "ร่างมาตรฐานการเลี้ยงและใช้สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์"

๓.๙ พัฒนาระบบการประเมินผลการวิจัยของประเทศ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประเมินภาพรวมการวิจัยของประเทศ ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการด้านการวิจัย ประสิทธิภาพ/สัมฤทธิ์ผลของการวิจัย และผลกระทบของงานวิจัย โดยมีมิติในการประเมินผล ๔ มิติ ได้แก่ วิชาการ เศรษฐกิจ สังคมและชุมชน และนโยบาย

มาตรา ๘๐ (๖) ส่งเสริมและสนับสนุนความรู้รักสามัคคีและการเรียนรู้ ปลุกจิตสำนึก และเผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติ ตลอดจนค่านิยมอันดีงามและภูมิปัญญาท้องถิ่น

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติ ตลอดจนค่านิยมอันดีงาม และภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

๑. สร้างการเรียนรู้ ปลุกจิตสำนึก และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีของชาติ ตลอดจนค่านิยมอันดีงาม และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมีโครงการส่งเสริม วัฒนธรรมที่สำคัญ ได้แก่ โครงการคนดี คิดดี สังคมดี โครงการวัฒนธรรมสู่สถานศึกษา โครงการผลิตสื่อเผยแพร่ รณรงค์ สร้างจิตสำนึกด้านวัฒนธรรม ผ่านทางสื่อต่าง ๆ เช่น สื่อวิทยุ สื่อโทรทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โครงการนิทรรศการศิลปกรรมเด็ก และเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๖ การจัดการเรียนการสอน ด้านศิลปวัฒนธรรม และงานเทศกาลพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น ครั้งที่ ๓ : หัวข้อ “ภูมิรู้ สู่วิถี” โครงการเผยแพร่ ความรู้ด้านเอกลักษณ์ของชาติสำหรับเยาวชน โครงการส่งเสริมคนดี ศรีสังคม และโครงการคัดเลือกครอบครัว โรงเรียน และชุมชน หรือหมู่บ้าน ประชาธิปไตยตัวอย่าง ประจำปี ๒๕๕๖

๒. อนุรักษ์และส่งเสริมศิลปะการแสดง ทั้งที่เป็นมรดกของชาติและการแสดงพื้นบ้าน ให้เป็นมรดกโลก โดยการจัดหาสถานที่จัดการแสดง และเพิ่มพื้นที่เวทีทางด้านวัฒนธรรม โดยมี ผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ โครงการวันภาษาไทย แห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๕๖ โครงการจัดงานฉลอง วันสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ ๒๓๑ ปี “วัฒนธรรมนำไทย” โครงการร่ายรำศิลปวัฒนธรรมไทย : กิจกรรม ๙ เส้นทาง ๙ วิถี แห่งอารยธรรมไทย โครงการดอกบัวบาน ในถาวรวรรณกรรมและเปิดตัวหนังสือ “ดอกบัวบาน

ในธรรวกรรม” สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม มหกรรมศิลปะร่วมสมัยนานาชาติ เวนิส เบียนนาเล่ ครั้งที่ ๕๕ การแสดงดนตรีร่วมสมัย บิ๊กแบนด์ รุ่นที่ ๒ โครงการบริการวิชาการด้านศิลปวัฒนธรรม โครงการอนุรักษ์ พัฒนา สืบสาน และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม โครงการเวทีเครือข่ายการแสดงชาติพันธุ์และการแสดงพื้นบ้าน โครงการ Art For All: สีลันแห่งอาเซียน โครงการอนุรักษ์แผ่นดินไทย ภูมิใจถิ่นกำเนิด/เสริมสร้างความสัมพันธ์กับศิลปินแห่งชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรม และผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรม และโครงการเปิดโลกวรรณกรรมไทย-อินเดีย

๓. สร้างสรรค์อารยธรรมที่ดีงาม

ส่วชีวิตและสังคมสุขภาพ มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ โครงการเทศกาลมรดกวัฒนธรรมและความเป็นไทย การจัดกิจกรรมรวมพลังประชาชนผู้รักความเป็นไทย โดยจัดงาน “คนไทยกต LIKE วัฒนธรรม” โครงการ/กิจกรรมพัฒนานักเรียนนักศึกษาให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการจัดกิจกรรมเสวนา “บ้านเราอุษาคเนย์” ภายใต้การผลิตสื่อศิลปวัฒนธรรมอาเซียน โครงการ “รู้เขา รู้เรา รู้จักอาเซียน”

๔. นำทุนทางวัฒนธรรมของประเทศ

มาสร้างคุณค่าทางสังคม มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่โครงการ Creative Fine Arts 2012 และ 2013 “เศรษฐกิจสร้างสรรค์จากทุนทางวัฒนธรรม” โครงการปกป้องมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม โครงการการประกวดออกแบบ “ECO Move” (Design Heroes for Community) โครงการขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ โครงการรณรงค์การแต่งกายด้วยผ้าไทยและคาราวานผ้าไทยสัญจร และโครงการจัดฉายภาพยนตร์และกิจกรรมเพื่อเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมและพัฒนการเรียนรู้

๕. พัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม และการนันทนาการ เพื่อปลูกจิตสำนึกให้แก่

เยาวชน มีผลการดำเนินงานที่สำคัญได้แก่การก่อสร้าง

“หอพระพุทธรูปสิริมาวชิชัย” ณ อุทยานประวัติศาสตร์ สุโขทัย จังหวัดสุโขทัย เพื่อเป็นสถานที่สำหรับการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา โครงการบ่มเพาะนักเขียนหน้าใหม่ ปี ๒๕๕๖ คาราวานสานศิลป์สู่สถาบันการศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะความรู้เทคนิควิธีการ รวมถึงประสบการณ์การสร้างสรรค์งานศิลปะแก่เด็กและเยาวชน ค่ายเยาวชนสร้างสรรค์ผลงานศิลปะร่วมสมัย ประจำปี ๒๕๕๖ โครงการกิจกรรมเรียนรู้

สำหรับเยาวชน โดยได้จัดอบรมเยาวชนในชุมชนท้องถิ่น ๔ ภาค โครงการค่ายเยาวชนอาสาสมัครเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม รุ่นที่ ๑๒ โครงการส่งเสริมพัฒนาหน้าที่พลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โครงการเสริมสร้างกระบวนการพัฒนาศักยภาพด้านคุณธรรมความดี โครงการสมัชชาคุณธรรมครั้งที่ ๖ ภายใต้แนวคิดหลัก “สร้างชาติ สร้างไทย สร้างใจซื่อตรง” โครงการเครือข่ายห้องสมุดศูนย์คุณธรรม โครงการลงทุนสร้างอาคาร จัดหาอุปกรณ์การอนุรักษ์ และเผยแพร่ภาพยนตร์ สื่อโสตทัศน์ และสิ่งเกี่ยวเนื่องที่ได้มาตรฐาน และโครงการวัฒนธรรมสัญจรแหล่งมรดกโลกสำหรับคณะทูตานุทูต

๖. ขยายบทบาท และสร้างเครือข่ายความร่วมมือของสภาวัฒนธรรมทุกจังหวัด

มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ การดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งคณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัด อำเภอ ตำบล เทศบาล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ โดยมีการจัดตั้งสภาวัฒนธรรมในแต่ละระดับที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ จัดกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราช ซึ่งเป็นพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านด้านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ บ้าน และแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในด้านมรดกภูมิปัญญา โครงการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมและสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม จัดกิจกรรมค่ายเยาวชนอาสาสมัครเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม โดยได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันเป็นรุ่นที่ ๑๑ โครงการขับเคลื่อนมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กติดเกม โครงการส่งเสริมเครือข่ายการดำเนินงานทางวัฒนธรรม และโครงการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ได้แก่ กิจกรรมการสำรวจสถานการณ์ทางวัฒนธรรม และโครงการพัฒนากลไกดำเนินงานกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

ปัญหาและอุปสรรค

๑. การพัฒนาเด็กเยาวชน และการสร้างภูมิคุ้มกัน การกำหนดแนวทางการขับเคลื่อน การนำมาตราฐาน ศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติยังไม่เป็นรูปธรรมชัดเจน และยังไม่เป็นมาตรฐานกลางของประเทศที่ทุกหน่วยงาน ใช้เป็นเครื่องมือประกันคุณภาพภายในของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ส่งผลกระทบต่อภาพรวมการดำเนินงาน ของประเทศในการวางแผนยกระดับคุณภาพการให้บริการแก่เด็ก เยาวชน และครอบครัว รวมทั้งอัตราส่วน ระหว่างจำนวนเด็กในศูนย์เด็กเล็กกับผู้ดูแลเด็กยังขาดความเหมาะสม ทำให้การดูแลเด็กปฐมวัยไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพการเลี้ยงดูและเด็กไม่ได้รับการฝึกทักษะที่สำคัญต่อการเรียนรู้

๒. การพัฒนาคุณภาพการให้บริการสุขภาพทั้งระบบ ในอนาคตที่ประชากรจะมีจำนวนเพิ่มขึ้น และประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุจะส่งผลให้ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพเพิ่มขึ้นทั้งในส่วนของการบริหารจัดการ และการเพิ่มคุณภาพบริการของหลักประกันสุขภาพโดยขยายความคุ้มครอง/สิทธิประโยชน์เพิ่มเติม ซึ่งรัฐบาล จะต้องพิจารณาหาวิธีการบริหารจัดการที่เหมาะสมเพื่อให้ประชาชนมีหลักประกันคุณภาพที่เพียงพอและ ขณะเดียวกันต้องไม่ให้เป็นภาระทางงบประมาณจนเกินไป นอกจากนี้ ในทางปฏิบัติพบว่า การดำเนินการบางเรื่อง พบปัญหา เช่น การดำเนินการตามแผนพัฒนาระบบบริการสุขภาพ (Service Plan) พบปัญหาในเรื่องมาตรการ จัดซื้อร่วมในระดับเขตและระดับจังหวัด ที่บางเครือข่ายบริการมีการจัดซื้อร่วมกันได้ทั้งในระดับเขตและจังหวัด ขณะที่บางเครือข่ายบริการจัดซื้อแบบแยกส่วน การดำเนินงานด้านการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค มีหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (เช่น สธ. สำนักงานกองทุนสร้างเสริมสุขภาพ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) ยังขาดการเชื่อมโยงและประสานระหว่างหน่วยงานทั้งในระดับส่วนกลางและพื้นที่

๓. การผลิตบุคลากรทางด้านสาธารณสุข ผลการดำเนินการยังต่ำกว่าเป้าหมาย เนื่องจากสถาบัน ผลิตแพทย์ยังขาดความพร้อม และนักเรียนที่อยู่ในพื้นที่โควตาไม่มีศักยภาพพอที่จะผ่านเกณฑ์เข้าศึกษาวิชาแพทย์ ขณะเดียวกันยังคงมีปัญหาคอขวดในการกระจายบุคลากรด้านสาธารณสุขระหว่างภูมิภาค โดยเฉพาะ อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากรระหว่างกรุงเทพมหานครและภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ต่างกันถึง ๖.๒ เท่า ขณะที่การไหลออกสู่ภาคเอกชนยังมีอย่างต่อเนื่อง โดยอัตราการลาออกของแพทย์ตั้งแต่ปี ๒๕๔๖-๒๕๕๔ เฉลี่ยปีละ ๖๕๕ คน อีกทั้งข้อจำกัดจากการไม่ได้รับจัดสรรอัตราตำแหน่งข้าราชการจากนโยบายควบคุมกำลังคน ภาครัฐส่งผลให้โรงพยาบาลส่วนใหญ่ต้องจ้างงานในรูปแบบลูกจ้างชั่วคราว ซึ่งมีสวัสดิการและความมั่นคง น้อยกว่าข้าราชการ จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ไม่สามารถรักษาทักษะบุคลากรไว้ในระบบได้ ปัจจุบัน สธ. ได้พยายามนำระบบการให้ค่าตอบแทนตามผลงาน (Pay for Performance: P4P) มาปรับใช้ ซึ่งรัฐบาล จะเร่งดำเนินการให้เกิดผลเพื่อประโยชน์ส่วนรวมต่อไป

๔. การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนด้านสุขภาพ ในทุกกลุ่มเป้าหมายหลายโครงการดำเนินการแบบแยกส่วนและขาดความต่อเนื่อง ส่งผลให้การขับเคลื่อนโครงการ เป็นไปได้ช้า ประกอบกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานอื่น ๆ มากกว่าภารกิจด้านสุขภาพ จึงทำให้โครงการที่ต้องขับเคลื่อนด้วยกลไกท้องถิ่นดำเนินไปได้ช้า ซึ่งรัฐบาลจะต้อง ประสานขอความร่วมมือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญในเรื่องนี้มากขึ้น เพื่อให้การผลักดันเรื่อง

คุณภาพชีวิตของประชาชนเป็นไปตามเป้าหมายต่อไป นอกจากนี้ เนื่องจากประเทศไทยกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ในอนาคตอันใกล้ รัฐบาลจะต้องเร่งดำเนินการให้ผู้สูงอายุมีระบบหลักประกันระยะยาวทั้งด้านรายได้ สภาพชีวิต ความเป็นอยู่ รวมทั้งระบบรองรับการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในอนาคตด้วย

๕. การขับเคลื่อนประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ เนื่องจากเรื่องนี้เกี่ยวข้องกับหลายภาคส่วนทั้งหน่วยงานภาครัฐหลายหน่วยและหน่วยงานภาคเอกชน การดำเนินงานจึงยังไม่บูรณาการเท่าที่ควร การทำงานยังมีลักษณะแบบแยกส่วน จึงต้องมีระบบการประสานความร่วมมือภายในหน่วยงานภาครัฐ และการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนในการกำหนดนโยบาย ทั้งนี้ รัฐบาลจะเร่งหาแนวทางที่เป็นรูปธรรมในการบรรเทาผลกระทบที่อาจมีต่อผู้ป่วยชาวไทย รวมทั้งการแก้ไขข้อจำกัดทางกฎระเบียบไม่เอื้อต่อการดำเนินงานของภาคเอกชนและการแลกเปลี่ยนบุคลากรทางการแพทย์ชาวต่างชาติ และการกำหนดมาตรฐานธุรกิจบริการส่งเสริมสุขภาพที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นด้วย

๖. การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ความร่วมมือเพื่อพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษากับต่างประเทศ ยังคงประสบปัญหาทางด้านภาษาและวัฒนธรรมที่แตกต่างของแต่ละประเทศ และปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินเอกสารที่เกี่ยวข้อง อาทิ การขอตรวจลงตรา (VISA) และการขอใบอนุญาตทำงานในบางประเทศ การขาดแคลนครูผู้สอนภาษาต่างประเทศที่มีวุฒิการศึกษาตรงกับวิชาที่สอน และครูอาสาสมัครจากองค์กรประเทศเจ้าของภาษาที่ได้รับการจัดสรรมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของโรงเรียน

